

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 13 de maig de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XIV - Núm. 712 175 ptes.

LLINDAR

«Allò que volia que fos notícia»

El Congrés de Teologia celebrat els primers dies de maig fou notícia més per «la remor de disputes» que no pas per la informació del treball que s'hi va desenvolupar realment. I és llàstima, perquè els tres eixos a l'entorn dels quals girà aquest Congrés —la teologia de l'Església particular o local; Catalunya, la seva realitat i les seves perspectives; i el sentit del projecte evangelitzador de l'Església, avui—, generaren reflexions valuoses i aportacions molt notables, de les quals els mitjans no es feren ressò. Alguns mitjans només parlaren de la «rebel·lió» d'un grup de professors de la Facultat, del gest irat i crec que desconsiderat d'un participant que es negà a llegir la seva comunicació com a protesta per la nota de l'episcopat català —en el qual aquest es lamentava, amb raó, del manifest que aquells havien signat—, i també sobre les hipotètiques sancions que es produirien contra els mateixos signants. Però cal dir, en honor de la veritat, que la imatge real del Congrés no fou en absolut, malgrat un cert ambient tens, de contraposició i de disputa. La presència, discreta i senzilla, de l'arquebisbe de Barcelona, i d'altres bisbes, durant la lectura de les ponències i comunicacions, escoltant atentament i prenent apunts com uns més dels assistents, contrastà amb l'afirmació, absolutament gratuïta, de Jaume Lorés, sobre el fet que els nostres bisbes «no volen escoltar veritats, sinó afalagaments». El clima, durant el Congrés, fou d'escolta atenta i de diàleg. I el Dr. Carles ho demostrà amb el seu discurs de clausura, que el lector pot llegir a les pàgines 26 i 27, un discurs que llegí amb èmfasi de convicció i de comunió, i en el qual convidà al diàleg i a l'aprofundiment, mostrant a tots els presents el seu carisma d'home d'Església que vol la reconciliació. D'altra banda l'arquebisbe de Barcelona i Gran Cancellier de la Facultat encertà d'oferir-nos als allí presents una síntesi del bo i millor de les aportacions dels teòlegs durant aquelles jornades. «Tot el que he dit —manifestà— és el que volia que fos notícia de la Facultat i del Congrés». «Crec expressar una opinió comuna —afegí— si dic que tothom ha de valorar el treball científic dels professors d'aquesta casa, així com les seves revistes especialitzades». Tanmateix, l'Arquebisbe de Barcelona, combinant la fermesa amb una actitud de comprensió i, fins i tot, de tendresa, no es va estar de dir que el diàleg «ha de ser intensificat, i té els canals institucionals per a poder-se establir de forma directa immediata i fraternal, per a tractar els problemes i solucionar les tensions que la vida fa sorgir». En definitiva, tota una lliçó.

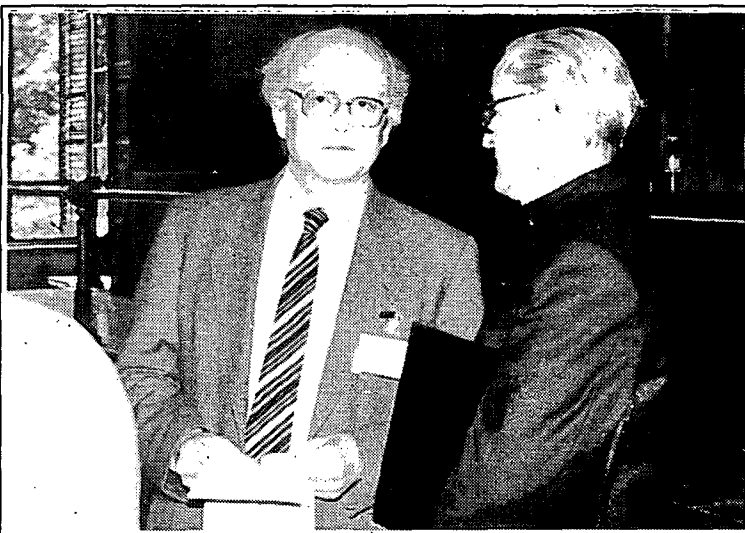
■ Manuel Valls i Serra, director

L'Arquebisbe Carles invità al diàleg i a l'aprofundiment

Malgrat algunes tensions, el Congrés de Teologia apostà pel diàleg

El Dr. Joan Bellavista i el Dr. Salvador Pié en diàleg amb el Dr. Severino Dianich, de l'Estudi Teològic de Florència. Al darrera el Dr. Ramon Sala

El Dr. Gaspar Mora, degà de la Facultat i el Gran Cancellier, Dr. Carles, comentant la marxa del Congrés

Mn. Joan Enric Vives, rector del Seminari Conciliar, amb el Dr. Sugranyes de Franch, resident a Friburg

Crònica del Congrés a les pàgs. 13 i 14

Text íntegre del discurs de Mons. Ricard M. Carles en l'acte de clausura a les pàgs. 26 i 27

VIATGE ALS

PAÏSOS ESCANDINAVS

NORUEGA / CAP NORD / LAPÒNIA / FINLÀNDIA / SUÈCIA

Del 17 al 30 de juny

- **OSLO:** La capital Viking per excel·lència, confluència de la història amb l'activitat d'una ciutat moderna.
- **TRONDHEIM:** Ciutat medieval, bressol del cristianisme escandinau en el segle X.
- **STEINKJER:** Coneguda pels seus gravats rupestres.
- **SVARTISEN:** Una de les geleres més grans de Noruega.
- **CERCLE POLAR ÀRTIC:** Casquet nord del nostre planeta.
- **MO i RANA:** Complex fascinant, base d'expedicions a les geleres.
- **ILLES LOFOTEN:** Lloc de pesca tradicional del bacallà; cabanes, assecadors, vaixells...
- **TROMSO:** Capital de la Noruega del Nord, ciutat universitària, gran centre de pesca i base de les expedicions polars.
- **HONNIGSVAG / CAP NORD:** L'extrem nord d'Europa.
- **KARASJOK:** Centre cultural dels lapons, poble migratori habitant de les neus del nord.
- **LLAC INARI:** El llac sagrat dels lapons i el més gran de Finlàndia.
- **SAARISELKA:** Serralada amb grans remats de rens que conviuen amb els lapons.
- **ROVANIEMI:** En plena tundra lapona, bressol tradicional de Santa Claus.
- **HÈLSINKI:** La "ciutat blanca del nord" i "la filla del Bàltic", noms amb què és coneguda aquesta bonica i moderna ciutat.
- **ESTOCOLM:** La Venècia del nord.
- **UPPSALA:** Famosa ciutat universitària.

Pensió completa - Vols regulars fins a Oslo i des d'Estocolm - Ferrys per visitar les illes Lofoten i el Cap Nord, i per travessar el Bàltic de Finlàndia a Suècia - Certificat de visita al Cap Nord - Assistència tècnica d'Ultramar Express.

Demaneu-ne més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació **AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

L'escola dels vostres fills i la religió

No són poques les preocupacions dels pares a l'hora d'escollir l'escola dels seus fills: la qualitat pedagògica, la distància de casa, el cost econòmic... A banda, però, de totes aquestes qüestions tan importants, n'hi ha una altra de prioritària: la formació moral i religiosa dels fills. Les seves conseqüències són transcendents.

Molts pares —cada dia més— han optat per l'escola cristiana. Avui, feliçment, aquella imatge d'una escola confessional confinada a la part socialment alta de les ciutats ha estat superada. L'escola dirigida per religiosos i l'escola parroquial són presents als barris populars. Ara bé, l'opció per aquesta escola, si bé resol bàsicament la qüestió de la formació religiosa, no eximeix els pares de la necessitat d'un seguiment dia a dia de la seva realització concreta. No podem deixar d'esmentar el cas excepcional i contradictori d'alguna d'aquestes escoles que no té classe de religió.

Molts altres pares cristians han confiat els seus fills a l'escola pública. Sabem que l'ensenyament de la religió resulta problemàtic a una quantitat notable d'aquests centres. Però sabem, també, que els pares tenen el dret, reconegut legalment, d'exigir classe de religió a tots ells. Ha arribat a donar-se el cas d'un director d'escola que, havent rebut un cert nombre de sol·licituds de classe de religió, les ha obviades a base d'anar dient a cada família sol·licitant que era l'única i que, per tant, no era possible atendre-la... Altres vegades, la negativa no ha vingut directament del director del centre, sinó d'alguns membres dels claustres de professors que han aconseguit un clima coactiu que ha impedit l'exercici del dret dels pares. En un altre terreny, les «activitats d'estudi», previstes per la llei per als alumnes que no opten per la formació religiosa, moltes vegades han estat suplertes per estudis lliures, temps de recreació, lectura vigilada o no res... Això, és clar, ha fet més difícil als ulls de l'alumne la lliure opció. Tot amb tot, la llei dona els pares el dret evident a demanar religió per als seus fills i cal tenir la valentia d'exercir-lo. És massa el que ens hi juguem per restar en la inhibició.

També hem d'esmentar aquí la situació injusta que pateixen els professors de religió que no són funcionaris: estan privats de la seguretat social i el que perceben pel seu treball no arriba a un terç del que reben els seus companys de les altres àrees.

Avui ja ens hem alliberat dels dos extremismes que perjudicaven, dins mateix de l'Església, una visió correcta del tema de l'ensenyament de la religió a l'escola. D'un costat, es donava una confusió de la classe de religió amb la catequesi, com si la primera suplís la segona. De l'altre costat, alguns reaccionaven, oposant-se a l'existència de la classe de religió: segons ells, només hauríem de fer catequesi. En realitat es tracta de dues funcions complementàries: una cosa és l'adquisició de coneixements religiosos a l'escola, una altra l'educació de la fe, en els vessants personal i comunitari, que és el treball de la catequesi. Totes dues es potencien mútuament... quan existeixen.

L a Universitat Ramon Llull té la peculiaritat, anecdòtica, que dos dels centres que la integren tenen el seu origen en una petita ciutat del sud de Catalunya. L'Observatori de l'Ebre i l'Institut Químic de l'Ebre, que després va evolucionar per convertir-se en l'Institut Químic de Sarrià, es fundaren a inicis del segle a Roquetes (Baix Ebre), juntament amb les Facultats de Filosofia i Teologia de la Companyia de Jesús. El motiu de la seva fundació: col·laborar a l'establiment d'un diàleg entre les diferents disciplines per ajudar a un enriquiment de la reflexió teològica, resulta encara molt més singular, sobretot si es considera que s'esdevingué en una època en la qual, des de la teologia, es mirava els científics més com una amenaça que com a possibles col·laboradors.

Precisament, la manca d'aquest diàleg entre els cultivadors de les ciències de la naturalesa i els teòlegs, i, sobretot, la intromissió dels uns en el camp dels altres, ha estat la causa de diversos incidents, dels quals, el més conegut és, sens dubte, el «cas Galileu». Els conflictes han sorgit freqüentment, quan s'ha pres com a veritat revelada allò que només era el vehicle literari per expressar la

fonamentacions en l'altra disciplina. El mateix Joan Pau II adverteix contra el perill de fer «un ús poc crític i precipitat, amb fins apologetics, de teories recents, com la del "Big-Bang" en cosmologia.» Per tal que sigui eficaç, el diàleg ha d'assolir altres nivells i ser plantejat amb tota sinceritat i obertura. Les teories

«Ni la teoria d'un univers sempre en expansió a partir d'un primer "Big-Bang", ni la d'un univers pulsant, per exemple, poden «demostrar» o contradir la creació, que tampoc no restaria afectada pel fet que se sintetitzés vida en una proveta»

científiques donen una explicació física del món i el teòleg ha d'assumir-les seriosament, però també amb la provisionalitat pròpia del mètode científic.

El progrés de la ciència no pot amenaçar ni confirmar cap veritat revelada. Es mouen en plans diferents. Ni la teoria d'un univers sempre en expansió a partir d'un primer "Big-Bang", ni la d'un univers pulsant, per exemple, poden «demostrar» o contradir la creació, que tampoc no restaria afectada pel fet que se sintetitzés vida en una proveta. En canvi la consideració de les teories i avanços científics poden servir per aprofundir en la comprensió de les qüestions teològiques tradicionals, ajudant a purificar la fe. També la ciència pot beneficiar-se d'aquest diàleg:

L'avanç descontrolat de la ciència no sempre repercuteix en una millora del benestar humà. El problema ecològic, tan actual, de la contaminació de la naturalesa, n'és una bona mostra.

L'avanç científic, no ha de ser l'últim criteri. El diàleg entre les dues disciplines pot ajudar a relativitzar el valor dels descobriments i donar-los el seu propi pes. Les paraules d'un conegut autor «la ciència pot purificar la religió de l'error i la superstició; la religió pot purificar la ciència de la idolatria i els falsos absoluts.» Per altra banda, encara que això formaria part d'un nou tema, les fortes inversions que requereix la investigació científica actualment, presenta el doble problema ètic de la utilització d'aquests recursos enfront d'altres necessitats, i de l'orientació de la investigació a través del seu finançament selectiu. Sembla clar que els criteris científics tenen aquí un camp per al diàleg amb altres disciplines, inclosa la teologia.

Luis F. Alberca Silva S.I. és jesuïta i Director de l'Observatori de l'Ebre a Roquetes (Baix Ebre)

Religió i ciència: un diàleg necessari

■ Luis F. Alberca Silva

veritat religiosa i, com a tal, responia senzillament a l'expressió cultural d'una època concreta. Des del punt de vista de la ciència també hi ha hagut incursions fora del seu camp, quan s'ha considerat el mètode científic com l'únic vàlid per conèixer la veritat i se li ha atribuït l'explicació última i exhaustiva de la realitat.

El diàleg no significa buscar suports o

RESPIR

Una bona distinció

M'ho van dir una vegada que jo devia fer mala cara i em queixava de no sé què, quan segurament no m'hauria hagut de queixar, perquè la cosa no s'ho valia; però, ja se sap, no sempre obres com caldria, i de vegades una queixa dita intel·ligentment acollida és com un encanteri: desfà el mal, o el malestar, i et fa sentir molt millor; o et fa adonar com és de ridícul a voltes queixar-se; i també et sents molt millor, curiosament. Aquesta vegada a què em refereixo, em van dir: Si, mira; hi ha mals que no maten, però que no deixen viure.» Aquestes me'n van recordar unes altres que s'atribueixen a Schiller: «L'home més pacífic no pot viure en pau, si un vel malvat li ho impedeix.» I, de seguida vaig recordar, com a contrapunt, allò que diem: que dos no es barallen, si un dels dos no ho vol. Ara m'adono que aquest RESPIR és com un mal collage; però ja se sap que tampoc no sempre respirem com caldria!

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra
 Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajo; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Pla; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronai, TARRAGONA; Norbert Miral, TORREDEMBARRÀ; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax: 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressió: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes. □ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
 Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Maltosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrubies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Sagraments i evangelització (i 2)

■ J. Carrera Planas

Aquest nou aprofundiment no pot significar, de cap manera, una regressió. Hi ha uns valors treballats aconseguits en l'etapa més crítica de la «sacramentalització» que ens cal mantenir. El nou aprofundiment ha de consistir no pas en l'oblit de les preocupacions apuntades al començament d'aquesta reflexió (apartat 1). Hauria de consistir, en primer lloc, en una percepció més lúcida i ponderada —també més oberta al misteri, menys racionalista, doncs— de la realitat de les persones que s'apropen als sagraments; i, en segon lloc, hauria de potenciar alguns aspectes que assenyalo tot seguit.

El punt de partida, aquí i avui, de la petició d'un sagrament és un esdeveniment humà. Penso, especialment, en aquells de més incidència popular que continuen vigents entre els creients no practicants; el Baptisme, la primera Eucaristia, el Matrimoni, potser la Unció dels malalts... És important partir d'un esdeveniment. Més que partir d'una teoria. Mentre aquesta porta, sovint, a un tancament, aquell sacseja, obre. La pastoral sacramental hauria de situar-se plenament en aquest terreny privilegiat de l'esdeveniment i evitar l'error d'ofegar-lo amb excessos doctrinals. La preparació als sagraments hauria d'estar impregnada d'atenció viva a l'esdeveniment que és sempre l'àmbit de la comunicació de Déu amb l'home.

I, de l'altre costat, tenim que el sagrament també és esdeveniment, sempre nou i irrepetible. Presència actual d'un esdeveniment fundant: l'alliberament d'Israel; d'un esdeveniment central, la mort i la resurrecció del Senyor; d'un esdeveniment final, el seu retorn gloriós. La pastoral sacramental tampoc no hauria de portar això al terreny de la teoria, sinó instal·lar-se de ple en la dimensió d'un esdeveniment de Déu —do de l'Esperit— que ve a trobar l'home ja somogut per un esdeveniment humà.

En aquesta perspectiva, continua essent veritat que la fe és necessària perquè el sagrament no degeneri en màgia. Però, ¿de quina fe parlem? ¿D'aquella que comporta una àmplia formació doctrinal i potser fins i tot arriba a debats sobre qüestions de moralitat... o d'una resposta d'obertura al kerigma? Evidentment és això segon que cerquem en la preparació al sagrament que demanen els no practicants. La resposta del cec

La pastoral sacramental hauria de situar-se plenament en el terreny privilegiat de l'esdeveniment i evitar l'error d'ofegar-lo amb excessos doctrinals. La preparació als sagraments hauria d'estar impregnada d'atenció viva a l'esdeveniment que és sempre l'àmbit de la comunicació de Déu amb l'home.

de l'Evangeli, la de la samaritana, o potser només la del bon lladre.

Es dibuixa, per aquest camí, una pastoral sacramental molt kerigmàtica. Que no s'assembli als cursos que fa la societat per saber una llegua, accedir a un treball o obtenir el carnet de conduir... sinó que sigui testimonial, reveladora, incitadora. Una pastoral ni racionalista, ni moralista... que difongui no una cultura de judici, sinó una cultura de salvació, que és la de Jesús.

Això vol dir, al capdavant, tendir a convertir l'acolliment als qui vénen a demanar el sagrament en la seva litúrgia de la paraula. Més que dir «haurien d'haver estat evangelitzats» dir «els hem d'evangelitzar ara».

Però això només és possible des d'una actitud d'evangelitzats. És a dir, d'homes i dones que se senten salvats, viuen joiosos i, d'entrada, van a favor de la gent. És a dir, miren amb simpatia i àdhuc amb una mica de tendresa la vida humana amb tots els seus petits esdeveniments en els quals té lloc el gran esdeveniment de la salvació.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

A trenta anys de distància, l'atmosfera internacional en la qual l'encíclica *Pacem in terris* fou escrita semblava increïblement perillosa: a l'octubre del 1962, el llindar de la guerra atòmica sembla a punt de ser passat. L'enfrontament USA-URSS no havia arribat mai a aquell nivell. Els dos K, Kennedy i Khrushov, intercanvien amenaces dintre la mateixa ONU i repeteixen el pols en un pla encara més arriscat en la crisi de Berlín que desembocà en la construcció del mur l'any 1961. El món sembla retornar a les angoixes de 1950 i als perills de la guerra de Corea, però en una crisi més greu ja que, a inicis dels anys 60, els dos Grans disposen d'un armament nuclear encara poc sofisticat però molt potent.

A aquesta inseguretat mundial, caldrà afegir-hi les agitacions polítiques i socials al tercer món: França acaba de signar els acords d'Èvian sobre la independència d'Algèria després de vuit anys de guerra i patiment, l'ONU intervé al Congo per imposar ordre, la Xina es manifesta contra l'URSS quan els assaigs de coordinació del tercer món són poc convinents i Cuba reptava les dues Amèriques cridant a la revolució llatino-americana contra els Estats Units.

Arreu una divisió del món es planteja sobre un fons de guerra atòmica. El contrast, doncs, apareix immens entre per un costat, un món desenvolupat llançat en l'optimisme del gran desenvolupament de la societat de consum malgrat el risc nuclear i, per l'altre, les masses innombrables del tercer món amenaçades encara per la fam i la inestabilitat.

En tots els conflictes concrets fins on era

cardenal Ottaviani. Es trobava arreu aquesta minoria que lluita contra les evolucions en curs.

Els prelats romans que vetllant la doctrina refusaven el diàleg amb el món modern, quan els pastors el defensaven, com el cardenal Feltrin, president de Pax-Cristi internacional, que subratllava com *Pacem in terris*, amb el seu interès pels signes dels temps havia sabut elevar els progressos de la

Els prelats romans que vetllant la doctrina refusaven el diàleg amb el món modern, quan els pastors el defensaven, com el cardenal Feltrin, president de Pax-Cristi internacional, que subratllava com Pacem in terris, amb el seu interès pels signes dels temps havia sabut elevar els progressos de la humanitat, descobrint més profundament la seva dignitat

humanitat, descobrint més profundament la seva dignitat (discurs del 10 de maig 1963). Aquesta encíclica va en efecta en sentit del Concili que acaba de tancar la primera sessió, i que encara discutia l'esquema 17, «Presència i acció de l'Església en el món contemporani».

L'encíclica va sobretot en el mateix sentit d'un document conciliar en elaboració sobre la llibertat religiosa titulat *De libertate religiosa*, que basava la seva argumentació sobre els drets que es desprenen de la dignitat de la persona humana, especialment sobre el dret de la lliure recerca de la veritat. Rere aquesta declaració hi havia el cardenal Bea i el P. John Courtney Murray, teòleg ja cèlebre a l'època.

Una convicció profunda de Joan XXIII

■ Pierre de Charentenay

possible, i en les grans festes com Nadal, Joan XXIII va expressar amb cartes i missatges el seu interès per la pau. Aquesta constància li valgué la concessió del premi Balzan per la pau, el 7 de març de 1963. *Pacem in terris* prové, doncs, d'una convicció profunda per part d'un home que actuava molt per instint i per inspiració. La seva voluntat era també esperonada per les negociacions en curs amb Khrushov per obtenir l'alliberament de Mons. Slipy, bisbe d'Ucraïna, i una certa esperança que malgrat tot es podria endolcir el petit home soviètic. La pau era concreta. Joan XXIII volia promoure-la amb aquesta encíclica.

Però calia anar de pressa: el Papa sabia que estava greument malalt des de la tardor del 1962 i que només li quedaven uns mesos de vida. I per anar de pressa, calia el secret absolut per tal d'evitar que el Sant Ofici retardés la publicació de l'encíclica com havia fet amb la *Mater et Magistra*. Joan XXIII va fer treballar molt discretament Mons. Pietro Pavan, professor de doctrina social al Laterà i animador de les setmanes socials d'Itàlia.

Per precaució, el text fou revisat per diversos experts entre els quals el teòleg oficial del Papa, consultor del Sant Ofici, i no fou posat al corrent aquest organisme central de l'Església ja que es coneixia la seva oposició a una mena de neutralisme polític del Papa. Aquest joc de fet a amagar diu molt sobre els debats que oposen Joan XXIII i una gran majoria conciliar amb una minoria guiada pel secretari del Sant Ofici, el

El cardenal fou objecte d'atacs directes ja que una de les seves conferències davant de representants de 70 països i 22 religions, el 13 de gener del 1963, titulada «La veritat en la caritat», fou vivament atacada per *Il Tempo*, i francament oblidada per l'*Osservatore Romano*. Mentre el P. Murray se li prohibeix parlar a la universitat catòlica de Washington, pel degà de la facultat de teologia, Mons. Felton, amic del cardenal Ottaviani.

La lluita és permanent en el mateix Concili. Hom recorda per exemple la carta del 24 de novembre de 1962 adreçada al Papa per 14 cardenals denunciant les doctrines perilloses sobre les interpretacions de l'Escriptura i la Tradició. Per altra banda, un article de la revista *Search* de Londres, escrit per Mons. Thomas Roberts, expressava la seva frustració davant la impossibilitat de posar en marxa les institucions necessàries per tractar els problemes urgents del món d'avui, entre els quals l'armament i el desenvolupament. Cita nombroses cartes adreçades en aquest sentit i es plany de la guerrilla constant del Sant Ofici que practica «un procediment inquisitorial, que posa tot l'accent en la por de l'heretgia, la por de la discussió oberta, la por de la crítica».

És aquest clima d'agitació, burocràtic i mesquí a vegades, que Joan XXIII haurà de trampejar per poder publicar aquesta encíclica quan el món, ell, es preguntava sobre el seu destí, sota l'espasa de Damocles de la bomba atòmica.

Pierre de Charentenay és jesuïta, president del Centre de Sèvres, i col·laborador de «la Croix»

El llarg i dificultós itinerari del procés de beatificació del doctor Torras i Bages

■ Valentí Miserachs

En l'acte d'homenatge al venerable doctor Torras i Bages celebrat a la catedral de Vic el dia 8 de novembre passat, monsenyor Miserachs, Postulador de la Causa de Beatificació i Canonització del mateix doctor Torras, pronuncià aquest parlament, que pel seu interès reproduïm en forma d'article.

Si la celebració d'avui a la nostra Catedral ha estat com un eco de la solemne cerimònia del passat 25 d'octubre a la plaça de Sant Pere del Vaticà, en el curs de la qual el sant pare Joan Pau II beatificava tot un estol de màrtirs —i 7 d'ells pertanyen a la nostra església de Vic!—, també la festa d'avui vol ser el ressò de la cerimònia més íntima, i gairebé propèdèutica a la solemne glorificació, que tingué lloc a la Sala Clementina del Vaticà, el dia 13 del passat mes de juny, quan, a la presència de Joan Pau II foren llegits per les autoritats de la Congregació per les causes dels sants diversos decrets, entre els quals el de les virtuts heroïques del Patriarca Espiritual de Catalunya i bisbe insigne d'aquesta seu, el doctor Josep Torras i Bages.

Les dificultats han estat vençudes

La causa del nostre gran Prelat arriba així a una fita molt important. Quan l'Església reconeix que un Servent de Déu ha exercit les virtuts teològals, cardinals i annexes en grau heroïc equival pràcticament a reconèixer-ne la santedat. Arribar a aquest estadi no ha estat pas cosa fàcil: la complexitat mateixa de la figura del gran bisbe i tot un seguit de circumstàncies han fet que hagin calgut força anys per arribar a la fita que avui celebrem. Si la causa fou començada l'any 1931, vol dir que hom hi ha esmerçat més de 60 anys! Ben segur, però, que ho ha permès la Providència, car si comparem els «Vota trium consultorum» de l'any 1971 amb la «Relatio et vota» del 1991, veurem que la grandiositat de la figura del bisbe Torras i, sobretot, la seva santedat s'han anat imposant fins a obtenir una convicció unànime, i allò mateix que d'antuvi podia ser mirat de reüll, com un obstacle, ara hom ho veu

com un exercici modelic de virtut. Potser calia esperar, doncs, que les circumstàncies i els condicionaments humans canviessin per tal que el judici de Roma pogués ser net i transparent. Laus Deo!

A mi, potser per ser l'únic sacerdot vigatà resident a Roma —ja que és la música sacra la meua ocupació habitual, com sabeu—, em va tocar l'honor i la responsabilitat de tornar a engegar la causa en els ambients vaticans, puix que el P. Climent Pujol, jesuïta il·lustre del nostre bisbat, havia deixat feia temps el càrrec de postulador, tot i que se n'hagués tingut cura interinament el també jesuïta —i prou conegut— P. Miquel Batllori. Cal agrair al bisbe Dr. Ramon Masnou l'interès a remoure la causa. Ell em nomenà postulador. El Sr. bisbe Josep M. Guix va compartir des d'un bon començament el mateix interès. Les cartes postulatòries dels bisbes de la Tarraconense —i de tot Espanya— han estat freqüents i incisives. El Dr. Angel Miralda ha treballat infatigablement per revifar la flama de la devoció envers el sant bisbe, i el seu successor en la vice-postulació, Dr. Rafael Portús, n'ha escollit l'entusiasme, i a tots encara, g. a Déu, el Dr. Miralda continua fent-nos costat. De Barcelona hem rebut confort i estímul de part de sacerdots tan il·lustres com el Dr. Joan Bonet i Baltà, i de laics tan qualificats com el Sr. Josep Rafael Carreras de Nadal i el Sr. Albert Manent.

Mons. Luigi Porsi, home-clau

Dels personatges de l'ambient de la Congregació romana vinculats a la causa, em plau recordar l'antic Promotor de la Fe,

P. Gaetano Stano, a qui em lliga una bona i fidel amistat. Ell em posà en contacte amb el «millor Patró possible», l'advocat mons. Luigi Porsi, veritable home-clau en la virada positiva que la causa conegué a partir dels anys 80. El seu treball de resposta de les animadversions del Promotor de la Fe (de l'any 81) fou molt apreciat i contribuï decidivament a dissipar alguns prejudicis i a resoldre alguns problemes inexplicables —sense la documentació que, providencialment, es va trobar—, i també a emmarcar la figura del bisbe Torras en el context català del seu temps, tot explicant alguns punts sorprenents per als romans a partir d'una anàlisi viva dels nostres costums i del nostre tarannà. Tingué l'encert de fer construir un sumari additiu que recollí la deposició dels darrers testimonis vivents, la majoria dels quals ja han passat a l'altra vida (1985). L'any 1984 el Relador general, P. Ambrós Eszer, O.P., en el moment de la reforma del reglament de la Congregació, havia fet un estudi llarg i molt positiu de la causa. Igualment apre-

Ha calgut dissipar alguns prejudicis... i emmarcar la figura del bisbe Torras en el context català del seu temps, tot explicant alguns punts sorprenents per als romans a partir d'una anàlisi viva dels nostres costums i del nostre tarannà.

ciable fou la «Informatio» de Mons. Porsi sobre l'exercici de les virtuts heroïques, de l'any 1986. L'actual Promotor, Mons. Petri, segueix sempre la causa «personalment», enviant gent de confiança a visitar la tomba del Servent de Déu i a detectar la veneració i la fama de santedat que s'anava revifant a Vic i a tot Catalunya. No puc deixar de recordar l'assistència preciosa del jesuïta P. Anel, de mons. D'Ascola i del tipògraf de la Congregació, Adriano Ambrosi.

Tot aquest treball tan intens i tan ben fet eixamplà el camí al vot positiu i unànime del Congrés de teòlegs del 1991. A la sessió dels Pares Cardenals (1992) el Ponent de la causa, Emm. Eduardo Martínez Somalo, féu una enardida apologia de la santedat del nostre gran bisbe. Tot queda recollit de manera pura i admirable en el

decret emanat per la Congregació i ratificat pel Sant Pare el 13 de juny passat, el text del qual és prou conegut en la versió catalana. Avui, doncs, celebrem aquesta fita i tot l'íter fecund i esperançat que hi ha conduït.

Vinculació montserratina

Cal anar intensificant la devoció al nostre sant bisbe. I demanar amb fe la seva intercessió per tal d'obtenir del Bon Déu, a més de les moltes gràcies que quotidianament se'ns notifiquen, els miracles que calen perquè la santedat del bisbe Torras aconseguixi la doble aurèola de la beatificació i de la canonització. Aquest esclat d'avui ens ha d'esperonar a seguir endavant. El dia en què li puguem retre culte solemne serà un jorn de pura joia espiritual per a l'Església de Vic, per a les Esglésies de Barcelona i de tot Catalunya, dels països germans, i de tota la catolicitat. Demanem-ho amb insistència a Aquell que ja avui ens concedeix la joia d'invocar-lo «Venerable»! demanem-ho per intercessió de la Verge Maria, de la qual el bisbe Torras i Bages fou tan devot: ell, el bisbe de l'etern rosari, el bisbe que volgué ser ordenat a Montserrat, el bisbe que posà als llavis i al cor de Catalunya aquella visita espiritual a la Verge Bruna que els catalans sentim com a consubstancial amb la nostra ànima. Just al costat de la Verge de Montserrat reposen en aquesta Catedral les venerables cendres del gran Prelat. Ara hi anirem processionalment. I aqueixa vinculació tan fonda del Bisbe amb la Verge de Catalunya quedarà palesada amb l'ofrena d'una branca d'olivera que ens ve de la Muntanya santa, cenyida amb l'ori i la sang de la senyera. Aquest símbol que ara el poble fidel de Catalunya oferirà al seu Patriarca, al seu Doctor, al seu Bisbe, que ell ens el retorni, de mans de la Moreneta, fet Benedicció, fet Saviesa, fet Pau, fet Crist. Sí, als peus de la Verge de Montserrat, ran la tomba del sant bisbe Josep Torras i Bages, direm encara amb fervor la pregària que ell ens va ensenyar:

Senyora de Montserrat,
que teniu la vostra santa muntanya
voltada d'oliveres, signe de pau,
aconseguiu per als pobles
de Catalunya una pau cristiana
i perpètua.

Valentí Miserachs és Canonge de Santa Maria la Major, a Roma

SABER ESCOLTAR

El sagrament de la Confirmació

És temps de Pasqua! L'alegria és present en l'Església. Molts joves cristians celebren el sagrament de la Confirmació. Això passa a la nostra Catedral i a les nostres parròquies. Dóna bo de veure aquests nois i noies que reben el do de l'Esperit Sant, per completar i enfortir la gràcia del baptisme que els féu fills de Déu i cristians!

El bisbe confereix aquest sagrament per la unció del crisma (oli perfumat) en el front, unció que es fa amb la imposició de la mà i amb les paraules: «Rep el do de l'Esperit Sant». Qui es confirma sap, en primer lloc, que rep un do, un regal. Déu sempre s'avança a estimar-nos. En tota ocasió precedeix les nostres decisions, per més voluntarioses que siguin. En segon lloc, qui celebra el sagrament acull la gràcia divina. I, en el seu agraïment, vol viure la imitació plena del Crist. Perquè hom és ungit en l'Ungit.

La Confirmació atorga creixença i profunditat a la gràcia del Baptisme, endinsa en la filiació divina, uneix amb més fermesa al Senyor Jesús, augmenta els dons de l'Esperit, vincula amb més perfecció a l'Església... I concedeix una força especial per difondre i defensar la fe amb paraules valentes i fets coherents.

La Crismació esdevé visió i penyora d'una Església que es va consolidant amb la força de l'Esperit i amb la generosa obertura de les noves lleves de cristians a les seves mocions. Que aquests nois i noies siguin sempre fidels al do del Paràclit!

■ Joan Guiteras

ACUDIT

◆ Situació de l'emissora adjudicada a l'Arquebisbat

Sr. Director:

El motiu d'adreçar-li aquestes línies és la situació de l'emissora de F.M., adjudicada a l'Arquebisbat, per la Generalitat. Des del lliurament de llicències ha passat més d'un any, sense que hi hagi notícies de la seva posada en marcha. Jo, sé, que els motius són la no aprovació del projecte tècnic presentat, però la majoria dels cristians que viuen en la nostra ciutat no en saben res, i per la meua relació professional amb el món radiofònic, em pregunten sobre el tema.

Crec que seria interessant, que a través de les seves pàgines donessin informació als seus lectors, sobre la situació real de la llicència i de les gestions que s'estan realitzant per agilitar aquesta situació, ja que la gent no comprèn com en la nostra ciutat hi ha dues emissores evangèliques que estan emetent RÀDIO AMISTAD, amb problemes molt greus amb la Generalitat (multa de 10.000.000 Ptes.) i RÀDIO BONA NOVA, que sembla que emet amb certa aprovació per part de la Generalitat, no tenen la llicència necessària.

RAMON XICOLA
Barcelona

◆ El valor d'un vot

Sr. Director:

Algunes persones, per escpticisme, desil·lusió o comoditat, tenen el propòsit de no votar en les eleccions del 6 de juny. «Pel que servirà el meu vot!» —pensen.

Respecto la seva actitud, però no la comparteixo. És més; els encoratjo que mitjançant el seu vot —unit al de l'altre, al de l'altre i al de l'altre participin en la vida pública.

I si encara dubten, reflexionin sobre aquestes dades que ens ofereix la història:

El 1645, un vot donà a Oliver Cromwell el control sobre Anglaterra.

El 1776, un vot decidí l'Anglès en lloc de l'Alemany com a llengua per a Nord-amèrica.

El 1876, un vot convertí França en república i va abatre la monarquia.

El 1923, un vot va fer Hitler líder del partit nazi

¿Se n'adonen del valor que pot tenir un vot? ¡El seu vot!

LUIS RIESGO MENGUEZ
Barcelona

◆ Agraïment a l'arquebisbe de Barcelona

Sr. Director:

Vull donar les gràcies a monsenyor Ricard-Maria Carles per les seves cartes dominicals que tant bé ens fan, ens enforteixen i confirmen en la nostra fe. En la seva darrera «Maig i Maria», carta no solament emotiva pel seu contingut, que a tots ens duu records de la nostra infantesa i d'uns pares bons i exemplars, sinó també la certesa de tenir la protecció incondicional de la Mare de Déu, perquè resem el Rosari i la visitem en qualsevol ermita o santuari. Allà als seus peus li deixarem, ¿una flor?, si juntament amb les nostres temences, problemes i el nostre amor.

ASUNCION CASTELL
Barcelona

◆ Subscriure's a «Catalunya Cristiana»

Sr. Director:

Després de llegir el seu editorial del número 709 del 22-4-93, em mou fer-li alguna observació com haver de denunciar-lo.

Com a condició de subscriptor que sóc desitjaria que com jo tinc la necessitat de llegir premsa i criteris que em parlin de l'Església i la seva fe desitjaria que fossin molts més els que també tinguessin ocasió i poguessin interessar-se d'aquesta formació. Ningú no

estima allò que no coneix i tot i coneixent-lo encara no hi ha garanties d'estimar, però el que sí és cert és que si no es coneix difícil d'estar enamorat de qualsevol causa.

¿Com pot haver-hi parròquia de molts filigresos i no hi hagi aquest elemental mitjà d'informació com és aquest per exemple?

Aquí va la meua pregunta: si hi ha una jerarquia destinada a servir aquesta comunitat, per dotar-la dels mitjans de informació com és aquest per exemple, ¿com es pot desapropiar estar subscrita aquest semanari?

És evident que si jo hagués conegut abans aquest semanari li asseguro que la meua subscripció hauria estat més antiga i aquí va el meu criteri; posem a totes les parròquies, que no en quedi ni una sola sense tenir a disposició dels seus feligresos aquesta informació si de veritat volem propagar la fe als altres.

R.B.
Bell-lloc (Lleida)

◆ Els dos jutges

Sr. Director:

El primer jutge. Un jove de raça negra és detingut i acusat de tràfic de drogues per la policia. En tres anys se li nomenen successivament dos advocats d'ofici, que renuncien per no poder parlar amb l'acusat. Se li nomena un tercer advocat d'ofici, i aquest veu que, encara que no aconseguixi parlar amb l'acusat, pot defensar el cas, per manca de proves. Encara que l'advocat cobra una misèria de l'Estat, i sap que el més fàcil és renunciar com els anteriors, pensa que a l'acusat l'ha de defensar algú. Als quatre anys dels fets, i un cop s'ha mentalitzat i preparat per defensar l'acusat sense poder parlar amb ell, se celebra el judici, amb dues hores de retard. El jutge pregunta a l'acusat si sap de què se l'acusa, aquest contesta que no, i l'advocat demana que se li llegeixi l'acusació. Per aquests

fets, el jutge recrimina l'advocat que el pot denunciar, insinuant una mala defensa del cas. El judici segueix i quedavist per sentència, després d'haver demanat el fiscal tres anys de presó per a l'acusat. Al matí següent, l'advocat va expressament al Jutjat per intentar parlar amb el jutge. Aquest, a través d'un funcionari, contesta que està molt ocupat: «Torni demà». L'advocat se'n va, passant per davant de la porta oberta del despatx del jutge, el qual el mira seriosament. Molt seriós. I molt ocupat.

El segon jutge. Una vella porta tres anys intentant passar a viure, per necessitat, al pis de la seva propietat que té llogat. Java perdre un primer judici per defectes de forma i, un cop va canviar d'advocat, posa una nova demanda. Està desesperada perquè, a més a més d'haver de viure de favor i molt incòmoda en un altre pis, no cobra les rendes del lloguer. Davant les seves queixes, crits i llàgrimes pel retard judicial en resoldre el seu problema, el jutge la rep, parla amb ella, li diu que van el més ràpid que poden, i que ell és un ciutadà més al servei del poble. La dona surt reconfortada. Ha conegut el costat humà d'un jutge. Li agradaria que tots fossin així. A l'advocat també. I pensa aquest en el jove de raça negra que, finalment, va sortir absolt de l'acusació de tràfic de drogues. Potser gràcies a la «mala defensa» de l'advocat que havia insinuat el primer jutge.

PAU SAUMELL. Advocat
Barcelona

◆ Les nostres divisions

Sr. Director:

Sembla que la nostra Església, tan mancada d'unió i probablement d'esperança, només sigui notícia quan surten problemes que en podem dir secundaris.

Davant de la gran novetat que significa l'Evangeli, que tots som fills de Déu i per tant germans i cridats a la salvació, la resurrecció,

o si volem la Vida Eterna. Davant d'aquesta gran notícia, aquesta nova, que tots els homes anhelem fins i tot biològicament, és el gran alliberament de nosaltres, els homes, reunits en el dolor i en la insuficiència.

Davant aquesta realitat sembla que hauriem de treure importància a les nostres mancances i divisions d'opinió sobre fets o costums de la nostra Església que potser són discutibles, ¿per què no? però que de cap manera han de fomentar la nostra desunió que si badem ens podria portar a perdre el nostre gran tresor: la fe.

RICARD RUIZ
Barcelona

◆ ¿Cal una secció d'aclariments a «CC»?

Sr. Director:

A vegades he llegit en un mateix número de Catalunya Cristiana (Ara mateix-Opinions-Respir-Saber escoltar-Entrevistes-Fets i criteri-Carta dominical...) afirmacions o cites, que aparentment són contradictòries. Per exemple en aquest últim número (el 710 del 29 d'abril): Ara mateix: «No ocupar-se del temporal és deixar que regni la injustícia; és deixar lloc als enemics el bé comú, és al capdavant trair» (Pare Lebrecht). A Opinió el Bisbe de Badajoz reafirma aquest criteri en el seu article «Per als que passen de la política». I a la mateixa pàgina «Saber escoltar»... el Salm 72: «I si us tinc a Vós, res no desitjo a la terra».

¿No seria bo pedagògicament i enriquidor espiritualment, que hi hagués una secció de... «Aclariments», que comentés les diferents afirmacions i/o arguments, interrelacionant-les a la llum de l'Evangeli?

Sinó cada un es queda amb allò que millor li va, i en canvi, com a l'exemple que he posat, tot és veritat.

XAVIER MILLET
I TUSELL
Barcelona

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JOSEP RUBIO CALVAO RUA SEBASTIAO PAULA C.P. EL 13170 VILA REAL SUMARE S.P. BRASIL.....	21.892 Ptes
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
JOSEFA FALCO SOLSONA CAIXA POSTAL 24 MAPUTO XINAVANE MOZAMBIQUE.....	21.892 Ptes.
ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJARAT INDIA.....	30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal nº.....
Nº. compte corrent.....
Població..... Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

El text de les "Cartes al director" no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai; han d'anar signades amb nom i cognom, adreça i telèfon, encara que s'hi vulguin fer constar unes sigles o pseudònim, "CC" no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remittents.

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques pïaces.

Tel. 427 44 53.

VATICÀ

Joan Pau II comenta el nou Catecisme

L'instrument més idoni per a la nova evangelització

ROMA.— El passat dijous, 29 d'abril, el papa Joan Pau II es va adreçar als participants en la reunió celebrada al Vaticà sobre la relació del catecisme i de la catequesi en la missió evangelitzadora de l'Església, i assenyalà que el nou Catecisme de l'Església Catòlica «és un ins-

trument que respon plenament a les necessitats de l'era contemporània». Ales bisbes, presidents de les comissions catequètiques de les Conferències episcopals, i als

membres de les Congregacions per al Clergat, organitzadors de la reunió, els digué: «En el món actual, marcat pels preocupants processos de secularització que desemboquen sovint en l'ateisme, un món en el qual sovint es manifesta la creixent set d'allò sagrat en forma de

cristiana».

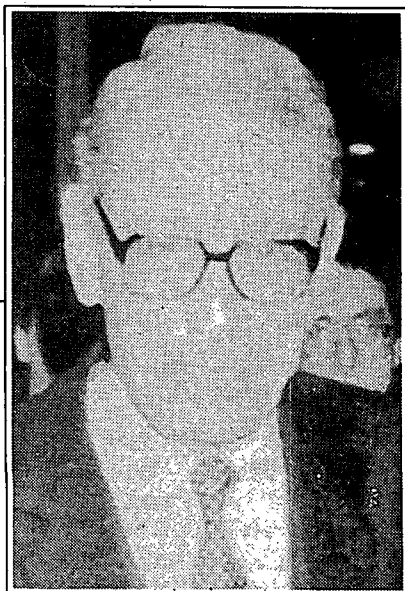
«El recent Catecisme vol respondre a aquesta necessitat — afirmà el Papa —, i presenta íntegrament el missatge de Crist, sense mutilacions o falsificacions». Presenta, afegí, les riqueses «de la mateixa persona de Crist». I és «l'instrument més idoni de la nova evangelització» per als que es dediquen al ministeri de la catequesi.

El Sant Pare afirmà que «és bo ressaltar un principi que pot inspirar l'ús personal del Catecisme de l'Església Catòlica. Creiem «a» l'Església, com a Mare del nostre nou naixement, i no «en» l'Església, com si fos l'autora de la nostra salvació».

Joan Pau II agregà que el nou Catecisme és un model, «no és solament un estadi previ» a l'elaboració dels catecismes locals, sinó que també està

destinat a tots els fidels que tinguin la capacitat de llegir-lo, d'entendre'l i d'assimilar-lo en les seves vides cristianes.

Ressaltà la relació entre catequesi i inculcació de la fe i digué que el catecisme ha «d'utilitzar-se a la llum de les veritats fonamentals de la fe i dels grans misteris de la salvació», com el Nadal, la Pasqua i Pentecosta. «És evident —afirmà el Papa— que la fe cristiana no s'identifica amb una cultura determinada, sinó que està sobre elles, encara que de fet pot ser encarnat en les diferents cultures». (SIC)

Joan Pau II li lliura 300.000 dòlars per als refugiats de Bòsnia-Hercegovina

El president de l'ONU Butros Gali ha estat rebut pel Papa

Joan Pau II va rebre en audiència privada Butros Gali, secretari general de les Nacions Unides, amb el qual es va entrevistar durant 45 minuts. Segons un comunicat del Vaticà, el Papa i el seu hoste van passar revista als problemes més importants que preocupen la comunitat de nacions. El Papa ha enviat a Butros Gali un xec de 300.000 dòlars destinat a sostenir la activitat de l'Alt Comissariat per als Refugiats (ACR) a Bòsnia-Hercegovina.

El Papa i el secretari general de l'ONU van discutir entre d'altres coses de la tragèdia de Bòsnia-Hercegovina, sobre altres focus de violència, particularment al Caucas i al Pròxim Orient. També van posar especial atenció a l'Àfrica i al seu desenvolupament futur. Sobre aquest punt, Joaquim Navarro-Valls, portaveu del Vaticà assenyalà que el continent africà, després de la guerra freda, ha estat abandonat a la seva sort, cosa que preocupa la Santa Seu. Joan Pau II va felicitar a Butros Gali per la seva activitat i també per la cooperació entre les nacions del món en un moment històric el qual ha vist la superació dels antagonismes entre els blocs.

El lliurament d'un xec de 300.000 dòlars destinat a l'ACR del Papa al secretari general de l'ONU és un gest simbòlic que s'afegeix a les contribucions de la Santa Seu a les diverses obres d'ajuda mútua presentades a l'ex-Iugoslàvia. En sortir de la seva trobada amb el Papa, Butros Gali aprofità l'oportunitat per entrevistar-se durant una hora amb el cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat. (M.P.)

Diumenge, 16 de maig

Beatificació de quatre servents de Déu

Aquest diumenge, 16 de maig, el Papa beatifica quatre servents de Déu: Maurici Tornay, prevere i màrtir, dels Canonges Regulars del Gran Sant Bernat; Maria-Lluïsa de Jesús Trichet, religiosa francesa, cofundadora amb sant Lluís-Maria Grignon de Montfort de la congregació de Filles de la Saviesa; Janina Gabriel, religiosa, fundadora de les Germanes Benedictines de la Caritat, i la religiosa Florida Cevoli, de les clarisses caputxines. La congregació de Filles de la Saviesa, junt amb les congregacions masculines de Pares Montfortians i de Germans de Sant Gabriel, formen la família montfortiana, que viu l'espiritualitat de sant Lluís-Maria. Els gabrielistes regenten col·legis a Viladecans, Ripollet, Sant Adrià de Besòs i barri de Besòs, de Barcelona.

Poema de Montserrat

d'en J.M de Sagarra

3 VOLS.

Compro

Telf. 317 67 23

SANT PERE DE ROMA

El Sant Pare saluda diversos membres de l'associació de víctimes del terrorisme espanyol, que assistiren a l'audiència general del dimecres al Vaticà.

E
S
P
A
N
Y
A

Els 82.000 candidats al ministeri sacerdotal demostren l'augment de vocacions en les Esglésies més joves

Les religioses, el col·lectiu vocacional més nombrós d'Espanya

MADRID.— El diumenge, dia 2 de maig, se celebrà a tota l'Església Universal la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Una Jornada instituïda fa trenta anys per Pau VI per demanar a Déu, alhora a tota l'Església Universal, per les vocacions

d'especial consagració. A Espanya s'ha celebrat amb el lema «Vosaltres sou la llum del Món», en relació amb el proper Congrés Eucarístic que tindrà lloc a mitjan juny a Sevilla, amb la presència de Joan Pau II.

A Espanya, segons les dades facilitades per la CE de Seminaris i Universitats, el col·lectiu més nombrós és el de religioses amb 55.000, a més de les 10.000 espanyoles en missions i d'altres 15.000 contemplatives.

Els religiosos espanyols són 29.000, encara que només 20.000 resideixen al nostre país: 15.000 són preveres, d'aquests, 9.000 tenen càrrec pastoral en les diòcesis, i 5.000 són religiosos professors no sacerdots. Uns altres 6.000 religiosos espanyols treballen en missions i la resta desenvolupa la seva missió en altres nacions.

Segons les mateixes dades també comptem amb 20.000 preveres diocesans, 1.000 dels quals en missions i 120 diaques permanents. A més 6.000 homes i dones pertanyen a Instituts seculars i hi ha 400 laics missioners.

D'altra banda, hi ha 2.000 seminaristes majors diocesans; 1.000 candidats al sacerdoci de religiosos; 10.000 alumnes en Seminaris menors, diocesans i religiosos, i 800 novícies de religioses de vida activa.

Més de 100.000 candidats al sacerdoci en el món

Segons les mateixes dades, actualment en el món són més de 400.000 els preveres (comptant diocesans i religiosos), més de 17.000 els diaques permanents (diocesans i religiosos), 63.000 els religiosos professors no sacerdots i 900.000 les religioses.

Pel que fa als candidats al sacerdoci es pot parlar de 100.000, 67.000 diocesans i 33.000 religiosos; i 120.000 els seminaristes menors, també diocesans i religiosos; 10.000 els novícies i 20.000 les novícies d'instituts religiosos de dret pontifici.

Els territoris de missió de l'Església del Tercer Món estan vivint una explosió de vocacions, segons les estadístiques fetes públiques pels serveis de la Congregació

per a l'Evangelització dels pobles. Les dades revelen que en aquests moments més de 82.000 joves es preparen per al ministeri sacerdotal en els 830 seminaris oberts dels continents africà, asiàtic i llatinoamericà. El diumenge dia 2 de maig l'Església celebrà la «Jornada del Clergat Natiu», l'esperança per a les joves esglésies del Tercer Món.

200 seminaris més per a l'any 2.000 al Tercer Món

Una altra de les dades reveladores és que 200 diòcesis del Tercer Món estan projectant la construcció dels seus seminaris i el pla preveu que poden entrar en funcionament d'aquí a l'any 2.000. Dels 830 centres de formació, 256 són seminaris majors i 574 menors.

Del total d'aquests 82.000 candidats a vida religiosa, 23.198 són alumnes dels seminaris majors i 51.821, dels menors. A aquestes xifres se suma un total de 10.000

novícies i juniors de les congregacions religioses.

Amb la Jornada dedicada al clergat natiu l'Església intenta promoure i endegar aquesta col·laboració amb els seminaris de les missions. Aquesta campanya, anomenada «Operació primavera», pel despertar de les vocacions en aquests països més pobres, vol que les Esglésies més antigues i millor estructurades col·laborin econòmicament amb les més joves. L'«Operació primavera» de l'Església aportà en l'exercici del curs passat més de 460 milions de pessetes a la vida d'aquests seminaris.

Unes altres dades significatives són les que es refereixen al nombre de nous sacerdots natis. Les dades són que en el darrer curs hi van haver 1651 ordenacions, mentre que en el curs 1985-86 només s'enregistraren 1.106. També hi ha un augment dels que per primera vegada arriben als seminaris majors provinents dels menors, que han estat 6.179; en el de referència comparativa anterior fou de 4.684. (SIC)

Carta Pastoral del Bisbe de Jerez sobre les primeres comunions

Mons. Bellido demana una primera comunió amb més fe i menys malversació

JEREZ.— El bisbe de Jerez, Mons. Rafael Bellido, critica a través d'una pastoral «el desgavell, les despeses innecessàries, el dispendi sense poder, el consumisme a la força, la festa pagada amb l'excusa d'allò religiós» que es produeix en la celebració de la primera comunió.

Mons. Bellido afirma que el dia de la primera comunió «és irreplicable» i se sorprèn que la seva celebració pugui costar més de 500.000 pessetes: «Jesús, si que ets car... que car t'han posat... com et cotitzes! Essent el mateix Jesús, ¿quan costa la 2a. comunió, la 3a... l'última?»

El bisbe de Jerez repassa les despeses del banquet, «la qualitat per bandera» i de la indumentària, «vestit blanc a joc amb guants i diadema». I avança les crítiques que rebrà el sacerdot que gosi posar normes en la seva església.

«La primera comunió amb Jesús —recorda— no costà diners, sinó que exigí amor... amor a Déu, amor entre els qui combreguen, amor als germans, amor perquè el món cregués en Ell, El regal, el millor regal fou Ell, el seu gest, el seu lliurament, el seu sacrifici, la seva pregària i la seva exhortació, ni vestits nous, ni acompanyants estranys, ni res que pogués, lleument, distreure l'atenció del que estaven celebrant, la mort anticipada de Jesús, la institució de l'Eucaristia, el naixement del sacerdot i el dia de l'amor fratern». (SIC)

VII Jornades de Sanitaris Cristians

«La tasca del metge es curar, però també es tenir-ne cura»

MADRID.— «El professional de la Salut en el procés de morir» és el tema que s'ha desenvolupat en les VII Jornades de Professionals Sanitaris Cristians (PROSAC), que han tingut lloc a finals d'abril al Monestir de Poio, a Pontevedra. A la trobada hi participaren 380 professionals sanitaris, que són als qui van destinades les jornades, entre metges, infermeres, auxiliars, celadors, psicòlegs, farmacèutics, treballadors, socials, administratius, gestors o personal de manteniment. «El morir» ha estat també prota-

gonista en les trobades per agents de Pastoral de Salut de Galícia en el curs organitzat pel departament de salut de la Conferència Episcopal Espanyola per agents i capellans el passat mes de març. «És un tema que mereix molta atenció ja que la idea de la mort no està ben vista en la societat, s'oculta, no interessa. La gent no està preparada per afrontar el moment de la mort i quan arriba, es creen situacions de tristesa i de crisi terribles. Cal entendre la mort com un fet més de la vida que cal assumir i preparar»,

explicà el delegat de Pastoral de la Salut a Tui-Vigo, José García Lorenzo.

És molt important que afronti la mort com un procés natural el personal sanitari que en la majoria dels casos la concebeix com un fracàs professional. «El nostre objectiu és inculcar-los la idea que el treball del metge és curar però també tenir-ne cura. Quan el guariment no és possible, el metge li correspon facilitar al malalt el procés perquè sofreixi el menys dolor possible, se senti atès i tingui pau interior». (SIC)

RÚSSIA

Els crits del silenci

TADJIKISTAN.— Amnistia Internacional informa que a la remota regió del Tadjikistan, ex-república soviètica, s'està vivint una tragèdia generalitzada amb detencions, tortures i morts, de proporcions dramàtiques i que està passant totalment inadvèrtida a l'opinió pública mundial.

Pel maig de l'any passat esclatà una guerra civil en aquesta regió entre les forces governamentals i l'oposició islàmica. A hores d'ara aquest conflicte pot haver causat més de 20.000 morts (segons estimacions oficials) a més d'haver desplaçat a més de 600.000 persones, quasi un 20 per cent de la població.

L'informe elaborat per AI de-

nuncia les horribles violacions dels drets humans que han tingut lloc a la capital, Dushanbe, des que les forces governamentals van recuperar el control de la ciutat, pel desembre de 1992.

«Mentre tots els governs del món es preparen per assistir a una Conferència Mundial sobre Drets Humans, que tindrà lloc a Viena, al Tadjikistan s'està vivint una tragèdia que ningú sembla conèixer», explica Amnistia Internacional.

Ciudadans d'aquesta regió han estat detinguts i, posteriorment, els seus cadàvers han aparegut pels carrers de Dushanbe o apilonats al dipòsit.

Pel que ha pogut saber Amnistia, aquestes tortures i desaparicions són obra, en la major part dels casos, de les forces del Ministeri de l'Interior i del Front Popular del Tadjikistan (un grup

paramilitar). El líder d'aquest últim grup és un criminal convicte que ha passat 23 anys a la presó per assassinat, i és ara qui fa complir la llei en la regió. La paradoxa és que el govern del Tadjikistan ha afirmat recentment que reconeix la Carta de les Nacions Unides; per tant, Amnistia Internacional pressiona als seus governants perquè suportin aquest reconeixement amb mesures concretes i s'obri una investigació urgent sobre tots els fets impugnats. (AI)

ITÀLIA

El Sínode diocesà de Roma s'apropa a la seva conclusió

ROMA.— El divendres 30 d'abril, el bisbe Cesare Nosiglia,

Relator General del Sínode diocesà de Roma, presentà el document sinodal als 1.200 participants en aquest esdeveniment eclesial, segons un comunicat recent.

El bisbe Nosiglia, un dels Auxiliars de Roma, presidí la comissió de redacció d'aquest document, que, segons el comunicat, «és el resultat de la integració del "travail de travail", document base del Sínode, amb les propostes expressades pels participants en les congregacions generals i en els cercles menors». L'assemblea ha d'aprovar el text.

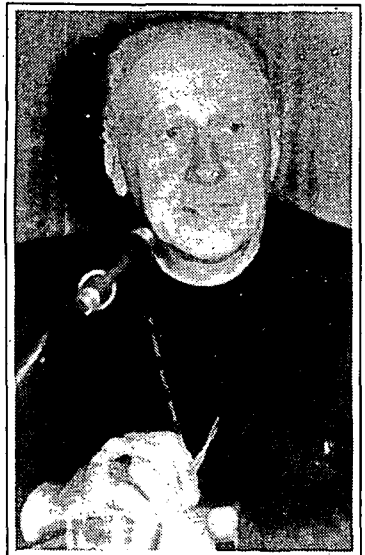
El Sínode diocesà, que s'inicià fa set anys, finalitzarà el 29 de maig, vigília de Pentecosta, amb una solemne celebració eucarística presidida per Joan Pau II, bisbe de Roma, a la plaça de Sant Pere. El document final es lliurarà al Papa aquest mateix dia. (SIC)

El cardenal Etchegaray torna de la seva missió a Libèria

ROMA.— El cardenal Roger Etchegaray, va declarar a l'arribada de la seva missió a Libèria, que el país «corre el risc d'enfonsar-se en la indiferència resignada de la comunitat mundial», perquè la guerra civil que divideix al país des de fa més de tres anys, és una de les «guerres

oblidades» per l'opinió pública.

En el comunicat fet públic ahir, el cardenal Etchegaray, President dels Consells Pontificis «Justícia i Pau» i «Cor Unum», va asse-

nyalar que «els esforços reiterats per les instàncies de l'Àfrica i de la ONU no han donat com a resultat fins el moment, un veritable alto al foc, i la situació es degrada fins al punt de comprometre l'eficàcia i la seguretat de l'ajuda humanitària».

El cardenal assenyalà que «la pau depèn en primer lloc, dels mateixos liberians», i referint-se a les crides del Papa en tantes ocasions, va recordar que: «el camí de la negociació ha de substituir al de les armes, la lògica de la pau a l'espiral de la violència» (SIC)

IRAQ

BAGDAD.— El president Saddam Hussein a la dreta amb el cardenal Achille Silestrini que dona al líder iraquí un missatge de pau de part del papa Joan Pau II

FILTRANT LA NOTÍCIA

Espurnes d'esperança internacional

Segons l'agència APIC/PR, el Secretari General de l'ONU, Butros Gali, ha estat proclamat doctor «honoris causa» per la universitat catòlica de Lovaina. En el seu discurs, Butros Gali ha recordat la necessitat d'una evolució en l'ordre internacional a partir d'un mot, «el més bell de tot el món: humanitat.»

Aquesta distinció al Secretari General de l'ONU li ha estat atorgat juntament amb l'escriptor Andrés Chourauqui i el filòsof Michel Serres. Segons el rector de la universitat de Lovaina es destaca un dominador comú en els tres homenatjats: l'amor a la tolerància.

Aquests mateixos dies el papa Joan Pau II deia a Albània: «La construcció d'una societat democràtica només es complirà una vegada per totes si es té en compte l'atenta col·laboració i el diàleg

continuat entre les distintes parts del món en litigi». D'altra banda, el superior general dels franciscans, fra Hermann Schalück, que ha mantingut trobades amb altes instàncies polítiques i religioses de Rússia i amb distints líders religiosos del món islàmic, ha manifestat durant el seu pas per Barcelona, que «la solidaritat internacional i l'ecumenisme interreligiós no s'aconseguirà redactant documents i difonent missatges, sinó compartint les tragèdies dels pobles en guerra i subjugats per la fam i la misèria».

Són notícies rellevants i ben contraposades a les cròniques i notícies sobre injustícies socials, xenofòbia i agressivitats militars internacionals que omplen les pàgines i els espais dels mitjans informatius.

■ Francesc Gamissans

Recés trimestral per a VÍDUES I VIDUS

- Organitzat pel Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança, a la CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE.

✓ Els dies 12 i 13 de juny
4 i 5 de setembre
27 i 28 de novembre

- **Tema:** Aprofundiment de la nostra fe en el coneixement de Jesucrist, assumint la nostra condició de viduitat.
- El P. Cebrià Pifarré ens ajudarà en la recerca del do de Déu de l'Esperança.
- Comença el dissabte a les 9 del matí i acaba el diumenge a les 4 de la tarda.
- Viatge en grup amb autocar. Informació: Sr. Grané. Tel: (93) 666 11 30 (de 8 a 13 i de 15.30 a 19 h).
- El Grup de Vídues i Vidus de l'Esperança té per objectiu acollir els vidus i vídues que necessitin un camí d'esperança en la seva nova situació, que ell o ella no han buscat sinó que s'han trobat sense pensar-so, a voltes imprevist, a voltes després d'una llarga i penosa malaltia del cònjuge.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT. 25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

El general dels franciscans, Hermann Schalück, a «Catalunya Cristiana»

El pa de les Escripures i de l'Eucaristia no ha de separar-se del pa dels pobres

«En el futur hem de treballar per la pau amb la mateixa energia, intel·ligència i diligència que tant hem usat per la guerra», ha manifestat a Barcelona el pare Hermann Schalück, general dels franciscans, citant unes paraules d'Einstein. El «germà gran» de l'orde de sant Francesc té 57 anys, parla la majoria de les llengües europees, és doctor en teologia per la universitat de Munic i viatja constantment pels països més enfrontats per la guerra i les injustícies o subjugats per la fam i la misèria.

Amb motiu de la beatificació recent del franciscà Joan Duns Escot, filòsof i teòleg de l'Edat Mitjana, fra Hermann ha declarat: «L'important no és acumular gran quantitat de coneixements, perquè savi és aquell que és capaç d'emprar els seus coneixements en benefici dels altres i al servei del món. Això féu Duns Escot i per això ha estat glorificat. Si avui fóssim capaços de captar l'esperit dels doctors de l'Església, el nostre passat tindrà futur».

Perquè sant Francesc és estimat de tothom

En les seves declaracions a «Catalunya Cristiana» el general dels franciscans ha manifestat els trets més importants del franciscanisme avui.

—Per Francesc d'Assís, el nostre fundador, el tret més important que marcà la seva vida fou aquella experiència única d'un Déu fet història, d'un Déu fet amor, germà nostre en Crist. Avui Francesc és estimat de tothom per la seva senzillesa i humilitat, pel seu esperit de benvolença, de tendresa, d'opció pels pobres, de renúncia a tot poder i pel gran respecte a tota la creació. Aquests valors intenta viure l'orde per ell fundat, uns valors molt necessaris a l'Església i a tota la societat.

—¿Quina és la missió del superior general d'un orde tant estès com el seu?

—Sant Francesc no anomena «superior general» al qui està constituït per regir la fraternitat, sinó «minister» del llatí que vol dir «administrador» dels altres. Per això ell anomena «servent» el general. Jo com a servent de tot l'orde, tinc l'encàrrec de fer memòria de Francesc d'Assís com a model de vida, i facilitar als germans que puguin viure la seva vocació pels nous camins que van sorgint amb una actitud de gran llibertat i creativitat, dins la riquesa del pluralisme.

«En l'esperit d'Assís»

En diverses ocasions en què el general de l'orde franciscà ha estat rebut en audiència privada pel Sant Pare, aquest li ha manifestat què volia dels fills de sant Francesc.

—Sempre m'ha dit que espera la nostra fidelitat a l'Església amb la peculiaritat de ser «menors» de tots i portadors de pau i bé. El «senyor Papa» (així l'anomena el general, com feia sant Francesc) vol que siguem autèntics protagonistes de la nova evangelització amb unió fraternal amb els més humils. I també «en l'esperit d'Assís» —diu ell—, tot recordant la magna reunió dels dirigents de totes les religions del món aplegats en aquella ciutat. Joan Pau II ens demana una actitud de diàleg, de comprensió, de solidaritat i d'esperit ecumènic,

Fra Hermann Schalück: «Els testimonis valen més que els mestres i els profetes més que els savis»

sobretot amb el món de l'Islam, on els franciscans hi som presents des de segles.

Nivell intel·lectual i opció preferencial pels pobres

Segons el «germà gran» de l'orde, cal articular el nivell intel·lectual amb una opció preferencial pels pobres. Els primers països que ell ha visitat han estat els que estan en guerra o subjugats per la fam i la misèria, com l'antiga Iugoslàvia i algunes nacions del continent africà. En aquests llocs és on hi són més present els franciscans.

—Amb molta penúria, sacrificis i el perill de la vida. Nosaltres no som capaços de crear grans estructures ni de fer estudis i organigrames sobre la guerra i la fam. Amb la senzillesa que viuen els nostres germans en aquests llocs tan difícils i exposats, practiquen la missió originària del nostre pare i fundador. Les províncies franciscanes més joves i florides del món són aquelles que treballen en comunitats de base, en organitzacions populars. L'orde també està fent grans esforços per fer viables diàlegs interreligiosos i ser mediadors entre partits polítics enfrontats. Treballem per la pau, la justícia i la integritat de la creació juntament amb altres organitzacions com «Pax Christi», Creu Roja Internacional i les Nacions Unides.

—¿Sense deixar l'estudi de la teologia i la investigació científica?

—La nostra fraternitat vol continuar certament els estudis a nivell científic, però sense oblidar al mateix temps que els testimonis valen més que els mestres, i que els poetes i profetes valen més que els savis. Volem ser petits profetes, o si vols, profetes «me-

nors», la qual cosa significa aclarir les qüestions d'avui relatives al respecte per la vida de l'home i de la creació; col·locar la persona per damunt del precepte del «dissabte»; no només estudiar la veritat, sinó viure-la en les realitats més dures; no confondre les penúltimes qüestions amb les últimes. El pa de les Escripures i de l'Eucaristia no ha de separar-se del pa del famolenc i del pobre. El que importa no és acumular una gran quantitat de coneixements, donat que savi és aquell que és capaç d'emprar els seus coneixements en benefici dels altres i pel servei del món.

El proper Sínode dels Bisbes serà sobre la vida religiosa

Fra Hermann Schalück exposa algunes de les seves opinions referents al proper Sínode dels Bisbes que tractarà sobre la vida religiosa.

—El Sínode dels Bisbes haurà de fer necessàriament una anàlisi molt precisa i crítica de la vida religiosa que sigui reflex d'una lectura sobre «els signes dels temps» —positius i negatius— perquè també a través d'ells parla l'Esperit de Déu.

—¿A què atribueix la davallada de les vocacions religioses?

—A Europa i als Estats Units es deu, entre altres factors, al canvi de valors en la societat i també al canvi del paper públic de l'Església. En aquests llocs la vida religiosa ja no és, com en temps passats, una promoció humana per ningú. El Sínode haurà d'estudiar els valors més fonamentals de la vida consagrada, és a dir, el seu element dinamitzador i crític, l'avantguarda en la nova evangelització, el seguiment radical —tal volta més

radical del que estem vivint— de Jesús pobre, mort i ressuscitat. I això en llocs nous i en situacions frontereres. És el que caracteritza sempre en els inicis de tot moviment de vida religiosa. Globalment serem més pocs, però no per això menys incisius i penetrants.

Instrument de pau

Fra Hermann ha anat a Moscou i s'ha entrevistat amb el patriarca Alexis II, el qual després declarava: «L'Església ortodoxa russa se sent estretament lligada a l'espiritualitat del germà Francesc i del seu missatge de pau».

També el general de l'orde franciscà s'ha trobat amb Shenouda III, el «papa» dels vuit milions de cristians ortodoxos còptes, l'Església més nombrosa de tot l'Orient Mitjà, i al Caire, amb el «xeic» Giad el Hak, cap espiritual de 45 milions de musulmans. Aquest últim comunicà al pare Schalück que havia quedat molt impressionat de la «Jornada d'Oració per la Pau», celebrada a Assís. Fra Hermann Schalück es mostra molt impressionat per la situació dels seus frares a Xina, Moçambic, Zimbabue, Cuba, Vietnam i Sud-àfrica, que també ha visitat. Amb tot espera temps millors. «Els nostres germans treballen per la pau d'una manera activa i no violenta i la seva dedicació està produint ja els seus fruits. En el dolor del nostre sofriment està la llavor del futur», ha dit.

Un rotatiu europeu escrivia a primera pàgina: «El general dels franciscans porta impresa en el seu cor, en les seves paraules i en el seu esguard, la frase de Francesc d'Assís: "Senyor, feu de mi instrument de la vostra pau"».

■ Francesc Gamissans

Per a les comunitats cristianes de Catalunya

IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps.

Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin accomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Me Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Impres a dues tintes. Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Després de 15 anys de guerra civil (200.000 morts, 100.000 vídues i orfes, 40.000 mutilats, 450.000 emigrats, 625.000 pròfugs) el protectorat siria sobre el Líban amenaça amb completar la destrucció de la cultura i de la tradició del «país dels cedres». La decisió de Joan Pau II d'obrir una Assemblea Especial per al Líban del sínode de bisbes (juny de 1991) va més enllà de l'emergència immediata. El Líban, veritablement, «és més que un país: és un missatge i un model tant per a l'orient com per a l'occident». L'òptica sinodal és pròpiament espiritual, es a

dir «la renovació harmònica de l'Església catòlica en el Líban» (card. Silvestrini). Les conseqüències a nivell de presència religiosa i monàstica, d'estructura eclesial, d'institucions educatives i socials, de grups juvenils. De tot això surten confirmades les prioritats de la unitat de les esglésies cristianes i de l'obertura a l'islam. Però la superació del confessionalisme de l'Estat —per als catòlics libanesos— no podrà arribar sinó en la democràcia i en la llibertat. Esperances, tensions i debats que acompanyen el procés sinodal.

Sínodo per al Líban

Avui el Líban té una necessitat desesperada d'ajuda. Setze anys de guerra han destruït les infraestructures econòmiques del país i han reduït la major part de la població a un estat d'extrema indigència. En aquestes situacions és urgent restablir la confiança i la unió entre els fidels i l'Església. Hi ha alguns punts sobre els quals existeix un «consens cristià» per a la reconstrucció de la nació. No hi ha dubte que no es trobarà una solució ràpida i satisfactòria a la crisi mentre els cristians estiguin dividits. L'Església és per ara l'única institució capaç de prendre la iniciativa per elaborar una posició comuna. Si les esglésies continuen estant dividides entre elles, el seu missatge i les seves iniciatives no seran cregudes ni eficaces. En el Líban són diferents les esglésies de ritus oriental presents i en comunió amb Roma: l'església maronita, l'església greco-melquita, de ritu bizantí, l'església síria, l'església armenia, l'església caldea i el vicariat apostòlic de Beirut (església llatina).

Un país ocupat

El Patriarca maronita Sfeir, analitzant l'actual situació al seu país, ha declarat: «així no es pot anar endavant. En el Líban hi ha els israelians, els sirians, els palestins, els filo-iranians, que són libanesos, però reben ordres, diners i armes de l'Iran. Els israelians ocupen una part del sud del Líban i allà cada dia es produeixen xocs i es vessa sang. És conegut el cas dels 400 deportats. La resolució 425 obliga els israelians a deixar el Líban. ¿Per què no es compleix? Respecte a Síria hi ha la resolució 420, que obliga a totes les forces no libaneses a abandonar el país. ¿Es pot dir a això independència?»

Joan Pau II, el 12 de juny de 1991, va anunciar la convocatòria d'una Assemblea Especial per al Líban del sínode de bisbes. «No hi havia un altre camí per fer front a la dramàtica situació del país i donar coratge a la gent», ha declarat el nunci Puente, espanyol, que ha treballat en aquesta idea des del principi. L'objectiu d'aquesta assemblea especial serà: veure i revisar en profunditat l'estat de l'Església; redescobrir la pròpia identitat i les arrels apostòliques i patristiques; revitalitzar el patrimoni espiritual, teològic i cultural a la llum de l'Evangeli. D'altra banda el cardenal Silvestrini, prefecte de la Congregació per a les esglésies orientals creu necessària aquesta assemblea per a «la renovació harmònica de l'Església catòlica en el Líban».

L'aplicació del Concili Vaticà II

El mateix cardenal Silvestrini, el 21 de juny, abans d'abandonar Beirut, va dir: «És necessari crear i desenvolupar els organismes de diàleg. A l'interior de l'Església i

en compliment del concili Vaticà II, serà necessari formar els consells presbiterals, i els consells pastorals, els consells econòmics, en els quals patriarques, bisbes, sacerdots, religiosos, religioses i laics poden cooperar activament. I això s'ha de portar a terme a nivell parroquial, diocesà, comunitari i nacional. Però s'ha de fer amb urgència, per no decebre les expectatives i les esperances de la gent».

En l'actual situació de l'Església en el Líban aquestes noves estructures de participació, són especialment necessàries, donada l'excessiva clericalització. El concili no ha estat assimilat encara i l'Església pateix el poder patriarcal, clerical i monàstic. Els ordes i congregacions religioses, segons alguns, són un contrapoder. Són

moltes les terres i els béns que posseeixen. El cardenal Silvestrini no ha amagat pas el seu pensament sobre el fet que aquests béns podrien ser posats al servei d'obres socials, com per exemple: habitatges per a les parelles en necessitat, projectes agrícoles, cooperatives, etc.

El paper de les escoles

La situació dels seminaris també requereix intervencions, ja que hi ha massa centres de formació i de poca rellevància cultural. D'altra banda, referent a les escoles catòliques n'hi ha unes 200, amb 212.651 alumnes, de les quals s'ocupen 396 sacer-

dots i monjos, 951 religioses, 12.651 professors. Renunciar a l'escola i la missió educativa de l'Església seria privar el Líban de la pròpia cultura. Sobre això el consens és unànime. És significativa la valoració que en fa el laicat: «Les escoles catòliques, a les quals van molts musulmans, són el fonament de la societat, són el pilar de la societat. Són institucions essencialment vinculades a la llibertat i a la sobirania del poble. El Líban no ha de cedir sobre l'ensenyament. L'escola privada és la imatge d'un Líban lliure. És el vehicle dels valors humans i cristians, element de cohesió, pedra fonamental d'una societat pluralista i convivencial».

La crida dels patriarques catòlics de l'Orient Mitjà es definitiva: «Serem cristians units o no serem» (El Caire, Pasqua de 1992). El Líban necessita un nou esperit ecumènic. El nunci Puente ha declarat al respecte: «Hi ha relacions entre les esglésies. Simposis, seminaris, esforços per unificar les dades de les festes. Però els ortodoxos no ho volen. Demanen que siguem els catòlics els que les canviem. I els catòlics no estan units. A vegades les relacions són complicades». Hi ha contactes amb les comunitats musulmanes (sunnita, xiïta, drusa) per determinar problemes comuns a nivell moral, social, econòmic, polític i nacional, per discutir conjuntament sobre ells i reconstruir la societat libanesa.

El patriarca maronita Sfeir

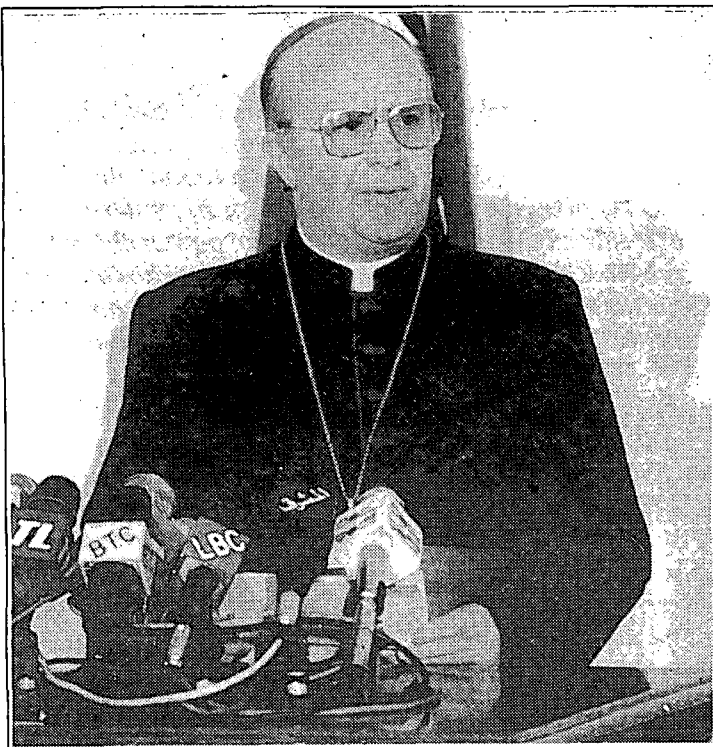
La relació amb els musulmans

El terme corrent, que s'utilitza per definir les relacions islàmico-cristianes és «convivialitat». Una reflexió seriosa la ha feta el patriarca Sfeir: «Aquesta expressió té el seu origen a la situació libanesa que és única, basada en la presència de cristians i musulmans en un terreny delimitat, on comparteixen les alegries i els sofriments de la vida, en totes les circumstàncies, en la igualtat dels drets y dels deures, en el marc del recíproc respecte i en un clima de llibertat responsable». Aquest concepte de «convivialitat» està darrera de l'actual confessionalisme polític. Sobre aquest s'està obrint un aferrissat debat. «Si fos abolit —opina el patriarca Sfeir— hi hauria com a conseqüència necessària la fi del règim confessional, sobre el es basa la representativitat política del país, perquè s'obriria el camí al predomini de la comunitat més nombrosa sobre la comunitat minoritària, obligant-la a la marginació. Els grups polítics en el Líban es basen en la pertinença religiosa i no sobre partits o sobre programes polítics com a les societats occidentals. Aquí radica una de les qüestions fonamentals del problema libanès. Segons Sfeir, «és necessari arrancar el confessionalisme dels espíritus abans d'abolir el confessionalisme en els textos».

La intervenció de la Santa Seu a través de la convocatòria del Sínodo, lluny de ser una «ingerència romana», acudeix en ajuda d'aquestes esglésies, urgint-les a una renovació profunda. Potser signifiqui posar el dit en nafres com aquestes: l'absència o la ineficiència dels organismes de participació, l'arcaica supremacia clerical, la prepotència dels monestirs, el laxisme a l'interior de l'Església, la megalomania en les construccions.

El que impressiona positivament és que del Sínodo, se'n parla molt, a tot arreu i a tots nivells. Sobre ell es dipositen moltes expectatives i esperances.

● «CC» sobre una informació de Francesco Strazzari, a «Il Regno», 6/93.

Mons. Pablo Puente

• **JORNADA CATALANA DE JUSTÍCIA I PAU.** - Se celebra enguany a Barcelona, **dissabte 22**, sobre el tema de la campanya «El 0,7 també és cosa teva», al Seminari Salesià Martí Codolar (c/ Torelló 8, 08035 Barcelona), a partir de les 9.30h, fins a l'eucaristia de les 18h. Més informació: tel. (93) 317-61-77.

BARCELONA

• **CAPTA ANUAL PEL TEMPLE EXPIATORI DE LA SAGRADA FAMÍLIA.** - Se celebra els dies **13, 14, 15 i 16**. Per a adreçar-se a la Junta Constructora: c/ Mallorca 401, 08013 Barcelona; tel. 255-02-47.

• **MIL INFANTS PER LA SOLIDARITAT.** - Exposició de dibuixos d'infants de 6 a 13 anys, a les dependències de Càritas Diocesana (Pl. Nova 1, 08002 Barcelona). Acte de cloenda i agraïment, amb els infants i els seus pares, **dissabte 15**, a les 11h, a la sala d'actes del Seminari Conciliar (c/ Diputació 231, 08007 Barcelona); Informació: tel. 301-35-50.

• **ASSEMBLEA D'OBJECCIÓ FISCAL 1993.** - Precedida d'una conferència d'Arcadi Oliveres sobre «Aproximació al cost real de la defensa», **dissabte 15**, a les 17.30h, a la sala de projeccions del Centre Cívic de Sants (c/ Sants 79-81, 08014 Barcelona), convocada pel S.I.O.F. (Servei d'Informació a l'Objecció

Fiscal, c/ Rivadeneyra 6, 10è, 08002 Barcelona; tel. 317-61-77).

• **ESCOLA DE L'ESPLAI DE BARCELONA.** - Curset monogràfic Jocs i Animació, en dos caps de setmana, els dies **15 i 16** i els dies **22 i 23**, als locals de l'Escola (c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02).

• **CINQUANTENARI DE LA FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS CRISTIANES DE PARES D'ALUMNES DE BARCELONA.** - Actes de cloenda: **diumenge 16**, a les 10.30h, celebració de l'eucaristia a la basílica dels Sants Just i Pastor, presidida per l'arquebisbe Ricard-Maria Carles; a les 12.15h, al palau de la Generalitat, acte acadèmic, amb una conferència de Josep-Maria Ainaud de Lasarte i la participació del president Jordi Pujol, i amb un concert de les corals de les Associacions de Pares d'Alumnes. Per a més informació: c/ Roger de Llúria 7, 2n, 08010 Barcelona; tel. 302-34-43.

• **EL MASNOU: CONCERT DE LA CORAL D'INVIDENTS.** - De la residència Montseny, **diumenge 16**, a les 17h, a la parròquia del Pilar, a benefici del pelegrinatge de joves per a la robada amb el Papa a Denver (Colorado).

• **DIPLOMATURA EN EDUCACIÓ SOCIAL.** - Titulació homologada i oficial de la Universitat Ramon Llull a través de la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna. Conferències informatives, **dimarts 18**, a les 19.30h, i **dissabte 22**, a les 11h, a l'Escola de l'Esplai de Barcelona (c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02).

• **ORQUESTRA DE CAMBRA AMICS DELS CLÀSSICS.** - A més dels concerts anunciats per al diumenge 16 (11.15h, sala d'actes de l'ONCE, i 19h, església parroquial de Sant Vicenç dels Horts), **dimarts 18**, a les 17.30h, a la sala d'actes del Col·legi de Metges de Barcelona (Pg. Bonanova 47, 08022 Barcelona), participació en el Dia del Metge Jubilat, amb un concert instrumental i acompanyant la soprano Maria dels Àngels Miró.

• **PRESENTACIÓ DE L'AUDIO-VISUAL «DESPIERTA, AMÉRICA».** - Convocada per Cristianisme i Justícia, Fundació per la Pau i Justícia i Pau, i a càrrec de Mn. Joan Vives i Surià, **dijous 20**, a les 19.30h, a la sala Segarra del col·legi Casp (c/ Casp 25, 08010 Barcelona).

• **REPARTIMENT DE PREMIS DEL VIII CONCURS BÍBLIC I IV DE REDACCIÓ.** - Tindrà lloc a Terrassa, **dissabte 22**, a partir de les 11h, al pavelló Sferic (c/ Faraday 93).

• **DIA DE RECÉS (FEMENI).** - Se celebrarà el **diumenge 23**, de les 10 a les 18h, dirigit pel P. Pere Suñer, s.i., a la Casa de Betània, de Cornellà de Llobregat (c/ Bonavista 37, metro L5: Gavarrà; tel. 375-11-02).

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.** - Se celebra el **diumenge 23**, amb el P. Josep O'Callaghan s.i., a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona; tel. 203-88-62).

• **«CAMINAR EN LA VIDA DE L'ESPERIT.»** - Seminari d'oració i evangelització organitzat pel grup Sant Marcel, de Renovació Carismàtica Catòlica (c/ Petrarca 52, tocant a Pl. Eivissa), els dies **18 i 25**, de 19 a 20h. Més informació: tel. 407-01-28.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.** - Conferència de Roser Solà sobre «Els cristians del Tercer Món ens interpel·len...?», **dimecres 19**, a les 17.30h (missa, a les 16.30h), a Riera de St Miquel 1 bis.

• **C.I.C. JOVE.** - Conferència sobre «Menjar, per a l'ésser humà, és un acte lliure?», **dijous 20**, a les 20h, per Gonçal Lloveras, a Via Augusta 205 (tel. 200-11-33).

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.** - Conferència sobre «La família cristiana, comunidad que evangeliza», per Fr. Emilio Barcelón, **dijous 20**, a les 20h, a la sala Penyafort (c/ Bailèn 10, 08010 Barcelona; tel. 246-33-00).

• **CENTRE SANT PERE APÒSTOL.** - Dins el 1r cicle Divendres Musicals, **divendres 21**, a les

20.30h, a l'auditori Culler i Fabra (c/ Sant Pere més alt 25, 08003 Barcelona), concert d'arpa amb Marta Jarne i Ruth Pladevall. Informació i invitacions: tel. 268-25-09, de 19.30 a 21.30h.

• **VIII ROMIATGE DE CONFIRMACIÓ A MONTSERRAT.** - Organitzat conjuntament per les delegacions de Catequesi i de Pastoral de la Joventut, **dissabte 22**, per posar en comú les seves inquietuds els joves confirmats i els seus monitors i per tractar del seu paper i la seva integració a l'Església, en un ambient lúdic i festiu. En presidirà la celebració eucarística final, l'arquebisbe Ricard-Maria Carles. Més informació: tel. 301-12-77.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA.** - Té obert ja el servei d'informació del seu programa educatiu i de les modalitats establertes (en horari vespertí) per al curs 1993-94, al c/ Diputació 231 (edifici del Seminari), 08007 Barcelona, de dilluns a divendres, de 17.30 a 20.30h (tel. 454-19-63).

• **SERVEI CATÒLIC D'INFORMACIÓ (Secin/Mont-sió).** - Grup de seglars dedicat a la informació sobre temes religiosos: santoral, actes pastorals, pelegrinatges, etc., a Rbla. de Catalunya 115 o bé per telèfon (488-35-35), dilluns, dimecres i divendres, d'11 a 13h.

TARRAGONA

• **DIA DEL MALALT 1993.** - Jornada dedicada a «Viure el morir», dirigida per Gmà. Francisco Sola o.h., **dissabte 15**, de les 10.30 a les 18h, al centre pastoral Crist Rei, de Reus. L'endemà, celebracions a les respectives comunitats cristianes.

• **SERVEI COLÒNIES DE VACANCES.** - A Vallfogona de Riucorb o al Refugi de Poblet. Informació i reserves, a la secretaria del Servei: c/ Méndez Núñez 14, 2n, 43004 Tarragona; tel. (977) 23-23-00 (de dilluns a divendres, de 15.30 a 20.30h).

GIRONA

• **GIRONA: MUSEU D'ART.** - Conferència, **dissabte 22**, a les 11h, sobre *Percepció de l'Àfrica negra en l'Europa final del s. XIX i començament del s. XX*, a càrrec de Maria-Teresa Constantín. Més informació: Pjda. Catedral 12, 17004 Girona; tel. (972) 20-38-34 i 20-95-36.

LLEIDA

• **APLEC AMB MALALTS A L'ERMITA DE BUTSÉNIT.** - Organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, **diumenge 23**, sortida a les 11h de la Pl. de les Missions (Sta. Teresita), celebració de l'eucaristia a les 12h i comiat pels volts de les 19h.

VIC

• **MANRESA: «EL PIANO EN LA MÚSICA DE CAMBRA.»** - Dins el cicle de Concerts de Primavera, a la sala La Plana del l'Om, **dijous 20**, a les 20h, actuació de Marina Rodríguez i Joan-Josep Gutiérrez (piano), amb obres de Brahms, Hindemith, Gutiérrez, Dvorak i Rakhmaninov. Hi continua oberta fins al dia 30 l'exposició «Laura Albéniz, 1890-1944».

• **MANRESA: COOPERADORES PARROQUIALS.** - 32a convivència, **del 24 al 28**, a la casa d'exercicis Cova Sant Ignasi, dirigida pel P. Joan Costa i Canella.

URGELL

• **ANDORRA: JOCS FLORALS INFANTILS I JUVENILS.** - Organitzats per Cercle de les Arts i de les Lletres, **diumenge 16**, a les 16h, festa de proclamació dels guardonats d'enguany, a la sala d'actes de la Valireta d'Encamp. Han estat convocats ja els XXV Jocs Florals Juvenils i els XVIII d'Infantils per al 1994.

Teniu temps lliure? Guanyeu-vos un sobresou!

CATALUNYA CRISTIANA busca persones com vostè, d'arreu de Catalunya, per cooperar en la difusió del setmanari, contactant amb possibles subscriptors. És una tasca apassionant per a la qual no hi ha distinció d'edat ni de sexe. S'estableix una notable compensació econòmica per cobrir despeses i dedicació. Interessats, truqueu al núm. (93) 487 10 25. Sr. Roigé.

**L'arquebisbe
Carles invità
al diàleg i a
l'aprofundiment**

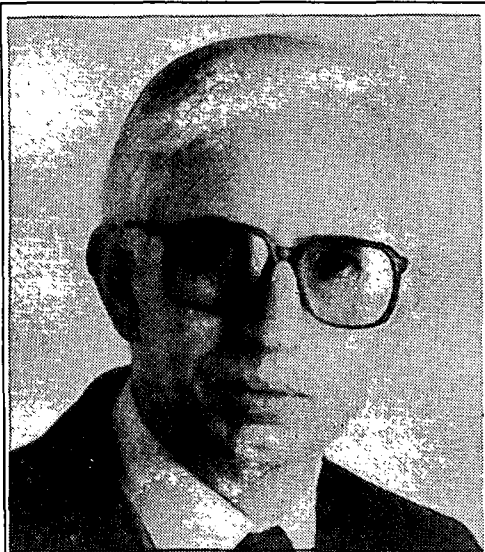
Congrés Internacional de Teologia

«Missió i Encarnació. L'Església catalana i el repte de la seva tasca evangelitzadora» ha estat el lema sota el qual s'han desenvolupat els treballs del Congrés Internacional de Teologia, celebrat els passats dies 3, 4, 5 i 6 de maig, en commemoració dels 25 anys de la fundació de la facultat de Teologia de Catalunya. Durant aquests dies es podria dir que el Congrés ha transcorregut amb una melodia de fons, a voltes relaxant, a voltes estimulante. Unes vegades els «tempos» han estat suaus. En d'altres «forte» o «fortissimo». Els primers han estat caracteritzats per la perspectiva del Concili Provincial de la Tarraconense, amb parlaments vius i lúcids. Els segons, pels quatre compassos amb les notes dels 18 teòlegs crítics que fa unes setmanes publicaren un manifest sobre el qual la setmana passada els bisbes de Catalunya mostraren la seva disconformitat i lamentaren públicament, la carta de Núria Casas i de Joan Botam, presidenta i vice-president, respectivament de la Unió de Religiosos de Catalunya, solidaritzant-se amb aquell grup de teòlegs, i finalment, el gest de l'autor d'una comunicació, Casimir Martí, sacerdot i historiador que es retirà de la taula de ponents, en protesta contra la nota dels bisbes dient que li havia produït «consternació, vergonya, vexació i dolor». Martí abandonà immediatament la sala, entre el silenci tens de la majoria i els aplaudiments d'un sector del públic. L'arquebisbe de Barcelona, pel contrari, en el seu discurs de cloenda encertà plenament en el contingut i en el to. El Dr. Carles, llegí el seu discurs amb èmfasi de convicció i de comunió, invità al diàleg i a l'aprofundiment, demostrant el seu carisma d'home d'Església que vol la reconciliació. Que la majoria del públic ho comprengué així, ho demostrà posant-se dempeus i aplaudint molt llargament al Gran Cancellier de la Facultat. Amb un to distès, i amb gran senzillesa, l'Arquebisbe convidà tots els assistents a resar junts el pàter noster. El discurs del Dr. Ricard M. Carles el trobareu íntegre a les pàgines 26 i 27.

Apertura i avisos sustanciosos

Les paraules inicials, la tarda del dia 3 de maig, les pronuncià per obligació del càrrec de gran Cancellier, l'arquebisbe de Barcelona. Fou breu i digué, entre d'altres coses, que cal presentar els valors evangèlics sense separar-los de la persona del Crist, i que la Paraula de Déu està encar-

nada en les esglésies locals, porcions del Poble de Déu. Mons. Ricard M. Carles també digué que ens hem de situar en actituds d'apertura: «Com diu el llibre dels Proverbis: "Escolta fill i es multiplicaran els anys de la teva vida"». Gaspar Mora, degà, anuncià

El professor Martín Velasco pronuncià una de les més aplaudides comunicacions

les tres ponències pronunciades per professors no pertanyents a la Facultat. El Dr. Mora també comunicà que tots els congressistes treballarien en quatre tallers. Els gairebé tres-cents congressistes inscrits podien escollir entre quatre tallers dividits, en subgrups.

Ponències: 1a. L'Església particular en un context catòlic.

La mateixa tarda pronuncià amb força expressivitat i en francès la seva conferència el Dr. Jean Marie Tillard, de la Facultat d'Ottawa (Canadà). Li agraïm el resum fotocopiats. L'autor és un excel·lent eclesiàstic en línia ecumènica. Segons ell «l'Església de Déu neix, en un entramat d'Esglésies locals, on l'única humanitat es realitza en diverses formes a causa de la llei de la creació. No hi ha Església de Déu sense que hi hagi les Esglésies. La diversitat, però, no és un mal menor: pertany a la relació entre Creació i Salvació, i, per tant, el disseny de Déu». La missió de la comunitat s'arrela en el *katholou* de Crist, que és «reunió en la unitat de tots els fills de Déu dispersos».

L'Església local de Barcelona és presència del *katholou* de la Salvació i dels seus mitjans (Paraula, sagraments, ministeri) en el «bossin» humà que constitueix aquest territori. Si per qualsevol desgràcia només quedés l'Església local de Barcelona, seria encara l'Església de Déu catòlica, amb la plenitud de la Paraula, dels sagraments, de la missió. En el seu bisbe, *Vicarius Christi* segons l'expressió tradicional represa per *Lumen Gentium*, Jesucrist conti-

nuaria regint la seva Església plenament, oferint la totalitat del seu do. L'Església de Déu hi seria plenament.

El paper de Roma s'ha d'entendre depenent, com les altres Esglésies locals, de l'Església de Jerusalem. Però el martiri de Pere i Pau li confereix allò que Ireneu anomena una «potentior principalitas». L'Església de Roma ha de «vetllar» perquè els trets essencials de l'Església apostòlica de Jerusalem siguin sempre presents, íntegrament guardats, fidelment transmesos en cadascuna de les Esglésies de la *communio Ecclesiarum*. En síntesi, la tasca de la seva romana —anomenada seu apostòlica— consisteix a fer que totes les Esglésies locals puguin «reconèixer-se» l'una dins l'altra, precisament perquè en elles romanen inviolats, i en llur integralitat (*katholou*), els trets de l'Església apostòlica de Jerusalem. La seva romana té la missió de servir la catolicitat.

Segona ponència: La societat catalana. Valors i contravalors. Perspectives i tendències

El ponent, Modest Prats és Professor de la Facultat de Lletres de Girona. Tingué l'encert d'emprar el gènere literari de cartes —«Quatre cartes i... una postal(!)», datades a Magriñà i dirigides al vell amic d'Alsàcia. Recordava el 1968.

Mossèn Prats féu diana en l'estil, el llenguatge i el bon humor fins i tot càustic. Ens diu que nosaltres mirem amb ingenuïtat la incorporació d'Espanya a la C.E.E... i que no ens hem de refugiar autocontemplant la història de Catalunya amb visió mitificada. Amb tot es poden fer constatacions positives: la caiguda del mur de Berlín; la insatisfacció que sentim pel neocapitalisme; volem rebaixar la força dels Estats; ens cal construir l'Europa multicultural amb un no al racisme i volem l'encarnació pastoral i més ara esperançats per la convocatòria del nostre Concili.

Valorem la frase: «Si jo no em caso amb ningú, és per casar-me amb el poble». Segons ell hem de viure en un món plural i democràtic i una mica arraconats, però sense complex d'inferioritat i a casa nostra pesen poc els intel·lectuals catòlics i també n'hi ha en la banda de l'agnosticisme.

No ens parem en la constatació de dades sociològiques. Cal pas-

sar al pregó de la nostra utopia cristiana. La «postal» posà la guinda d'humor centrada en el seu amic Gaspar Mora i el públic.

3a. Ponència: L'anunci de l'Evangeli, principi d'identificació de l'Església particular

El conferenciant, Dr. Severino Dianich, de Florència (Itàlia) parlà en castellà fluid. Ha publicat estudis teològics que s'han traduït a diverses llengües, també al castellà. En un to de lúcida convicció ens digué entre altres afirmacions que «Jesús és el Senyor. És el nostre valor intrínsec i absolut... però ara més que mai, la presentació de la seva figura i missatge s'ha de presentar sense impositcions i —com una oferta més— en una societat plural i democràtica.» Continué dient que l'Església viu en una situació inèdita. Estava acostumada o a ser perseguida o a ser hegemònica. Avui, però, cal trobar l'estil de conviure amb tothom sense perdre la identitat. Tenim un repte: aprofundir la comunió eclesial en línia i estil de democràcia interna en la pròpia Església. La proclamació del kerigma, els serveis i els carismes eclesials s'han de contextualitzar en una societat que accepta, viu i vol la democràcia.

Les 15 comunicacions i la pluja d'idees dels 4 tallers

Aquest títol vol justificar les llacunes —absències de cites o petits resums de totes i cadascuna

El Dr. Casimir Martí protagonitzà un gest de protesta, amplament comentat

de les moltes aportacions. Emprant una solució salomònica advertim que en farem només algunes, breus i d'acord amb les nostres notes ja que la majoria dels miniponents no ens entregaren fotocòpies.

Les comunicacions havien de

ser lligides, com a norma orientativa entre 10 a 15 minuts. Nota que qualifica el conjunt: excel·lent, també en els diàlegs. Es notava que eren professors d'ofici.

Comunicacions a la primera conferència

Com a complements enriquidors a l'eix previ de la ponència citarem ara alguns paràgrafs llegits en francès per monsenyor Stephanos, bisbe de Mazianz. El tema seu era: «L'experiència de l'Església ortodoxa». Segons ell «només quan retornem de la llum i de la joia de la presència de Crist podem redescobrir el món com un camp ple de significació cristiana» i «no hi ha respostes a preguntes sobre "receptes" pràctiques... Tot depèn essencialment del fet que siguem o no, testimonis reals de la joia i de la pau de l'Esperit Sant...». També manifestà que «l'Església, però, ha de ser simultàniament la serventa desinteressada dels homes» i que «no hi ha altre mètode que l'amor actiu, inventiu, decidit, sense esperar un èxit total i estable en la història». Ens cal... incansablement evangelitzar la comunitat. La Teologia ortodoxa posa l'accent en la santedat de l'Església. Així podem comprendre que la plenitud de l'Església se situa en una perspectiva escatològica.

Segons el Dr. Martin Conway, President del Selly Calk Colleges, de Birmingham (Anglaterra) i com a resposta al seu títol de la comunicació «Les qüestions plantejades pel moviment ecumènic contemporani» citem les tres aportacions que segons ell han de fer les esglésies locals: a) Fomentar la vocació d'unitat en Crist, b) Conrear la vitalitat i la integritat en la missió i c) Com en Anglaterra: fer temptatives de vocacions i treballs per la unitat en algunes Esglésies locals.

El Dr. Lluís Maldonado insistí en què la religiositat popular ajuda a realitzar i encarnar millor l'Església particular. El sentit de festa de l'Eucaristia té el suport antropològic en la vivència de certes religiositats populars.

Monsenyor Lluís Martínez i Sistach, bisbe de Tortosa i canonista molt valorat explicà que sense Teologia no hi ha Dret canònic i comentà llargament la definició de diòcesi segons el canon 369.

La sacramentalitat de l'Església particular l'empeny per camins de comunió amb la resta de les altres Esglésies i prioritàriament amb la de Roma focus d'unitat. La diòcesi es realitza en la missió i en la inculcació.

(passa a la pàg. següent)

(ve de la pàg. anterior)

La cinquena comunicació la presentà J.M. Díaz Moreno sota el títol de: «Església particular i instituts de vida religiosa». Ens digué que la vida consagrada pertany a l'estructura no jeràrquica sinó carismàtica de l'Església. Per part del bisbe cal: respectar el carisma de cada congregació i integrar les seves projeccions apostòliques en la vida pastoral de la diòcesi.

Tancà el torn de comunicacions monsenyor Ricardo Blázquez, bisbe de Palència, parlant-nos de «l'Església particular i nous moviments». Tot partint de la unitat en la varietat presenta una Església amb pluralitat de ministeris, carismes i ara... nous moviments. Tots ells es divideixen en allò que és fons comú cristià i amb vocació catòlica. N'explicà quatre: carismàtics, catecumenals, focularis i comunitat i alliberament. Poden presentar conflictes en la praxi de programació i convivència pastoral però el bisbe amb el carisma del discerniment troba solucions.

En seguí una allau de paperetes escrites que contestaren cadascun dels interessats ponents. Molt bé en nombre i qualitat.

Comunicacions pronunciades a la llum de la inculturació a Catalunya

Hem de començar, seguint les nostres notes, per «La societat catalana en el conjunt de les cultures i els pobles d'Europa: influències i aportacions». Un laic qualificat com a professor i cristià, el Dr. Ramon Sugranyes, ens serví un retrat realista que vol dir: visió secularista de Catalunya i Europa ara i ací. Naturalment parlà de la pastoral, dels bisbes catalans «Arrels cristianes de Catalunya» però tot seguit i havent citat a Josep M. Piñol, expert en «eclesiologia pràctica i per dintre» traçà les pinzellades negres: fe-rotge individualisme, consumisme, llibertat sense llei, privatització dels valors religiosos...

I això passa també en Alemanya, Suïssa, Israel i acabà dient que la raó tota sola no és suficient; cal una especial irracionalitat. Per nosaltres aquí s'indou l'esperit cristià.

Els condicionaments sociològics de Catalunya amb vistes a l'evangelització, els explicà molt bé —per bé que es va queixar de l'estil d'aerograma— el Dr. Joan Estruch. Recentment s'ha revelat com a crític coneixedor de l'Opus Dei. És professor de la Universitat Autònoma. Enumerà els principals condicionaments classificant-los en externs i interns respecte a l'Església. Tot fugint d'una pastoral de «reconquesta» o hegemònica, l'Església catalana està ben marcada per la inculturació de la fe... però compte! que els camins són ràpids i la pluralitat cultural ens desborda.

Josep M. Carbonell de la Fundació Joan Maragall «Cristianisme i cultura» tractà el tema «Reflexió sobre els valors i la religiositat a la Catalunya actual». Del molt i bo que ens digué en línia

D'esquerra a dreta, Drs. Severino Dianich, Oriol Tataret, Antoni Matabosc, Rovira Bellosó i el Vicari General de Barcelona, Dr. Jaume Traserra

d'esperança ens decidim per apuntar que cal una pastoral de la compassió i del compartir; saber escoltar i presentar un rostre de comunitat fraternal; oferir espais de transcendència a joves i igualment de formació cristiana. Malgrat tot, afirmà que el col·lectiu de joves cristians treballa més que ningú per l'Església. Solucions: coratge intel·lectual, memòria històrica, llibertat d'esperit.

Tancà el bloc monsenyor Ramon Torrella parlant-nos d'un tema que ell coneix molt bé: «L'Església catalana actual davant la societat i en el conjunt de la vida eclesial europea». En destacàvem l'afirmació que l'Església contempla qualsevol grau d'independència de Catalunya com a cosa en principi legítima però com a tasca dels laics. Dintre l'Església hi caben, i es respecten els pluralismes polítics. Cada cristià és lliure i crític. Parlà de la reunió ecumènica a Montserrat en 1986 com a signe de recerca i llibertat. Parlà també del seu tema preferit: Invitar-nos a participar en la fase preparatòria del Concili.

Comunicacions del tercer bloc: l'Evangelització

Del Dr. Josep M. Mardones, del Consell Superior d'Investigacions Científiques, Madrid; en tenim nombroses notes perquè ens agradà molt.

Digué que segons la sociologia: «La religió no mor: canvia de pell». Continua la religió: institucionalitzada. Cità a Weber el qual afirma l'autonomia d'allò que és temporal i la religió és ben privatitzada i restringida a la parròquia, a la família a la intimitat personal. Però, la tendència antropològica a la religió, en ser reprimida tendeix a fer-se present: maravillosisme, parapsicologia, curanderisme, tarot...; apareix el fonamentalisme religiós tipus Islam i també en sectes «cristianes»; reencarnació... i un llarg etcètera.

Lluís Magrinyà, director d'Intermón

En síntesi ens digué que hem de superar tres reptes: 1er. Justícia i no sols caritat; 2on. La Història de la Salvació ha de ser integral i 3er. El treball d'alliberament forma part de

l'Evangelització. Cal fer l'opció pels pobres. Treballem amb i en els grups.

Bonaventura Pelegrí, ex Consiliari internacional de Pax Romana, és un capellà veterà i expert en el tema assignat: «Evangelització i moviments especialitzats d'Acció Catòlica». Ens diu que seguint la línia de monsenyor Cardyng són encara importants els Moviments especialitzats. El mètode de previsió de vida és

efectiu. Els joves han de salvar els joves. Hem de reconèixer els carismes dels laics en una Església per al món.

Monsenyor Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona i que presidí la concelebració eucarística del dimecres, ens parlà breument del binomi: Evangelització i sacramentalització. Malgrat tot, ens digué, constatem la llibertat dels creients en demanar els sagraments així com la preparació ca-

tequètica que s'ha de millorar en línia missionera. El contingut de la seva comunicació el trobareu, en forma d'article, en l'«Ara mateix» del número anterior i d'aquest número.

El Dr. Juan de Dios Martín Velasco, conegudíssim i valorat en àmbits pastorals ens regalà una síntesi o quadre amb aquestes pinzellades. Partint del document «Ad gentes», ara el que cal és amor, acolliment; diàleg amb els no-creients; col·laboració amb tots els homes de bona voluntat i tot això amb un estil de quatre columnes: presència, modèstia, paciència i esperança.

Tallers

El dijous s'encetà el matí amb la posada en comú de reflexions fetes en quatre grans grups. La temàtica fonamentalment estava inspirada en les ponències i comunicacions. Segons els moderadors: S. Pié, J. Busquets, A. Puig, J. Rovira s'havia treballat molt i amb encert. L'allau de constatacions i suggeriments no hi cap aquí. Segons informen els responsables s'han de sistematitzar i possiblement es publicaran.

■ J. Blanc i Bahima

UN ESTIU DIFERENT PER ALS VOSTRES FILLS

Colònies Campaments Casals Rutes,...

■ Amb plenes garanties pedagògiques

■ Des d'una opció cristiana i eclesial

MÉS DE 30.000 PLACES A CÀRREC DE COORDINACIÓ CATALANA DE COLÒNIES CASALS I CLUBS D'ESPLAI I ELS CURSOS D'ESTIU DE LES ESCOLES DE L'ESPLAI

LA GUIA COMPLETA ES PUBLICARÀ A:

Catalunya Cristiana

Diumenge 23 de maig RESERVEU L'EXEMPLAR!

colònies campaments casals clubs d'esplai
nació catalana
Numància, 149-151 - 08029 Barcelona
Tel. (93) 430 16 06 - Fax (93) 419 62 68

Enguany amb la presència de Mons. Pietro Alberti, arquebisbe de Càller

«Els Sants Màrtirs», una tradició viva del poble

BARCELONA

VILASSAR DE DALT.— Els passats dies 28, 29, 30 d'abril i 1 de maig, l'arquebisbe de Càller (Cagliari, a la Sardenya), Mons. Ottorino Pietro Alberti, visità la parròquia i poble de Vilassar de Dalt, per tal de compartir les festes dels Sants Màrtirs. L'acompanyava don Mario Cogussi, jove rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Càller i don Leone Porru, prevere delegat del patrimoni històric i artístic d'aquella diòcesi italiana. Entre Càller i el poble de Vilassar hi ha, en efecte, una estreta relació. L'any 1623, l'arquebisbe de Càller, Francesc d'Esquivel, va fer donació a Salvador Riera, de moltes relíquies descobertes a les excavacions que el mateix prelat havia emprès als antics temples i cementiris dels primers segles del cristianisme. En Salvador Riera les va embarcar en una nau i les va conduir al seu Vilassar nadiu. Des de llavors, els «Sants Màrtirs» han esdevingut tradició, religió, art, història i festa

Eucaristia presidida per l'arquebisbe de Càller, Mons. Ottorino Pietro Alberti el dia de l'obertura dels Sants Màrtirs

del poble de Vilassar de Dalt. Des del 1970, es representa al bell mig de la Plaça de la Vila, una grandiosa obra de teatre «El retaule dels Sants Màrtirs», en què s'escenifiquen diferents quadres històrics que expliquen, a grans trets, la història de Vilassar, l'arribada de les relíquies i la veneració del poble.

Rere les petjades dels màrtirs sards, el 1990 una nodrida re-

presentació del poble i parròquia, viatjaren a Càller, a l'illa de Sardenya. Allí foren acollits fraterナルment per les comunitats de l'illa. Fruit d'aquest viatge ha estat la dinamització de la tradició i el llibre «Vilassar i els Sants Màrtirs» i l'actual visita de l'arquebisbe de Càller, en correspondència a aquella anada.

■ Xavier Vilà

Monsenyor Ramon Daumal ordena de diaques a tres carmelites

«Sigueu fidels a la vocació que heu rebut de Déu»

BARCELONA.— El diumenge 25 d'abril i en l'església parroquial de Santa Joaquina de Vedruna foren ordenats de diaques pel Dr. Ramon Daumal, bisbe emèrit de la diòcesi de Barcelona, els tres joves, Josep X. Muntané, Xavier Domènech i Reinaldo J. Perales.

Assistiren a l'acte litúrgic el provincial dels carmelites de l'Antiga Observança, religiosos de totes les cases de l'orde, companys d'estudis dels ordenats i un col·lectiu molt nombrós de la comunitat parroquial. En l'homilia, inspirada en els textos propis de la jornada, tot fent una referència a la joia dels deixebles d'Emaús i de l'apòstol sant

Pere per la resurrecció de Crist, donà unes pautes a seguir als novells diaques. «Sigueu fidels a la vocació que heu rebut del Senyor», digué entre altres coses.

Acabada la celebració litúrgica —molt reeixida pel cant i per l'assistència massiva de fidels— tingué lloc una estona d'esplai en el pati del convent on tothom pogué saludar i felicitar els tres joves. En aquest sentit fou emotiva la presència dels pares i familiars. Cal dir també que els tres diaques seran ordenats de preveres en els pròxims mesos.

● C.C.

CARTA DOMINICAL

Les cures pal·liatives

«I tu, amic lector, ¿com vius? ¿Saps que tothom, i cada u, es troba sol, i que té gairebé tanta por de la vida com de la mort?... Escolteu, escolteu amics; sóc jo qui us ho diu —del tot segur, que el cent per cent morirà—, però hi haurà un tant per cent de vosaltres que tindrà al seu capçal la mirada i les llàgrimes d'algú. Aquesta és la sal de la terra... és una cosa fràgil, preciosa, que és fa malbé deliberadament en aquests temps i que els cristians anomenen ànima. I aquesta ànima, si no la tractem bé, ens la tornarem a trobar un dia panteixant, demanant auxili i plena de blaus.» És ben evident la reminiscència evangèlica («sal de la terra») de la frase d'una escriptora que arraconà i negà moltes coses ben importants, però que arribà a un estadi en què se li torna molt important el tema de la mort unit al de l'amor. Em refereixo a Françoise Sagan.

Però no vull parlar pas de l'autora, sinó dels qui moriran i «tindran al seu capçal la mirada i les llàgrimes d'algú», i de l'ànima que «es fa malbé deliberadament i panteja demanant auxili», és a dir, de les cures pal·liatives en malalts terminals. He vist al llarg de la meua vida infinitat de malalts terminals atesos amb amor, i jo mateix he pogut acompanyar força vegades aquest amor. El sofriment dels qui s'apropen a la mort no es limita als dolors físics. Els afecta el defalliment del cos, la pèrdua de la capacitat mental, la dependència creixent dels altres, l'extirpació d'allò que era la seva existència concreta, la separació d'aquells a qui s'estima.

Hi ha una colla de persones —parents, amics, sanitaris, psicòlegs, voluntaris, sacerdots o religiosos i religioses— que resten a prop dels qui sofreixen per alleujar-ne el dolor. S'ha constatat que el malalt sent alleujada la seva angoixa si pot manifestar els seus temors i desigs, i sortir així de la seva solitud. És el que avui dia s'anomena «acompanyament». Ha estat sempre una forma de solidaritat inestimable. Sovint les paraules de Jesús: «Vosaltres heu romàs al meu costat en els meus sofriments», són aplicables tant a qui ajuda com a qui, a causa del seu sofriment, es troba en el lloc de Crist.

Amb la seva actitud envers la mort i els moribunds, l'home expressa el sentit que atorga a la pròpia vida; i dona testimoni d'acceptació o de rebuig a reconèixer en tot ésser humà una grandesa i una dignitat inalienables, siguin quines siguin les deficiències corporals o mentals de què es trobi afectat.

A tot això s'afegeixen molt actualment les cures pal·liatives. Ens referim a les persones que envolten el malalt, abans esmentades, que es proposen ser prop dels qui es troben caminant enmig del dolor, i volen ser per a ells un suport, pel sol i noble compromís d'acompanyar i donar contingut a aquesta etapa final de la vida.

Enalteix la persona que treballa en un equip de cures pal·liatives el fet que sigui conscient que aquest delicat i noble paper, sense pors estranyes, amb cordialitat i comprensió, ajuda a expressar amb tendresa que la malaltia i el sofriment són compartits profundament.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Allò que no es pot fer

Si pels meus estudis jo fos una llumenera reconeguda arreu; si els meus judicis fossin clars i correctes, des del meu punt de vista i del d'aquells que hi estiguessin d'acord, ¿seria just que jo volgués imposar-los a tothom? Jo només tinc dret a manifestar-los. El altres poden acceptar-los o rebutjar-los.

Si recolzant-me en el meu saber crec que és importantíssim parlar de la lluna, de la inestabilitat del temps, de les causes del transfugisme polític o de les intimitats de qualsevol, haig d'acceptar que els altres vulguin parlar d'altres qüestions i difereixin les meves prioritats.

El que no puc fer és irar-me perquè els altres pensin diferent. Perquè, prenent imposar el meu pensament, allò que jo crec, i no res més, és tancar-me en mi mateix, en el meu amor propi. I, a fi de comptes, amb un esclat d'ira només es perjudicarà la meua imatge, no la imatge d'aquells que, en el fons, pretenc coaccionar.

■ Oriol Camps

Per protegir l'ermita i els voltants

Es crea l'Associació d'Amics de la Vall de Bell-lloc

GIRONA

L'Associació que porta per nom «Amics de la Vall de Bell-lloc» ha presentat els estatuts a la Conselleria de Justícia de la Generalitat per tal de ser reconeguda oficialment i portar a terme les activitats que li són pròpies. Segons l'article 3 dels estatuts els fins de l'associació són: «Conservar, protegir, perfeccionar i donar a conèixer els béns de la Vall de Bell-lloc i dels seus entorns sigui quina sigui la seva titularitat, en els seus aspectes d'ús i fruïció públics». El mateix article afegeix que «entre els béns al·ludits hi ha els avui catalogats en el Pla d'Urbanisme de Palamós i els inclosos en el Pla Especial de Protecció de Bell-lloc i, en qualsevol cas, el Dòlmen del Montagut, el santuari de Bell-lloc amb tots els seus accessoris entre ells la font i els camins que venint de Calonge i Vall-llobrega, de Vila-Romà i de Fitor, s'encreuen a la plaça del santuari».

En els últims anys el pas per aquests camins havia estat dificultat pels obstacles que hi posava el propietari de la finca que envolta l'ermita de Bell-lloc, l'aplec de la qual se celebra des de temps immemorial a principis del mes de setembre. L'àmbit territorial d'acció de la nova societat s'estén a tot Catalunya i els socis poden pertànyer a qualsevol nació o raça. De fet, «Amics de la Vall de Bell-lloc» ja compta amb prop de tres-cents socis de diferents poblacions i comarques com Calonge, Palamós, Monràs, Palafrugell, Girona i Barcelona.

Per altra banda, els estatuts preveuen que puguin ser socis no únicament les persones físiques majors d'edat sinó també les jurídiques que s'hi adhereixin per escrit i es comprometen a col·laborar amb els fins senyalats. L'associació no té cap afany de lucre i així no es preveu el pagament de cap tipus de quota. La comissió gestora convocarà aviat la primera assemblea general per elegir la junta directiva, la comissió permanent i els delegats locals.

■ M. Caballé

S'hi apleguen prop de mil nois i noies de tot Catalunya

El Moviment Juvenil «HORA-3» celebra la seva trobada anual

CANET DE MAR.—Prop d'un miler de nois i noies de tot Catalunya van celebrar els passats dies 1 i 2 de maig la seva trobada anual al santuari de la Misericòrdia de Canet de Mar sota el lema «Captes?». Els objectius de la Trobada se centraren fonamentalment en reflexionar en un tó festiu sobre les diferents vertents del lema, estudiant la manera d'arribar als joves d'avui per anunciar-los la Bona Nova de l'Evangeli.

D'entre les activitats de l'encontre cal destacar la realització de diferents dinàmiques referents als mitjans de comunicació per tal que ajudin als joves a obrir-se a la fe. També es va remarcar l'organització durant la trobada de la Fira de la Comunicació Audio-visual, «Tria i Remena», la celebració de l'Eucaristia i la vetllada musical que va cloure els actes.

Actualment el moviment «HORA-3» compta amb prop de 1.500 joves repartits per set diòcesis catalanes a més d'una important representació en algunes parròquies aragoneses d'uns tres-cents joves. El moviment va ser fundat l'any 1974 pel pare Pere Codinachs, claretà. La trobada que s'ha celebrat aquest any a Canet de Mar és la segona que es fa al bisbat de Girona ja que anteriorment se'n va celebrar una a la mateixa capital el 1989.

■ M.C.

El Bisbe animà els 175 participants

Trobada Pasqual del Moviment diocesà de joves cristians

TORTOSA

Els participants de la zona centre es reuniren —com sempre— al Seminari durant tot el triduum pasqual. Passaren de cent. La major part eren joves madurs que estudien carrera universitària i que contagiaren estil i conviccions als qui encara cursen 3er. i COU.

Començaren com a recurs de sensibilització amb la projecció d'una pel·lícula amb plantejament literalment evangèlic: Passió, Mòrt i Resurrecció de Jesús.

Després de les xerrades magistrals de Mn. F. Allara i P. Centelles sobre la teologia de la salvació i la dimensió celebrativa i litúrgica, respectivament, onze grups de treball reflexionaren sobre les lliçons dels ponents. El bisbe Lluís presidí l'Hora Santa a la cripta de la Capella central, la nit del dijous sant.

El matí del divendres participaren, sumant-se a la resta de tortosins a la devoció del Via-Crucis interparroquial al Calvari de Sant Francesc (Sant Blai).

Les celebracions amb els fidels de les Parròquies

El plantejament pastoral és considerat com un encert. El jove té problemàtiques diferents de llenguatge i maduració de la seva fe en clau actual. Per això prepara la celebració del Triduum pasqual en llocs i metodologia diferents i estrictament juvenils. En canvi, la celebració de la fe en la Litúrgia es féu eclesialment a les Parròquies. Aquest any a la dels Àngels i Sant Pere.

Hora de pregària eucarística el dijous sant al Seminari de Tortosa

La Vetlla pasqual, com sempre, a la Catedral i naturalment sota la presidència del Prelat. En les celebracions s'hi sumaren més joves fins a totalitzar els 250, la nit del dissabte de Glòria. Cloenda festiva amb gresca —pastes i beguda— al Patronat, seu social del Moviment.

Zona sud: a l'ermita del Remei a Alcanar

Un lloc carregat d'història i prehistòria i amb paisatges d'horitzó blau d'aigües mediterrànies.

Més de 60 joves de Morella, Benicarló, Vinaròs i Alcanar hi participaren des del dimecres sant fins al dissabte havent dinat.

Tema: «L'amor porta a la Creu, però la Creu és camí de Vida».

La metodologia emprada fou la d'estudiar diversos testimonis de personatges del nostre món que han fet de l'amor al Crist el centre de la seva vida.

Fàcilment, els capellans joves, com a dirigents i mentalitzadors, aconseguiren el caliu de la convivència que facilitaria la intensitat de la pregària, reflexió i vivència de fe.

Tot el dissabte hi participà el Sr. Bisbe que presidí la pregària de cloenda, amb oferiments simbòlics. Monsenyor Lluís Martínez i Sistach els adreçà la paraula exhortant-los al compromís per tal de viure intensament l'amor i la joia de la Resurrecció.

La celebració de la Vetlla Pasqual cada grup, la celebrà a les respectives Parròquies.

■ J. Blanc i Bahima

Aclariment sobre la participació del Dr. Bastida en la Relació

Avança la causa del Dr. Tarrés

«El dia 3 d'abril, d'aquest any, en la reunió de la Congregació per les "Causas dels Sants", fou nomenat RELATOR de la Causa de Beatificació del Servent de Déu, Dr. Pere Tarrés, el Rvdm. Mons. Josep Lluís Gutiérrez, membre de l'esmentada Congregació. Ell és el que dirigeix la preparació de la «positio» o demostració de la santedat del nostre metge-sacerdot segons les declaracions fetes pels testimonis, i el que, al seu dia, justificarà en la mateixa Congregació que el Dr. Tarrés és digne de ser venerat en els altars. Com a conseqüència d'aquest fet, i per col·laborar en el treball que es fa en la vice-postulació, el nostre Sr. Arquebisbe ha demanat al Dr. Xavier Bastida, jutge diocesà, que fos l'executor a Barcelona de les indicacions proposades pel nou Relator. Així volem precisar la notícia que va sortir la setmana passada sobre el nomenament de RELATOR.»

● C.C.

Per a la informació dels nostres lectors oferim una relació de publicacions que es poden trobar al mercat, amb referència al Dr. Pere Tarrés:

Escrits del Dr. Tarrés

—*Fantasia* (prosa poètica, 1937), Ed. Acció Catòlica Femenina de Sarrià; edició facsimil, Barcelona 1985.

—*El meu diari de guerra*, 3a ed. Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1990; trad. castellana *Mi diario de guerra*, Ed. Casals, Barcelona 1987.

—*Glosses del Dr. Tarrés* (articles publicats a «Flama», de la FJCC), Ed. Claret, Barcelona 1988.

—*El vessant poètic del Dr. Pere Tarrés* (recull de poesies i prosa poètica), coed. Esinsa/Claret, Barcelona 1992.

—*Maria en la vida de Mn. Pere Tarrés* (antologia de textos), coed. Esinsa/Claret, Barcelona 1993.

Biografies i d'altres

Maria-Angels Papiol, *Un gran fill de la nostra terra*, 3a ed. Terra Nostra, Barcelona 1981; trad. castellana *Un gran catalán*, 2a ed. Herder, Barcelona 1985.

Romuald Díaz, *Pere Tarrés, testimoni de fe*, 2a ed. Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1989.

—*Homenatge a Pere Tarrés - Montserrat 1983* (amb motiu de la col·locació del relleu a la façana del monestir), Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1984.

Maria-Angels Papiol, *Missatge de Pere Tarrés a la joventut*, 2a ed. Casals, Barcelona 1987; trad. castellana *Mensaje de Pere Tarrés a la juventud*, Ed. Casals, Barcelona 1987.

Jordi Piquer, *Pere Tarrés o la radicalitat de la fe* (trad. de 16 articles publicats anteriorment a «Full Dominical» de Barcelona), Ed. Casals, Barcelona 1987.

Per a més informació d'aquests i d'altres materials (postals, estampes, etc.): Comissió pro Beatificació del Dr. Tarrés, c/ Joan Güell 200, 08028 Barcelona; tel. 321-62-46.

S'ha clos la temporada de la representació de la Passió

TORTOSA

ULLDECONA.—El 9 de maig es va celebrar l'última representació de la Passió. Aquest any ha estat més notícia perquè el públic ja ha contemplat íntegrament la nova versió del poeta mallorquí Jaume Vidal i Alcover, recentment traspasat i perquè el local i sobretot l'escenari i recursos tècnics i artístics s'han remodelat.

També s'han ofert versions en català i en castellà, pensant en la gent del Baix Aragó i Castelló de la Plana.

Fou el diumenge 21 de març, quan el Conseller de Cultura amb altres autoritats territorials, comarcals i locals inaugurà la temporada que suposava les millors esmentades.

Com a notícia apart i també referent a Ulldecona ja ens consta que es preparen les festes marianes quinquennals: el trasllat i estada solemne a la Parròquia i poble de la seva Patrona, la Mare de Déu de la Pietat.

Cada cinc anys Alcanar i Ulldecona mantenen el vot d'aquesta festa que abranda els cors i genera creativitat artística en l'ornamentació dels carrers. És més, aquesta vegada coincideixen les famoses festes sexennals de Morella amb la Mare de Déu de Vallibana. Els tres respectius alcaldes s'han posat d'acord i la propaganda es farà conjuntament.

■ J. B.

La Passió d'Ulldecona ha comptat enguany amb nous recursos tècnics i artístics

FETS Y CRITERIS

Davant les eleccions estatals

Fa dies que estan convocades les eleccions estatals per al diumenge, dia 6 de juny. Els resultats d'algunes enquestes ja han donat a conèixer que el tant per cent dels indecisos és força elevat. La meua primera reacció em fa pensar que aquestes xifres anticipades d'indecisos es convertiran, a la pràctica, en abstencions.

L'experiència d'altres eleccions ens diu que a Espanya l'abstencionisme és molt elevat. Ara ens esgarrija la situació italiana de caos i de corrupció política, però potser ens oblidem de valorar la resposta que Itàlia va donar en l'últim referèndum, en què hi va haver una participació del 77 per cent, percentatge de participació que encara no s'ha donat mai a casa nostra. A més, cal tenir present que a Itàlia no es pot votar per correu.

Per què la gent no va a votar? Enumero possibles causes: Per comoditat, es prefereix anar a la platja o a la muntanya i gaudir del cap de setmana; d'altres creuen que la política no és neta; molts pensen que els qui es dediquen a la política ho fan per interès personal; potser hi ha els qui s'excusen en els defectes de la democràcia, en la suposada incapacitat del govern o, senzillament, pensen que el seu vot no té importància.

A més a més hi ha qui desconeix els programes dels partits, té por, espera decidir-se a votar al final, i, al capdavant, ho deixa córrer. També un pot pensar a abstenir-se, per principi, de tota acció política, i creu, així, tenir sempre les mans netes, oblidant que l'abstenció és, de fet, una presa de posició que té sempre una interpretació ambigua.

La doctrina de l'Església és clara: en principi tots els membres de la comunitat estan obligats a la participació. Hi va insistir fortament Joan XXIII en la seva encíclica Pau a la terra.

Una de les maneres de participar en la vida política és amb el vot: «Que es recordin tots els ciutadans» —diu el Concili— «del seu dret i deure alhora de fer ús del seu sufragi lliure per a promoure el bé comú» (Gaudium et spes, n. 75).

El dret a prendre part en la vida política prové de la dignitat de la persona humana. És un deure perquè es tracta de contribuir al bé comú. La participació en les eleccions també és un deure, d'acord amb la correspondència dels drets i els deures, com explica la Pau a la terra.

La participació en les eleccions demostra el grau de civisme que posseeix un poble. Quan veig que es dediquen tants d'esforços a les campanyes electorals dels partits, no puc deixar de pensar que es descarta una campanya bàsica, que és la formació cívica, aquella campanya que hauria de fer prendre més consciència del deure d'anar a votar que té tot ciutadà.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Les branques i fulles d'aquest arbre que tot ho omple, en les voltes centrals seran com palmeres i llorers.

(Antoni Gaudí)

**Si l'ajudem
no pararà
de créixer**

CAPTA
14, 15 i 16 de maig
de 1993.

TEMPLE DE LA SAGRADA FAMÍLIA

Pots ingressar el teu donatiu al compte número 0810-0200528230 de "La Caixa"

JORNADA MUNDIAL DEL MALALT

16 DE MAIG DE 1993

LA VIDA CONTINUA

NO TINGUIS POR!

PASTORAL DE LA SALUT

Drets de la persona en situació terminal

La persona, en qualsevol situació de la vida, frueix d'uns drets i d'uns deures, encara que malauradament massa sovint aquests drets siguin trepitjats. Recordem que fa uns anys sorgiren els drets dels infants, i avui ningú no els discuteix.

Les persones en situació terminal —que són també molt febles— mereixen i necessiten el reconeixement d'uns drets. Un grup de professionals de la salut ha pres la iniciativa de redactar-ne deu d'aquests drets i la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives els ha assumit i no podem negar que donar-los a conèixer i proclamar-los a la nostra societat serà sempre un servei ben sòlid en ordre a la dignificació de la persona.

■ Dr. Josep M. Forcada

coordinador dels Serveis Religiosos d'Hospitals

El malalt, quan s'apropa a la mort, té dret a:

1. Ser tractat com a persona humana fins a la fi de la seva vida.
2. Rebre una atenció personalitzada.
3. Participar en les decisions que afecten les atencions que li han de ser aplicades.
4. Que li siguin aplicats els remeis necessaris per a combatre el dolor.
5. Rebre resposta adequada i honesta a les seves preguntes, i tota la informació que ell pugui assumir i integrar.
6. Mantenir la seva jerarquia de valors, i no ser discriminat pel fet que les seves decisions puguin no coincidir amb les que haurien pres els qui l'atenen.
7. Mantenir i expressar la seva fe.

8. Ser tractat per professionals competents, capacitats per a la comunicació i que puguin ajudar-lo a enfrontar-se amb la mort.

9. Rebre el consol de la família i dels amics que ell vulgui que l'acompanyin al llarg del procés de la seva malaltia i en el moment de la mort.

10. Morir amb pau i dignitat.

Nota: Després de la mort, el cadàver serà tractat amb respecte. La família ha de ser informada correctament de les circumstàncies que han menat al desenllaç, i rebre ajut administratiu, psicològic i espiritual per a poder afrontar amb serenitat l'etapa immediata després de la mort.

L'atenció en el seu

El tema elegit pel Departament d'Episcopat Espanyola per al Dia del oportunitat pastoral per potenciar una bona educació de les nostres actituds és una bona oportunitat pastoral d'atenció pels nostres malalts en situació terminal.

S'ha escrit i s'ha enraonat molt dels drets del malalt i dels drets del malalt terminal. S'ha escrit també i ha estat motiu de força debats sobre la necessitat d'utilitzar determinades tècniques per allargar més o menys la vida o l'agonia d'una persona. I quan ho fem, ho fem pensant en aquell malalt que està en un llit d'una sala d'hospital o en una unitat de cures intensives, envoltat de sofisticats aparells i lligat a diversos tubs o cables.

M'agradaria reflexionar una estona d'aquell malalt que viu els darrers moments de la seva vida, prostrat en el llit de casa seva.

Una realitat menys freqüent a la nostra societat que temps enrera, explicable per diferents causes.

Podríem trobar-ne una primera explicació en els importants avenços tecnològics que ha experimentat la medicina en els darrers anys. Sabem que en l'actualitat els professionals de la medicina disposem d'uns mitjans tècnics i terapèutics que ens permeten, en certa manera, allargar la vida d'una persona fins on convingui, fent néixer a partir d'aquesta realitat diversos dubtes de caire ètic i moral. ¿Quan retirarem una alimentació parenteral (per sonda o per via endovenosa) per exemple, a una persona a la que així hem alimentat mentre hem tingut alguna esperança de guarició?

Emparats en la idea que «se li fa tot el que es pot fer» i que «a l'hospital estarà més ben atès», algunes famílies defugen la càrrega que suposa el fet de tenir cura d'un malalt terminal a casa. I, compte, amb això no vull dir que aquestes famílies els hi falti esperit de sacrifici, o amor a la persona que se'n va; Déu me'n guardi de fer un judici d'aquest tipus. Penso que senzillament es tracta d'un problema de por, de desconfiança en les possibilitats d'un mateix; és una actitud com-

preensible però això no vol dir que no hi fem res per superar-la.

Morir a casa

Hi ha malalts que han afegit al seu testament vital el desig de morir a casa. Alguns pacients que estic atenent m'han dit: «quan tingui una malaltia irreversible i la situació sigui irreversible no em porti a l'hospital, faci tot el que pugui perquè no pateixi, però deixim morir a casa». Jo no puc posar una condició: «sempre vegeu que a l'hospital no se li faci res més del que es fa a casa per millorar el seu benestar».

Aquest, penso jo, ha de ser el criteri que ha d'imperar a l'hora de prendre la decisió de tractar cura d'un malalt a casa o no. Aquesta decisió l'ha de prendre de mutu acord el malalt, la família i el metge. De cap de les maneres han de quedar després dubtes o angosta en pensar que potser una altra alternativa hauria estat millor; això podria fer molt mal a la família.

Quan es pren la decisió de tractar cura del malalt a casa s'ha de tenir ja ben format el triar malalt-metge-família, i en aquesta estructura hi pren un paper molt important el metge de capçalera, que ha de ser aquella persona de confiança que amb els seus coneixements tècnics i terapèutics controla els símptomes desagradables per al malalt com el dolor, les náusees, l'insomni, l'ofec, la tos, etc.: que pren les mesures pertinents per evitables possibles complicacions com, per exemple, les úlceres de decúbit i que vagi donant resposta a les preguntes i a cada una de les necessitats que vagin sorgint. És una actitud inqüestionable la que fa una persona diplomada en infermeria a l'hora d'administrar determinats fàrmacs o de fer certes cures, com en la tasca de confort

del malalt terminal domicili

astoral de la Salut de la Conferència
alt 1993, és «Viure el morir». És una
s nostres comunitats parroquials una
sobre la vida i la mort, i, en especial,
revisar i desvetllar el nostre interès i
terminal i també per llurs familiars.

acompanyar. És molt important
la informació i la instrucció que
es doni a la família en tot el que
fa referència a les atencions que
s'han d'oferir al malalt.

El paper del metge de capçalera

En segon lloc, el metge de capçalera ha de donar suport moral; ha d'ajudar a comprendre la realitat de la malaltia i la realitat de la mort com uns dels aspectes més humans de la nostra vida, i fins i tot a vegades serà qui recordi la necessitat que el malalt sigui visitat per una persona amb qui compartir la seva vivència espiritual. Tot això comporta: donar temps, no anar amb presses, saber escoltar, sentir-se i estar a prop del malalt i de la família, compartir els seus sentiments, i en conjunt ajudar a crear un espai tranquil i confortable que augmenti el benestar del malalt.

No en tinguem cap dubte, si hi ha confiança, si hi ha comunicació suficient, i es controlen els símptomes de la malaltia, la família haurà perdut la por inicial i es veurà capaç d'afrontar la situació i el malalt viurà els darrers dies de la seva vida, malalt d'una manera saludable. Recordem el concepte de salut del Xè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana de l'any 1976 que definia la salut com «aquella manera de viure que és autònoma, que és solidària i que és joiosa». La salut seria aquella manera de viure en què hi ha un complet benestar físic, psíquic, social i espiritual, i la malaltia seria la disminució d'alguns o de tots aquest components. La mateixa malaltia conté elements que són saludables. Recordo, en aquests moments, vivències molt agradables i positives de malalts que he tractat a casa en fase terminal, i que sovint, en situacions

semblants, em vénen al cap. N'he parlat després amb la família i certament són experiències enriquidores que ajuden al creixement de la persona.

Seria bo que tot malalt que hagi expressat la seva voluntat de morir a casa pogués viure la seva mort d'aquesta manera, sempre i quan, i insisteixo, això no impliqués una disminució de les atencions i per tant un augment del seu patiment. Penso que tota persona que enfila la recta final de la seva vida, que veu com el ble de la seva flama es va apagant, té dret a viure els seus últims dies sense patir, amb dignitat, rebent una atenció personalitzada, atès confortat i acompanyat pels qui ell estima, i en el seu llit, a la seva habitació mirant el cel per la mateixa finestra per on molts dies ha vist entrar la llum que ha il·luminat la seva vida.

La mort en les nostres vides

«Viure el morir» és el lema del dia del malalt d'enguany i és una realitat que hauríem de fer més present en les nostres vides. Però malauradament la nostra societat ignora la mort; la mort no és rendible, la mort no produeix... la mort no interessa i és un interrogant que fa por. Per aquest motiu la nostra societat no educa als seus homes per a la mort, disfressant una dimensió important de la seva vida.

Hem d'aprendre a parlar de la mort, sense por. En la mesura que anem vençant el nostre egoisme probablement poguem entendre i acceptar la mort com una realitat fonamental de la pròpia existència, com aquell moment en què una vida s'acaba per obrir-se, amb joia, a una Vida Nova.

■ Xavier Zaragoza
Metge

La família va
atendre l'avi a
casa fins el dia
de la seva
mort

Avui fa dos mesos de la mort del nostre avi Josep

Tot va començar fa prop de dos anys, quan l'avi es va fracturar el fèmur en una caiguda casual dins a casa seva, i com a conseqüència, va quedar impossibilitat de sortir al carrer.

Tots vàrem col·laborar a distreure'l, tenint present les dificultats en què ens trobaríem, ja que vivia en un tercer pis, sense ascensor. A més, la seva visió era pràcticament nul·la, la qual cosa li dificultava el seu desplaçament, ja que ell es valia d'uns caminadors per moure's per dintre el pis.

Els caps de setmana ens l'emportàvem fora de Barcelona, i així aconseguíem fer-li més portable la seva limitació de moure's lliurement, ja que sempre havia estat un home molt actiu fins a l'últim moment, tot i tenint 92 anys.

En els últims dos mesos es va agreujar notablement i gràcies a les atencions i cura del nostre metge de capçalera, i a la col·laboració permanent de la seva filla i els néts, i sobretot, a les seves ànsies de viure, es van anar esgotant tots els mitjans per perllongar-li la seva existència, ja que havia manifestat en innombrables ocasions, des que va enviuar feia ja quatre anys, el seu desig i la seva voluntat de viure i morir a casa seva, i se li va respectar la seva voluntat fins a l'hora de la seva mort.

En cap moment se'ns acudí ingressar-lo en alguna residència geriàtrica ni prendre'l com una càrrega molesta. En els últims dies més difícils i angoixosos, entre tots ens organitzàvem per tenir-ne cura les vint-i-quatre hores del dia i no restés sol en cap moment.

Per a nosaltres ha estat una dolorosa experiència, en veure que una persona estimada i volguda per a tots, s'anava per moments i malgrat les cures mèdiques, la ciència ja no podia fer res més per aturar el procés final i sols quedava el consol d'acceptar la voluntat de Déu.

La nostra tranquil·litat és que no el vàrem deixar patir i es va fer tot el que humanament fou possible.

■ E.V.T. i M.G.L.L.

L'ex-president USA, Jimmy Carter exercint d'observador de les eleccions al Paraguai, les primeres des de fa quaranta anys

El president Mitterrand acompanya la vídua del que fou cap del govern francès, Pierre Bérégovoy, durant els funerals d'aquest

Dos nens serbis de Bòsnia, celebren l'aniversari de la Brigada Panteres Negres que lluiten al front contra els musulmans

4, dimarts

Roma: continua la crisi italiana

Carlo Azeglio Ciampi, el nou cap del govern italià treballa intensament per convèncer els ministres dimissionaris, del PDS i Verd, que continuïn en els seus càrrecs per tal de facilitar les reformes institucionals que són necessàries al país. El president de la República, Sacalfaro, instà el primer ministre perquè, a més de la reforma de la llei electoral, posi també l'accent a revisar el principi de la immunitat parlamentària. Finalment, Giulio Andreotti gairebé va demanar a la Cambra Alta que doni permís perquè es pugui celebrar el seu processament que ha d'establir la veritat sobre les seves possibles connexions amb la Màfia...

Sarajevo: la firma del pla de pau no atura la guerra

Després de la firma de Radovan Karadzic, a Atenes, del pla de pau elaborat pels presidents de la Conferència de pau, Vance i Owen, els atacs dels artillers serbis sobre Sarajevo s'han reproduït, i també s'han produït violents combats entre forces sèrbies i musulmanes a l'est de Bòsnia. Tot plegat fa dubtar si el 'Parlament serbi de Bòsnia' ratificarà l'acord d'Atenes. Per altra banda, l'ONU i l'OTAN preparen una eventual aplicació del pla de pau Vance-Owen, i el president Clinton es proposa enviar soldats americans als Balcans per participar en missions de pau i no de combat.

Berlín: dimissió del cap de l'oposició

El líder de l'oposició alemanya, Björn Engholm, ha presentat la dimissió de tots els seus càrrecs, després d'admetre que va mentir davant la comissió que investigava sobre les implicacions de personatges polítics en 'lafer Barschel', un de tants casos ens els quals es demostra que a Alemanya la corrupció política també hi és present.

5, dimecres

Nevers: funerals per Pierre Bérégovoy

El funeral pel que fou primer ministre i mà dreta del president Mitterrand se celebraren ahir a Nevers on, amb motiu de l'acte es reuniren els antics caps del Partit Socialista Francès. El president Mitterrand, en la seva oració fúnebre, va proclamar que «cap explicació del món no pot justificar l'entrega de l'honor i la vida d'un home als gossos»...

Roma: la crisi italiana

El president del govern italià Carlo Azeglio Ciampi després que els ministres dimissionaris del PDS (antics comunistes) i del Partit Verd, varien ratificar-se en la seva decisió, ha nomenat quatre tècnics per substituir-los. Per altra banda, Ciampi ja ha obtingut garanties de la Lliga del Nord i del PDS que no s'oposaran o, millor dit s'abstindran en la sessió d'investidura al Parlament.

Washington: la crisi dels Balcans

Mentre s'espera el resultat de la reunió del *Parlament* de l'autoproclamada República Sèrbia de Bòsnia que tindrà lloc avui, els Estats Units i els seus aliats estan ultimant els detalls tàctics i diplomàtics per intervenir en cas que s'invalidi la firma posada al pla de pau pel líder serbi Karadzic. El president de Sèrbia Slobodan Milosevic, i el president grec, Konstantinos Caramanlis, han dit que seran presents a la reunió de Pale, per tal d'intentar convèncer el Parlament perquè accepti el pla de pau Vance-Owen. La realitat és que arreu es dubta que el pla sigui acceptat pel *Parlament*...

6, dijous

Pale (Bòsnia): la reunió del «Parlament» dels serbis bosnians

Tal com estava anunciat, ahir es va reunir a Pale el *Parlament* de la República Sèrbia de Bòsnia. Els 75 diputats que el componen van passar per la tribuna d'oradors i gairebé tots semblaven disposats a rebutjar el pla de pau signat pel seu líder Karadzic. Alguns diputats, els menys radicals, intentaren forçar un sí condicionat per evitar la intervenció internacional, que el president de Sèrbia, Slobodan Milosevic, va qualificar d'amenaça seriosa. Però des de l'ONU s'informa que no acceptarà cap condició al pla...

Roma: la crisi italiana

El nou cap del govern d'Itàlia, Ciampi, presentarà avui el seu programa de govern davant la Cambra de Diputats. Un programa centrat en les reformes electorals. Es creu que els ex-comunistes i la Lliga Nord s'abstindran en la votació de confiança per facilitar la tasca de l'executiu de transició fins a les eleccions. Per altra banda els dirigents socialistes, conscients dels escàndols de corrupció, han acceptat la proposta del seu líder, Giorgio Benvenuto, de transformar radicalment el partit.

Londres: crida de Mandela a favor de Sud-àfrica

El líder negre sud-africà, Nelson Mandela, va manifestar ahir els seus temors que augmenti la violència i els assassinats a Sud-àfrica. Va exhortar els empresaris a posar el seu grànet de sorra en el procés de pacificació sud-africà, finalment va declarar: «La gran amenaça prové de l'extrema dreta blanca. Nosaltres només podem encarar aquest problema quan hi hagi un govern democràtic que substitueixi l'actual». Mentre Mandela feia aquestes manifestacions, al seu país quatre policies blancs morien assassinats i altres sis resultaven greument ferits quan circulaven en un autobús per Soweto...

7, divendres

Washington: la crisi dels Balcans

El *Parlament* dels serbis de Bòsnia no ha acceptat el pla de pau, condicionant-lo al resultat d'un referèndum de consulta al poble... Aquesta actitud negativa ha impulsat el president dels Estats Units, Clinton, a decidir imposar la pau a Bòsnia per la força, i per això ha demanat el suport d'Europa i del poble nord-americà. També s'observa la manca d'unanimitat entre els països de l'OTAN sobre l'abast de les mesures militars, i la Comunitat Europea s'ha inclinat per esperar el resultat del referèndum dels serbis de Bòsnia convocat pel pròxim 16 de maig... I, com que a la crisi balcànica tohom vol posar-hi mà, el president de Rússia, Ieltsin, ha demanat formalment el 'sí' del poble serbi al pla de pau elaborat pels mediadors Vance i Owen. Però un dels més afectats per la negativa ha estat el president de la nova Iugoslàvia, Slobodan Milosevic, que ha qualificat d'irresponsable sotmetre el pla de pau a referèndum, i Belgrad ha anunciat un *bloqueig* (?) sobre els serbis de Bòsnia...

Roma: la crisi italiana

El nou premier italià, Ciampi, va presentar ahir el nou govern a la Cambra de Diputats exposant el seu programa, en el qual dóna "prioritat absoluta" a la reforma electoral, i en segon lloc el revifament econòmic. La Cambra decidirà avui si li atorga el seu vot de confiança, necessari per començar la tasca proposada.

Moscou: per la tardor vinent, eleccions legislatives

El president Ieltsin està decidit a tirar endavant el seu projecte de reformes, i ha anunciat que accelerarà el canvi de Constitució per poder convocar eleccions legislatives per la tardor al més tard. Segons Ieltsin, el poble rus ha retirat la seva confiança a l'actual poder legislatiu.

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

> Un segon grup de catorze deportats va arribar ahir a Cisjordània des d'Amman, alguns d'ells amb les seves famílies. I, des de Washington, Hussein, cap de la delegació palestina, va afirmar que aquesta setmana hi haurà sensibles progressos en les converses de pau...

> La bandera blava i blanca de les Nacions Unides va ser hissada a l'ambaixada nord-americana a Mogadiscio en senyal que l'ONUSOM II havia pres oficialment la direcció de l'operació Restablir l'Esperança a Somàlia, iniciada fa gairebé cinc mesos pels EUA.

> El secretari general de les Nacions Unides, Butros Gali, ha demanat la formació del tribunal que ha de jutjar els crims de guerra comesos a l'antiga Iugoslàvia. El tribunal, format per onze jutges, no tindria facultat per emetre cap condemna de mort.

> El canceller alemany, Helmut Kohl, no consent cap bri de corrupció. Per aquest motiu ha destituït el seu ministre de Transports, Günter Krause, el qual ha substituït pel diputat democristià Paul Krüger.

Una manifestació de colons israelians protesta davant el domicili del primer ministre Rabin, contra la cessió de territoris ocupats

Ieltsin saluda punyinaire als manifestants que acudiren a la Plaça Roja de Moscou per celebrar la victòria sobre l'Alemanya nazi

Carlo Azeglio Ciampi, és el primer cap de govern d'Itàlia que no pertany a cap partit polític, i ha obtingut el vot de confiança del Parlament

8, dissabte

Moscú: l'embolic polític heretat de la difunta URSS

L'herència de l'antiga URSS és una legislació conflictiva que no deixa desenvolupar les noves orientacions pròpies des del Kremlin pel president Borís Ieltsin. Després del referèndum que va enfortir el poder del president, no s'ha fet esperar la reacció dels "conservadors", o sigui, dels vells comunistes que no es resignen a perdre la seva hegemonia. Així, d'antuvi (o d'entrada) el Parlament, presidit per Khasbulatov, ha rebutjat el projecte de Constitució elaborat per Ieltsin i els seus col·laboradors, per creure que el projecte atempta contra la divisió de poders i els drets dels ciutadans. Per això els conservadors aprofiten totes les circumstàncies, i l'Ajuntament de Moscou ha autoritzat per demà, diumenge, una manifestació oposicionista a la Plaça Roja...

Sarajevo: la crisi dels Balcans

Segons sembla, i Karadzic afirma, no hi haurà sorpreses en el resultat del referèndum popular convocat sobre el pla de pau aprovat per l'ONU. Serà un altre no. Pel seu compte el general Ratko Mladic, cap de les forces sèrbies a Bòsnia, ha qualificat de "plans infernals" tots els treballs i estudis duts a terme pensant en la pau al país. I tot es va desenvolupant en un tràgic "passar temps" que només aprofiten els sèrbis per consolidar les seves posicions.

Londres: revessos electorals del govern "tory"

Les urnes han confirmat el descontentament de bona part dels britànics per l'actuació del govern presidit per John Major. El partit Conservador ha perdut les eleccions parcials a Newbury, i bona part dels consells regionals on governava amb majoria. Les urnes s'han inclinat preferentment pel partit Liberal que obtingué 37.590 vots, contra els 15.535 dels tory, i els gairebé "testimonials" 1.151 dels laboristes...

9, diumenge

Sarajevo: anunci d'un nou alto-el-foc a Bòsnia

El comandant en cap de les forces de l'ONU, general Philippe Morillon, va anunciar ahir al vespre que dels comandants dels rebels sèrbis i dels musulmans bosnians, havien acceptat iniciar un alto-el-foc a partir d'avui al matí, després de llargues negociacions mantingudes a l'aeroport de Sarajevo. Segons Morillon, els sèrbis i els musulmans han acceptat la demilitarització de Sepa i Srebrenica, dues de les sis zones de seguretat decretades pel Consell de Seguretat de l'ONU... Els aliats continuaren ahir les consultes per trobar un consens respecte a una eventual operació aliada. El portaveu de la Casa Blanca va dir que s'està "examinant l'oferta" de Sèrbia d'embargar, per part de Belgrad, tot sumistre als sèrbis de Bòsnia...

Moscú: la commemoració de la victòria sobre Alemanya

L'oposició nacional-comunista té previst, i té permís, de commemorar avui a la Plaça Roja l'aniversari de la victòria sobre l'Alemanya nazi. La celebració es durà a terme enmig d'una tensió política molt forta, gens apta per avançar per camins que facilitin la reforma política i social. Mentrestant Ieltsin manifesta que ell és l'única autoritat legítima de Rússia i que té el poder per dictar una nova Constitució, que serà de tipus presidencialista. S'han pres les màximes mesures per assegurar que la commemoració d'avui a la Plaça Roja sigui el màxim de pacífica...

Ankara: les eleccions presidencials

El primer ministre, Suleyman Demirel, no va aconseguir ahir guanyar a la primera volta les eleccions per a la presidència de Turquia, vacant des de la mort de Turgut Ozal. Demirel només va aconseguir 234 vots dels 300 necessaris per ser elegit. El segon torn de votacions està previst pel vinent dimecres.

10, dilluns

Zagreb: la crisi dels Balcans

És el conte de mai acabar. Mentre l'alto-el-foc firmat per sèrbis i musulmans es manté a la resta de la República de Bòsnia, el croats bosnians han llançat una forta ofensiva contra les posicions musulmanes de Mostar. Musulmans i croats que, teòricament, són aliats contra l'enemic comú, el sèrbis, es disputen amb les armes, des de ja fa un mes, el control de l'Hercegovina... Els cascos blaus espanyols que actuaven com a força d'interposició han hagut de retirar-se, i el seu comandant en cap ha protestat davant les autoritats de Zagreb per l'agressió.

Moscú: el 48 aniversari de la victòria contra Alemanya

L'anunciada commemoració va transcórrer sense accidents. Les mesures de la policia van fer efecte, i la manifestació dels comunistes (conservadors) a la Plaça Roja transcorregué sense incidents. Mentrestant Ieltsin va anunciar per aquesta setmana noves mesures per accelerar les reformes a Rússia...

Asunción: les eleccions presidencials

Ahir se celebraren les primeres eleccions presidencial després de quaranta anys de dictadura militar. Els candidats, l'oficialista Juan Carlos Wasmosy i l'opositor Guillermo Caballero Vargas van arribar a les urnes molt renyits, proclamant que de cap manera acceptarien una derrota electoral... Però els camins de la democràcia no s'aprenen en pocs dies, i tampoc no s'aprenen fàcilment el joc de saber guanyar i de saber perdre... Bo és, per damunt de tot, que s'hagi iniciat el camí...

Canvis als Balcans

Alguna cosa canvia a la guerra de Bòsnia. Sèrbia la va començar i ha de ser Sèrbia qui l'acabi. Res, sense el seu consentiment, s'aturarà als Balcans.

Aquesta és la reflexió a què han arribat, sembla, els dirigents de la Comunitat Europea, de Rússia i dels Estats Units. El qui ha estat designat com el principal instigador de la guerra, a qui els caricaturistes dibuixen en forma de porc assassí, el president serbi Slobodan Milošević, és ara l'única esperança per a la pau.

Milošević, comunista reconvertit a nacionalista, ha acceptat formalment de tallar el cordó amb els rebels sèrbis de Bòsnia. S'ha compromès a segellar la frontera per on els seus protegits s'han alimentat d'armes, material, diners, combustible i tot el que calia per fer la guerra contra els musulmans i els croats.

La Comunitat Internacional no acaba de veure factible una intervenció militar selectiva contra els sèrbis de Bòsnia, i no els queda altre remei que confiar en aquell en qui tothom ha desconfiat. Si les guerres tenen un procés lògic — alguna lògica deu haver-hi en la destrucció —, potser ja s'estan donant els elements per a la fi de la violència.

La tradició de les guerres civils vol que els líders espirituals engresquin suficientment les bases per iniciar el conflicte. Serà aquest mateix guia qui decidirà quan n'hi ha prou, i qui donarà l'ordre de la negociació. Aquells qui han protagonitzat més de prop la guerra encara trigaran un temps a obeir els desitjos del principal instigador, però els daus ja estan llançats.

És possible que la guerra de Bòsnia ja es trobi en aquesta última etapa. Milošević ha dit prou per diversos motius: Rússia ha acceptat el pla de pau, els Estats Units pressionen militarment, i l'OTAN té a punt plans de contingència. Mentrestant, les sancions de les Nacions Unides fan el seu efecte en l'economia sèrbia.

Els durs mesos de guerra als Balcans i les successives violacions dels alts al foc demanen prudència. Però és evident que alguna cosa canvia als Balcans.

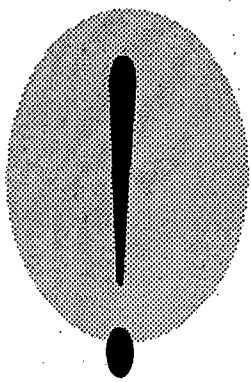
■ Jordi Roigé i Solé

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

> La Cambra Baixa italiana va atorgar ahir el seu vot de confiança al govern format per Carlo Azeglio Ciampi, el qual va oferir deixar el càrrec immediatament després de les eleccions generals que es convocaran després d'aprovar la reforma electoral.

> Després de quaranta anys de dictadura militar, els paraguaians elegiran avui el president de la seva República, si bé l'elegit haurà de "cohabitar" amb els militars que no es resignen a abandonar totalment la governació del país...

> El president del l'Alt Consell d'Estat algerià, Ali Kafi, va anunciar la futura liberalització de l'activitat política en un període de transició democràtica i la convocatòria d'un referèndum per modificar l'actual Constitució...

la vostra aportació

Catalunya Cristiana

CAMPANYA D'APORTACIONS POPULARS AL NOSTRE SETMANARI

Adquirint les butlletes podeu optar als premis.

1r. premi: Un cotxe tot terreny LADA,
C-V (tracció 4 rodes,
5 velocitats, 1.600 cc.)

SORTEIG TRADICIONAL: 2 DE JUNY

2n. premi: Viatge a Terra Santa (2 places), en qualsevol dels nostres pelegrinatges.

3r. premi: Els tres Reis d'Orient, de producció artesanal, (pessebre de mida gran).

I també, a més:

10 lots de llibres que parlen amb 3 títols de la nova col·lecció "PREMI SENT", de Walt Disney (Ed. Beascoa).

BUTLLETA DE COMANDA

Per participar en el Tradicional SORTEIG 1993 en suport de CATALUNYA CRISTIANA.

☐ Talonaris a 6.250 ptes.

☐ Butlletes a 125 ptes.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població..... DP.....

Tel..... Província.....

Trameto l'import per ☐ xec barrat ☐ gir postal

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

PODEU ADQUIRIR LES BUTLETES A LES SEGÜENTS LLIBRERIES:

- La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 3
- Balmesiana, Duran i Bas, 6
- Signe, Mallorca, 301

Podeu demanar-ho per correu enviant aquesta butlleta de comanda.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, tel. (93) 301 37 18. 08010 Barcelona

ELS CRISTIANS HEM DE SOSTENIR LA NOSTRA PREMSA GRÀCIES PER LA VOSTRA APORTACIÓ

Càntic de Moisès, càntic de Maria

El llibre de l'Èxode explica que, després del pas del Mar Roig, els israelites cantaren amb Moisès el càntic de la victòria del Senyor; i afegeix, tot seguit, que Maria, la germana de Moisès i d'Aaron, «prengué a la mà el tamborí, i totes les dones sortiren al seu darrera amb tamborins tot dansant. I Maria els feia cantar: Vull cantar al Senyor, que s'ha cobert de glòria; ha tirat al mar cavalls i cavallers» (Ex 15, 20-21).

Aquestes paraules que Maria canta són les mateixes amb què comença el càntic de Moisès, i és segurament una forma de significar que Maria feia seu el càntic i les actituds profundes que el càntic expressa. La narració, però, fa notar sobretot la iniciativa de Maria, i la seva força d'atracció en la imitació de la lloança per part de les dones d'Israel.

L'Església està acostumada a cantar aquest càntic a la Vetlla Pasqual, després de la tercera lectura, seguint el text de l'Èxode. Amb les paraules del càntic de Moisès, l'Església ja no canta simplement l'èxode i l'alliberament dels israelites; com diu bellament la pregària que segueix el càntic, «amb la llum del Nou Testament, (Déu) ha fet entenedors els miracles dels temps antics: el Mar Roig fou imatge de la font baptismal, i el poble alliberat de l'esclavitud, imatge del poble cristià». Cantem, doncs, l'obra de Crist a favor nostre, la nostra llibertat de fills de Déu, la participació en la vida nova que vé del do de l'Esperit.

El Magnificat, càntic pasqual

■ Pere Tena

Magnificat

Heus aquí que en el Nou Testament una Maria entona també el càntic de victòria quan la seva parenta la proclama benaurada «perquè ha cregut», és a dir, perquè per la fidelitat a la Paraula del Senyor ha manifestat la gràcia que Déu li havia fet des del principi: viure en el do pasqual de Crist, la gràcia de l'Esperit (concepció immaculada), i perquè ha esdevingut la «mare del Senyor».

El Magnificat és, en efecte, un càntic pasqual, encara que el trobem en el context de l'evangeli de la infància. Lluc es complau descrivint les escenes de la infància amb un paral·lelisme d'imatges que corresponen a les de les escenes de les aparicions.

A l'Èxode, Moisès i Maria entonen el càntic al Senyor; són germans, i Moisès és el servent en la casa de Déu. En el Nou Testament, Crist no és simplement «l'home de confiança en tota la casa de Déu» (Hebreus 3, 2.5), sinó que és el Fill, «té la confiança de Déu com a Fill, posat al cap de la seva casa» (Hebreus 3, 6). Ell no canta el càntic de victòria, perquè Ell mateix és el protagonista de la victòria, i el destinatari del càntic; el càntic el deixa per la seva mare, perquè

ella és la que «ha merescut portar-lo al món», (Regina coeli) i d'aquesta manera ha esdevingut la persona més adient, en tots sentits, per entonar el càntic dels salvats.

Paral·lelisme en la lloança

No sols el Magnificat té com a protagonista Maria, en correspondència a la germana de Moisès i Aaron, sinó que l'estructura mateixa del Magnificat recorda el càntic de Moisès i de Maria.

És una experiència que podem fer cadascun de nosaltres la de confrontar el text del càntic de Moisès (text íntegre en el cap. 15 de l'Èxode, text parcial a Laudes del dissabte de la 1ª setmana, i fragments a la Vetlla Pasqual, després de la 3ª lectura) amb el Magnificat.

Assenyalo només l'esquema:

La lloança inicial és la mateixa: lloança a la grandesa del Senyor que s'ha manifestat en el seu poder salvant el poble («és ell qui m'ha salvat») i com a salvador de Maria i de l'Església («el meu esperit celebra Déu que em salva»).

Relació fonamental entre el Senyor i l'orant: el Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob és el que al Mar Roig ha salvat Israel, amb les seves famílies; és el Déu de la història, més fort que qualsevol

altre poder, és «un gran guerrier». En el càntic de Maria no es nega aquesta relació, més aviat s'assumeix («Ha protegit Israel...»), però el punt de partença és la novetat del Crist, a partir de la fidelitat de Maria («perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa»), de tal manera que en això es funda la visió de futur de la lloança («des d'ara totes les generacions em diran benaurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles»).

El càntic de Maria no canta una victòria terrena, sinó la victòria escatològica del Crist. Per això el paral·lelisme de la descripció en els dos càntics continua, cadascun en la seva dimensió. El càntic de Moisès descriu «els miracles dels temps antics»; el càntic de Maria descriu els miracles de l'Evangeli: l'acompliment de les benaurances, com a obra del poder de Déu.

És particularment en aquest temps de Pasqua quan la perspectiva que he descrit per al Magnificat adquireix el seu relleu més intens. Maria i l'Església, unides en un sol càntic; l'una entonant-lo i l'altre seguint-lo; l'una en la plenitud de la victòria, l'altre en trànsit constant, de generació en generació, vers l'acompliment.

■ Pere Tena és sots-secretari de la Sagrada Congregació per al Culte Diví

Cicle litúrgic "A" — Diumenge VI de Pasqua

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Ac 8:5-8, 14-17

Lectura dels Fets dels Apòstols

Per aquells dies, Felip baixà a la província de Samaria, i predicava el Messies als de la regió. Unànimement la gent feia cas de Felip, després de sentir-lo i de veure els prodigis que feia: els esperits malignes sortien de molts posseïts, xisclant tant com podien, i molts invàlids o paralítics recobraven la salut. La gent d'aquella província se'n alegrà molt.

Quan els apòstols, a Jerusalem, sentiren dir que Samaria havia acceptat la paraula de Déu, els enviaren Pere i Joan. Hi anaren, doncs, i pregaven per ells perquè rebessin l'Esperit Sant, que encara no havia vingut sobre cap d'entre ells; només havien estat batejats en el nom de Jesús, el Senyor. Pere i Joan els imposaven les mans, i rebien l'Esperit Sant.

Salm responsorial

65:1-3a, 4-5, 6-7a, 16 i 20 (R.: v.1)

Aclama Déu, tota la terra.

Canteu la glòria del seu nom,
canteu la seva fama gloriosa.

Digueu a Déu:

«Que en són d'admirables, les vostres obres!».

R. Aclama Déu, tota la terra.

«Tota la terra es prosterna davant vostre
i canta la glòria del vostre nom».

Veniu a contemplar les gestes de Déu.

Que n'és d'admirable el que fa amb els homes! R.

Convertí la mar en terra ferma,
passaren el riu a peu eixut.
Ell és la nostra alegria,
ell, que sempre governa amb el seu poder. R.

Veniu, fidels de Déu, escolteu-me;
us contaré el que ha fet per mi.
Beneït sigui Déu:

No ha refusat la meua súplica,
ni m'ha negat el seu amor. R.

Lectura segona

1Pe 3:15-18

Lectura de la primera carta de sant Pere

Estimats, reverencieu de tot cor el Crist com a Senyor. Estigueu sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui us demani la raó de l'esperança que teniu; però feu-ho serenament i amb respecte. Guardeu neta la vostra consciència; així els qui critiquen la vostra bona conducta de cristians, s'hauran d'avergonyar d'haver-ne malparlat. Si és voler de Déu, val més sofrir per haver obrat bé que per haver obrat malament. També Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-

nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida.

Al·leluia

Jo 14:23

Qui m'estima, farà cas de les meves paraules,
diu el Senyor;
el meu Pare l'estimarà i vindrem a fer estada en ell.

Evangeli

Jo 14:15-21

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Si m'estimeu, guardareu els meus manaments; jo pregaré el Pare que us donarà un altre Defensor, l'Esperit de la veritat, perquè es quedi amb vosaltres per sempre. El món no el pot rebre, perquè no és capaç de veure'l ni de conèixer-lo, però vosaltres sí que el coneixeu, perquè habita a casa vostra i està dins de vosaltres. No us deixaré orfes: tornaré a venir. D'aquí a poc, el món ja no em veurà, però vosaltres sí que em veureu, perquè jo visc i vosaltres també viureu. Aquell dia sabreu que jo estic en el meu Pare, i vosaltres en mi, i jo en vosaltres. El qui m'estima, és aquell que té els meus manaments i els compleix; el meu Pare l'estimarà, i jo també l'estimaré i me li faré conèixer clarament».

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

TEMPS DE PASQUA
(salteri: setmana 2)

MAIG:

16. Diumenge 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 8:5-8.14-17 (Salm 65) / 1Pe 3:15-18 (o 1Pe 4:13-16) / Jo 17:1-11a (o Jo 17:1-11).

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Honorat, bisbe (patró dels forners o flequers); sant Joan Nepomucè, prevere (de Praga) i màrtir (del secret de confessió); sant Simó Stock, prevere (carmelita); santa Margarida de Cortona, terciària franciscana; sant Germer, bisbe.

Dia del malalt.

Festes majors: l'Albagés, Alcoletge, Cabanes, Gargallà, Peguerols i Vilablareix.

17. Dilluns de la setmana 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 16:11-15 (Salm 149) / Jo 15:26-16:4a.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Pasqual Bailón, religiós (franciscà, mort a Vila-real, patró de les associacions i els congressos eucarístics) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Restituta, verge.

18. Dimarts de la setmana 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 16:22-34 (Salm 137) / Jo 16:5-11.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Joan I, papa i màrtir (*vermell*).

Arquebisbat de Tarragona: memòria de sant Pròsper, bisbe (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Felix de Cantalici, religiós (caputxí); santa Rafaela-Maria Porras, religiosa (fundadora de les Esclaves del Sagrat Cor: ACJ); beat Joan Gilbert, religiós (mercedari, de Reus).

19. Dimecres de la setmana 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 17:15.22-18:1 (Salm 148) / Jo 16:12-15.

Bisbat de Vic: memòria del beat Francesc Coll, prevere (dominicà, del Ripollès, fundador de les Dominiques de l'Anunciata: RDA) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Pere Celestí, papa (Celestí V, dimissionari, abans monjo i fundador); santa Cirfaca i 5 companyes més, verges i màrtirs; sant Iu, prevere (bretó, patró dels advocats i els procuradors); sant Lleonard Murialdo, prevere (salesià); sant Crispí de Viterbo, religiós (caputxí).

Festes majors: Belcaire d'Urgell i Vilajuïga.

20. Dijous de la setmana 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 18:1-8 (Salm 97) / Jo 16:16-20.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Bernadí de Siena, prevere (franciscà, devot del nom de Jesús) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Baldiri (o Boi), màrtir, sants Hilari i Silvi, bisbes; santa Basilissa, verge.

Festes majors: Sant Boi de Llobregat.

21. Divendres de la setmana 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 18:9-18 (Salm 46) / Jo 16:22-23a.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Secundí, màrtir (a Còrdova); sant Torquat i els seus companys, màrtirs; santa Virgínia, viuda.

Festes majors: Mollerussa.

22. Dissabte de la setmana 6 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 18:23-28 (Salm 46) / Jo 16:23b-28. Vespres de demà.

Bisbat de Vic i arquebisbat de Barcelona i Tarragona: memòria de santa Joaquina de Vedruna, religiosa (viuda, de Barcelona, fundadora de les Carmelites de la Caritat a Vic: CHCC) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Rita de Càscia, religiosa (agustina); santa Quitèria, verge i màrtir (advocada contra la ràbia); sant Ató, bisbe.

Festes majors: Bonastre, Corbins, Linyola, Sanalja i Vilella Baixa.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Expansión misionera de la Iglesia de Jerusalén (Hch 8:5-8.14-17)

■ Josep M. Aragonès

El diaca Felip entre els samaritans

En aquells dies, Felip baixà a la província de Samaria, i predicava el Messies als de la regió (v. 5). La perícopa que llegim avui del llibre dels Fets segueix immediatament al relat de la tercera persecució que esclata contra l'Església de Jerusalem. Esteve, el capdavanter dels auxiliars grecs dels apòstols, ja hi ha sucumbit. Els seus sis companys de ministeri, i amb ells els fidels de la comunitat grega, han hagut de fugir. Déu, però, és present i actua des d'aquest núvol fosc, farcit de mals averanys. La persecució fa que la comunitat de Jerusalem —l'Església incipient— superi la temptació del localisme i porti l'anunci de la salvació a altres llocs. El que els cristians, abocats excessivament sobre els seus problemes interns, no havien sabut o pogut fer, allò que en llenguatge humà en diem les circumstàncies, i en llenguatge de fe se'n diu la Providència, els ho presenta al davant i els empeny a fer-ho. Perseguit o no, l'Anunci Joiós de la salvació per a tota la humanitat, s'obre camí. Així el diaca Felip arriba a Samaria. Una altra obertura de la paraula de Déu en el seu itinerari ecumènic: Jesucrist és ara anunciat en el mateix terreny dels enemics ancestrals del poble jueu. Difícilment això s'hauria pogut fer en circumstàncies dites normals, i, menys encara, per un jueu. Serà un grec, perseguit pels jueus, ple de fe en el galileu Jesús de Natzaret, l'instrument que Déu farà servir per cridar els samaritans a la salvació. I els samaritans reben amb joia la predicació de Felip. Unànimement la gent feia cas de Felip, després de sentir-lo i de veure els prodigis que feia —la predicació acompanyada de signes que l'acrediten és la gran pedagogia de l'evangelització— i la gent d'aquella província se'n alegrà molt (vv. 6 y 8). El procés de la seva adhesió a la paraula predicada els porta a la conversió (v. 14) i a ser batejats en el nom de Jesús, el Senyor (v. 16b), a incorporar-se a ell i els seus misteris salvífics.

L'Església confirma la missió de Felip

Quan els apòstols, a Jerusalem, sentiren dir que Samaria havia acceptat la paraula de Déu, els enviaren Joan i Pere (v. 14). No es tracta d'una visita d'inspecció, sinó de posar en acte el servei de la comunió. L'Església, la comunitat dels creients en Jesús, és una, encara que escampada per tot arreu. L'Esperit de Jesús ha d'animar tots els cristians. El que ha fet Felip, portat per Déu, ara serà «confirmat» per l'església mare, representada pels dos dirigents que han estat enviats. Per això Pere i Joan —els «enviats»— els imposaven les mans, i rebien l'Esperit Sant (v. 17). Sant Lluç estableix una relació clara entre

baptisme en el nom de Jesús, el Senyor, i donació de l'Esperit Sant, que normalment era celebrat en un mateix acte. No és que vulgui dir-nos que el baptisme administrat per Felip sigui com una celebració a mig aire, disminuïda, que necessita ser després «acabada» per un ministre «superior». Més aviat es tracta d'un recurs catequètic que usa Lluç per a indicar que el cas dels samaritans és intencionadament excepcional. Menystinguts tradicionalment pels jueus, ara, un cop han acceptat adherir-se al Crist salvador, són rebuts i integrats solemnement per l'Església en la comunitat dels creients. Els samaritans, doncs, queda clar que no són cristians de segon ordre, sinó que per la imposició de les mans dels dos grans apòstols, queden plenament incorporats a la comunitat dels deixebles. L'Església creix. El miracle del dia de la Pentecosta s'ha renovat per la celebració sacramental, sense triomfalismes, fins i tot amb sofriment —amb el sofriment d'una església que es descobreix missionera empenya per la persecució—, però amb la mateixa eficàcia i amb la mateixa joia que es produí el dia de Pentecosta.

La Pentecosta de Samaria

El relat de la gesta del diaca Felip a Samaria és una invitació a llegir la realitat de Pentecosta en clau de quotidianitat. L'Esperit Sant és constantment present en l'Església i l'empeny a complir arreu la seva missió de proclamar la salvació en Jesucrist, celebrar-la sacramentalment i donar-ne testimoniatge valent i confiat amb la missió i la caritat. Massa sovint nosaltres interpretem Pentecosta en clau triomfalista: es produí un miracle esclatant, únic, irrepètible. Malgrat el vernís sobrenatural que donem a aquesta manera de veure les coses, una lectura i una comprensió així del fet de Pentecosta no deixa de ser mecanicista i, en el fons, materialista. Lluç en canvi ens ho ofereix en clau de fe. Fa una reflexió creient dels fets inicials de l'Església: L'Esperit que impulsà Jesús a la proclamació del Regne de Déu i que el portà a través de la mort a la vida de la resurrecció, ara el fa viure present en la comunitat de creients que neix —com una mena de nova resurrecció— d'entre la por i l'esperança. Pentecosta és l'obra de Déu, admirable, meravellosa, impensable. I és també l'obra dels homes, febles, però que es deixen prendre per l'Esperit de Jesús i es llencen vida enllà donant-ne testimoniatge. L'Església comença així el seu camí per la història dels homes —de tots els homes— a plena llum: la llum de Déu, la llum de la fe acceptada i celebrada, que omple de joia el cor de tota la humanitat.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

SEMENCES DEL MÓN QUE VINDRÀ (I)

Per a un cristià, creure, i no és en essència, obrir-se només a la nova presència pasqual del Crist i al seu esperit, Energia divina que, com un sol interior irradia, purifica, vivifica i transfigura totes les dimensions de l'home?

La fe que acull el Crist ressuscitat ja és per a les energies de l'Esperit —o de la gràcia— transfiguració, deificació del nostre ésser. Aquesta acollença del vivent en el més íntim del nostre «cor» anticipa d'alguna manera «el cel nou i la terra nova».

Aquest Crist-Senyor, lluminós, transfigurat, aquest «Pantocrator» que omple les cúpules dels creuers, símbol de la seva sobirana presència sobre l'univers, és també aquell que es refracta en el «cor» de l'home, cridat a esdevenir un reflex de la seva llum.

Aquesta misteriosa i lenta transfiguració pasqual de tot ésser vivent no és pas una simple realitat que vindrà, sinó que ja comença en el «cor» d'aquell que acull la vida del Ressuscitat. Ell ja és el Reialme de Déu «entre nosaltres», esperant la plena manifestació de l'últim dia.

El creient que s'obre al Crist de Pasqua, entra en la dinàmica de

l'esperança i anuncia l'alliberament de tot l'univers creat. El seu Esperit que viu en el nostre «cor» ens posa en comunicació amb tota la creació que espera prendre part en la gloriosa llibertat dels fills de Déu.

L'ecologia, pel cristià, no desemboca en un vague panteisme, sinó en la transfiguració pasqual de tota la matèria creada.

Igualment, el nostre pobre cos mortal, també rep així; a poc a poc, els fruits d'aquesta il·luminació pasqual interior. N'hi ha prou comparant les fotografies del pare de Foucault, quan encara era un jove aristòcrata lliurat a totes les passions, i una altra a l'ermita de Tamanrasset, per percebre al primer cop de vista la radical transformació corporal.

La fe en el Crist pasqual pot fer de nosaltres uns «theophores», uns «portadors de Déu». Podem entreveure aquest misteri quan en la nit de la vetlla pasqual, cada creient, portant el seu ciri encès a l'única flama del Crist ressuscitat, té el rostre diàfan, transfigurat per aquesta llum.

Michel Hubaut, franciscà, i col·laborador de «la Croix»

En la introducció a les jornades, el senyor degà Dr. Mora, ens recordava la finalitat d'aquest Congrés: quina és la missió de la Facultat en un moment que ell qualificava de «no tranquil·litat». I efectivament, n'hi ha prou recordant un motiu: que estem en una de les ciutats i en un país (Catalunya) més secularitzats, als ulls d'Europa, per no sentir-nos tranquils els qui tenim, per vocació cristiana, la crida interior a compartir el tresor que més ens estimem: la fe i l'amor a Jesucrist.

Com a mètode, ens proposàvem la consideració de la teologia de l'Església local, Catalunya, com a àmbit concret de les nostres Esglésies, i, en conseqüència, el concepte d'evangelització a Catalunya, avui.

I. L'ESGLÉSIA PARTICULAR

Vam començar amb una reflexió a propòsit de la catolicitat de l'Església particular, perquè només és Església de Déu, si és catòlica, és a dir, si porta la integritat i l'autenticitat de la Paraula revelada, de la vida sacramental i dels «costums evangèlics». Entre ells, el testimoniatge i el compromís missioner, dues coses tan importants en la situació de les nostres Esglésies locals.

És essencial que en elles retrobem, en Jesucrist, la comunió amb Déu i amb els germans, lluitant perquè les diferències no

portadora de Crist, més conformada no al que ens ha precedit, sinó al que ens és exigint per a avui i per a l'esdevenidor. Tot depèn que siguem o no testimonis reals de la joia i la pau de l'Esperit Sant.

Quant a la vocació a la unitat, és important posar l'accent sobre la realitat local, a la qual invita a entrar Crist el seu poble i alhora l'introdueix en el teixit de la societat humana. I això en tota la varietat d'Esglésies i de situacions diverses al seu si, perquè

que els fidels tenim deures envers l'Església local, també en tenim envers l'Església universal, amb el respecte a les peculiaritats nostres.

La vida religiosa

Dins la diversitat que es troba al si d'una Església, hi ha un element que és alguna cosa més que una diversitat: la vida religiosa, que és necessària a l'Església i que existeix per voluntat de Crist.

Es demanava a les diòcesis i als bisbes respecte per la seva vida interna i també pel carisma en el desenvolupament de la missió, i als religiosos, submissió als bisbes.

Certament la vida religiosa és un do per a l'Església, cosa que ens fa estimar-la als qui no som religiosos, i, als religiosos, els fa recordar que han de ser el que són: un do llegible per a tota l'Església en l'esperit de les benaurances.

A Catalunya tenim abundants obres dels religiosos i les religioses. Treballen a tots els nivells: des de l'ensenyament superior i els hospitals, fins als barris de més dura marginació. Jo us demano que no abandoneu cap d'aquests dos camps. Perquè, com dic sovint, cal treballar des de baix, però també des de dalt; és a dir, des de les institucions acadèmiques i escolars. No fer-ho seria com dir: L'Església es retira de la societat. Feu la societat amb els valors que volgueu, que nosaltres ja en recollirem les víctimes.

caiguda en el consumisme, en l'egoisme, etc., i, de l'altra, la influència de Nord-amèrica, amb tot el que suposa de devastació de la nostra cultura pròpia. És un risc generalitzat. Ja el filòsof hongarès Thomas Molnar, parlant de l'Europa de l'Est deia que tenen por a la submissió a l'«american way of life», que llevaria la personalitat a Europa per fer-ne un apèndix de Nord-amèrica. El mateix cardenal Ratzinger ha dit que es va homologant la cultura, des del «fast food» fins a la llengua.

Em penso que seria bo que Catalunya no segueixi el camí d'Europa, que intenta avui desvestir-se de la seva pròpia història i renunciar a la fe cristiana, considerar la majoria com a creadora de valors i privar-se de tot fonament cultural propi i específic.

En la diada tan catalana i tan cristiana de sant Jordi, vaig dir, a la Generalitat, que al nostre poble cal donar-li una ànima, un ennoblement espiritual, una veritable consciència comuna.

Catalunya no és un «accident».

Catalunya, de la qual som fills, no és merament una entitat geogràfica, sinó una persona moral, una comunitat d'homes. Cal continuar construint-la, tot donant-li un esperit, un ideal, una ànima. Perquè l'home té fam de pa, però també de justícia i de llibertat, de veritat i de responsabilitat, de bondat i de bellesa.

Paraules de Mons. Ricard M. Carles en la clausura del Congrés de Teologia

es converteixin en divisions. Ambdues comunions han de ser llegibles, si hem de complir el deure —que és alhora un desig profund en tots nosaltres— de l'evangelització. És comú al fet de voler compartir allò que estimem amb aquells qui estimem. I per això, en la comunió amb els germans, recordàvem que no importa qui són o com són; en tenim prou sabent que són la «humanitat-que-Déu-estima».

La comunió amb Déu, a més, irradia per la seva santedat, caminant amb Déu a l'interior de la seva aliança. El lligam místic, no el cerquen els cristians únicament a través de la continuïtat apostòlica històrica, sinó també a través d'una comunió dels sants profunda, que es transparenta i faci atraient la vida cristiana als no creients.

Una Església arrelada en la contemplació

Quan portem els homes a una actitud de contemplació, quan l'Església està arrelada en la contemplació, tota la resta —missió, testimoniatge, teologia, disciplina— és donada d'escriure. Dimecres prop passat vaig celebrar, com cada trimestre, una missa a l'església de Santa Anna per als universitaris. L'església era plena de gom a gom i el silenci, em va dir algú, es podia tallar. Jo crec que d'aquest silenci arrenquen totes les possibilitats de testimoni i d'evangelització.

Alhora, la direcció espiritual que acostuma comportar la contemplació, ajuda els fidels a no defugir les seves responsabilitats en el món i en la societat, sinó a assumir-les. Com fou el cas de Tatiana Goritxeva, la qual en un dels seus llibres explica que va consultar el seu «staretz» —el seu director espiritual— si s'havia de quedar a Rússia o bé anar a l'Europa occidental per a dir que era realment el que passava a Rússia.

Com que l'Església pot ser més reduïda en nombre, ha de ser més «cristòfora», més

«Jesucrist no fa còpies; ell crea originals».

Hem de mantenir un equilibri, no gaire fàcil, entre l'atenció a la unitat del Cos místic de Crist, que realitza l'Esperit Sant, i la diversitat de membres, tan insistentment recordada per sant Pau, i que també és volguda per Déu. I que forma la diversitat de l'Església.

Atenció per la religiositat popular

Aquesta varietat, a més, es reflecteix en la religiositat popular. Una religiositat que és fruit d'una cultura qualificada com «manifestacions de l'ànima del poble». I l'ànima d'un poble no es canvia fàcilment. Això em duu a preguntar-nos: Quina cultura, quines tradicions cristianes donem els catalans als nostres fills? Quines celebracions viuran en l'esdevenidor? I una altra pregunta encara, que em preocupa sovint: Donem temps als cristians que han vingut d'altres terres a adaptar-se a la nostra llengua i a les nostres tradicions religioses? I, mentrestant, ¿els acollim amb les tradicions que porten i que vehiculen la fe que tenen, per elemental que pugui ser en algunes ocasions?

Cal tenir present que en la religiositat popular hi ha les masses, i que són aquestes masses el poble concret que cal evangelitzar i que porta una fe. I, a més, s'ha de respectar perquè potser, com veiem moltes vegades, no ha estat fruit de l'Església, sinó un pur do de Déu.

El teòleg Rahner, parlant de l'eucaristia, diu que sempre hem de desitjar que sigui una trobada amb Crist i amb els germans. Però, a casa nostra, succeeix que quan mengem, encara que només poguem menjar junts, ja realitzem una comunió, ja és un mínim de comunió. La religiositat popular és un mínim de manifestació del Transcendent en moltes persones.

L'ordenació canònica arrelada a l'eclesiologia de comunió subratlla les peculiaritats de l'Església local i recorda alhora

I això no seria fer un servei a la societat.

També a Catalunya tenim un munt de parròquies encarregades als religiosos. Totes aquestes realitats fan que la comunió entre les diòcesis i la vida religiosa sigui més propera, més cordial i més eclesial.

Perquè la caritat de Crist està sempre encarnada, de manera que si no està arrelada en unes circumstàncies determinades, ja no és caritat. En això, hem guanyat molt amb la col·laboració entre els religiosos i els sacerdots diocesans.

Els nous moviments

Una diversificació peculiar i no fàcil de tractar, perquè no sempre és fàcil d'entendre, és la dels moviments nous. És una altra aportació de carismes, però amb la dificultat que suposa la seva semblança amb la mateixa diòcesis, per estar compostes de sacerdots, casats, consagrats cèlibes o verges i, fins i tot, amb seminaris propis.

Encara que amb formes jurídiques diversificades, penso si, a la llarga, no podrien ser de fet tota una sèrie de diòcesis personals convivint en la territorial. Fóra una experiència totalment nova per a l'Església, i he de dir que em fa una mica de por. Per altra banda, encara és d'hora per poder treure conseqüències d'obres molt noves en la història de l'Església.

Si que em demano a mi mateix saber aprofitar les riqueses que ens poden oferir els nous moviments. I, a ells, els demano que no caiguin en la temptació fàcil del messianisme: de pensar que és el moviment el que té «la» solució per a l'Església.

II. CATALUNYA

Sobre Catalunya, lloc concret i estimat de les nostres Esglésies locals, entre altres coses molt interessants, s'ha subratllat que no es lliura de les influències que es donen en la cultura occidental. D'una banda, la

Penso que, tot evangelitzant, tenim consciència clara que estem fent ciutadania i poble. Perquè l'home no ho és sinó per la seva cultura concreta; per la seva llibertat de créixer integralment, amb totes les seves capacitats específiques. Els valors del que és veritable, bo i bell, dels ideals de justícia i equitat, són l'humus nutricional del desenvolupament personal i comunitari integral, on cada persona trobi el lloc que li correspon en el seu poble, i cada poble, en la gran comunitat de pobles.

Em sembla també que, en el nostre temps, Catalunya necessita l'obertura a valors d'admiració i de contemplació —com s'ha dit en els treballs de molts dels tallers que hem sentit aquest matí— i, per què no dir-ho, d'adoració; l'adquisició del gust estètic; aguditzar el sentit ètic i l'aprofundiment en el sentit religiós, sense el qual l'humanisme merament aferrat als valors terrenals es torna ràpidament inhumà.

L'Occident no és un accident. Catalunya no és un accident. És el resultat, pacientment adquirit, d'una construcció mil·lenària, de la qual som hereus i deutors. Tenim el deure d'assumir-la per tal de transmetre el llegat millor que tenim.

El repte de la forta secularització

Però continuem amb les aportacions interessantíssimes que es van fer en aquest tema. Així, es subratlla que la societat catalana és una de les més secularitzades d'Europa, per diverses causes: hostilitat, ressentiment, incultura, indiferència, etc.

Molt suggeridora la distinció entre les afirmacions que comparteix tothom, les desigualment distribuïdes i les que —com recordava sant Pau— són una bogeria per a gairebé tothom. Una d'aquestes seria la fe cristiana i la coherència vital i transparent amb ella. Cal mantenir la dissonància —di-

ferència—entre el que un creu i la majoria.

Alhora s'insistí que, la fe, calia presentar-la càlida i creïble. Se'n proposà el diàleg fe-cultura amb una bona pedagogia de la fe, amb coratge intel·lectual i amb consciència històrica; ser sal i ser llum, com una presència pública en el pluralisme; no fer una subcultura suficient només per a l'interior de l'Església; acceptar el rostre de la gent i vetllar pel rostre de l'Església en l'esperança; connectar amb la fibra religiosa de la gent que desborda el cercle de creients; mantenir la veritable fibra —aquella que només coneix en el cor del creient i fa vibrar Déu— i la saviesa del cor; fer l'experiència de Déu a partir de la vida.

I com a mitjans: la compassió i compartir; oferir espais de transcendència, és a dir, dimensió contemplativa; promoure moviments evangelitzadors, sobretot de joves.

Per acabar el tema sobre Catalunya, el meu germà en l'episcopat i arquebisbe primat, Mons. Torrella, va situar com a bàsic el fet català, defensat en el document dels bisbes *Arrels cristianes de Catalunya*, com a obertura de Catalunya al món, a l'esperit ecumènic, i com a obertura a l'esdevenidor, el concili de Catalunya.

III. L'EVANGELITZACIÓ

Es troba a partir d'una concepció de l'evangelització en el camp de les relacions interpersonals i com a conseqüència de la fe. S'ha accentuat que, en temps de democràcia i llibertat, ens trobem en la situació que hauria de ser la més òbvia per a l'Església.

L'anunci central i absolut del «kenyigma» cristià, Jesús és el Senyor, xoca en una societat a la qual costa d'acceptar veritats absolutes. L'Església no pot deixar d'anunciar aquesta certesa, com una oferta, no pas una imposició, però que és una proposta clara i categòrica de la recapitulació de tot en Crist.

Hem d'oferir, però, alhora que sistemes de vida que entren en la racionalitat, d'altres que provenen de la utopia. Cal continuar més enllà del que ha estat dit per uns altres fins ara.

No podem oblidar que la nostra fe ens permet proposar la llibertat des d'un Déu que roman en la transcendència. Cosa positiva en una societat que no acceptaria una preponderància.

Actitud davant la maquinació

Les aportacions a aquest darrer capítol de l'evangelització ens ofereixen diverses perspectives.

Des de l'atenció als valors i als no-valors de la cultura actual, podem destacar el consumisme com a contravalor, i la solidaritat i la gratuïtat, com a valors ambientals.

Alhora es subratlla també l'evangelització des del punt de mira de la justícia i la pobresa. Entre nosaltres, hi ha més cultura que incultura, i més riquesa que pobresa. Per això dic que, entre un cristià del barri de la Mina i un cristià del barri de Pedralbes, no és prou comunió que resin el mateix parentesc, com no és suficient que ho faci un cristià de Nou Barris i un cristià de l'Eixample. Cal una major comunicació de béns entre tots aquests cristians, i a Catalunya i a Barcelona, aquesta comunió de béns de tota mena es pot fer.

Fa poc, vaig rebre la carta d'una família del meu barri, de Ciutat Vella, i em deien que «malgrat la remodelació de les façanes i la construcció de noves places, la pobresa i la marginació són cada vegada més tenebroses i més desesperants. I això toca sobretot els adolescents i els joves, i els toca en forma de drogaaddicció, de prostitució i de presó».

S'ha recordat la validesa dels moviments especialitzats i la validesa perenne de les seves intuïcions inicials: la dignitat dels joves treballadors. No fa gaire, llegia en un pensador de casa nostra l'afirmació que l'home té drets, i que aquests, de fet, se li poden reconèixer i se li poden negar; en canvi l'home «és dignitat», i aquesta la porta sempre, ho és sempre, sobretot si té les seves arrels en la transcendència. També s'ha subratllat que l'evangelització demana l'opció pels pobres; l'atenció a la vida real en què es viu, i transformar la vida segons el pla de Déu.

Evangelització i sacramentalització

Un punt molt important per als pastors és l'atenció a la sacramentalització. D'aquí la valoració de l'esforç en la preparació als sagraments, i es van veure com a negatives les exageracions que marginaven la decisió personal del fidel tot cercant una puresa de motivacions inassolible. Es pregunta si es pot evangelitzar sense cap sagrament previ. S'insisteix que alguns sagraments parteixen d'uns esdeveniments personals o familiars que entren en l'àmbit de la comunicació de l'home amb Déu, a evitar que no caiguin els fidels en la màgia, que no partim d'una cultura de judici, sinó de salvació, cosa que només és possible des d'una actitud d'evangelitzats: som joiosos, veiem la gent amb il·lusió, amb ulls esperançats.

¿Com evangelitzar, finalment, des de la descreença? Cal fer una reflexió prèvia i

seriosa. La «insensatesa» de Pau ha passat a ser una actitud que domina el discurs cultural. Cal tenir molt present el 50 per cent de la població que es confessa indiferent, però no ho és en aspectes de la fe o de la moral o d'acceptació de l'Església. Cal també fugir del complex de «pusillus grex» o de caure en el fonamentalisme. Cal personalitzar la vida del cristià, per tal de no caure en la indiferència o en la superstició. Heus ací la bella síntesi de l'estil amb què calia evangelitzar: presència, modèstia, paciència i esperança.

El tema del Congrés, «Missió i encarnació», s'ha complementat amb els quatre tallers d'intercanvi, dels quals hem escoltat els punts principals de reflexió, que resten oberts a l'aprofundiment teològic. Així, la missió evangelitzadora encarnada en les nostres Esglésies locals que tenen la seu a Catalunya, rep un nou impuls amb aquest Congrés i és una promesa de cara al Concili provincial Tarraconense.

El que és constituït d'una Facultat de Teologia

Felicito ben cordialment tots el·qui heu fet possible aquest esdeveniment acadèmic, que ha estat una fita important després de 25 anys de caminar fent Església.

Tot el que he dit és el que volia que fos notícia de la Facultat i del Congrés. Perquè el Congrés no ha estat una aturada, sinó un aprofundiment en el que és constituït d'una facultat teològica: investigar, treballar rigorosament, aprofundir el que calgui a nivell teològic i de facultat, formar els alumnes, fer créixer la comunió, per a fer possible la missió, imprescindible per a Jesús, «perquè el món cregui». Més encara, la imatge de la Facultat, que ha estat en 25 anys molt alta, hem de tenir cura que no resti desfigurada per esdeveniments que no l'afavoreixen.

Els bisbes de la Tarraconense han volgut expressar el seu goig i el seu reconeixement pel treball eclesial de la Facultat de Teologia de Catalunya, en el XXV aniversari de la seva creació, i encoratgen els seus professors i els seus alumnes a continuar avançant en l'estudi i en la recerca teològica.

Em plau, com a gran canceller de la Facultat, expressar avui personalment aquest mateix goig, tot refermant el que dèiem conjuntament: que la Facultat de Teologia de Catalunya és un servei al poble de Déu i un instrument qualificat per a l'evangelització de la nostra cultura.

En la mateixa reunió, els bisbes ens vam declarar oberts al diàleg necessari, el qual ha de tenir lloc per camins constructius. I

aquí, permeteu-me que sigui concret per a poder ser constructiu.

Aquest diàleg ha de ser intensificat, i té els canals institucionals per a poder-se establir d'una forma directa, immediata i fraternal, per a tractar els problemes i solucionar les tensions que la vida fa sorgir.

Crec expressar una opinió comuna, si dic que tothom ha de valorar el treball científic dels professors d'aquesta casa, així com les seves revistes especialitzades.

I novament, amb els meus germans de les diòcesis catalanes, expresso el meu desig d'intercanvis entre els professors (i el que ha tingut lloc en aquest Congrés ha assolit un nivell exemplar) i el propòsit de continuar les reunions anuals entre bisbes i teòlegs iniciades el 1976.

Un to col·loquial positiu i en comunió

No sempre encertem el to col·loquial positiu en les relacions interpersonals, però avui desitjo mantenir aquest to constructiu, per tal que la notícia davant l'Església i la societat sigui aquest Congrés i no unes altres situacions que no tenen res a veure amb ell.

En consciència, haig de recordar que el treball d'una facultat s'ha de fer en comunió amb l'Església i, per tant, amb els bisbes. I que jo, com a gran canceller, tinc, juntament amb els meus germans en l'episcopat de Catalunya, una responsabilitat acadèmica pel que fa al nivell científic, i una responsabilitat pastoral especial pel que toca a la marxa integral de la facultat mateixa i als seus fruits, que han de ser saborosos per a la fe de l'Església.

El futur de Catalunya serà com el facin els homes amb la seva llibertat responsable, sostinguda per la gràcia de Déu. Pels cristians —que hem estat part fonamental de les arrels de la nostra cultura—, l'home que volem ajudar a créixer en el cor de la cultura catalana és una persona d'una dignitat incomparable, a imatge i semblança de Déu.

L'home pot semblar vacil·lant, entrebancat pel seu passat o pel seu present, inquiet pel futur, però també és cert que emergeix ara un home d'uns trets nous. La seva profunda esperança és aferrar-se en la seva llibertat, donar un pas endavant amb responsabilitat, actuar amb solidaritat. En aquesta cruïlla de camins de la història que cerca l'esperança, l'Església li dona la saba sempre nova de l'Evangeli, creador de cultura, alhora que promesa d'eternitat. El seu secret és l'amor, la necessitat primordial de qualsevol cultura humana, tot i que ignori que aquest amor desitjat és Déu mateix.

Imatges en dolomia —pedra del Pirineu— reconstruïda i amb acabat policromat, o bé en marfilina (blanques), fetes a mà per les Monges Betlemites als seus tallers artesanals.

COMANDES:

Per telèfon, al núm. (93) 301 37 18, o bé per correu, enviant la Butlleta de Comanda als

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Pça. Urquinaona 11, 3r. 3a. A. 08010 Barcelona.

També s'hi poden adquirir personalment, i a LA FORMIGA D'OR: Avda. Portal de l'Àngel, 5.

DEMANEU EL CATÀLEG D'ARTESANIA IL·LUSTRAT.

ARTESANIA DE LA FAMÍLIA MONÀSTICA DE BETLEM

Un bon regal de Primera Comunió

BUTLLETA DE COMANDA

EN DOLOMIA:

- ☐ MaD Benaurada 17.500.-
- ☐ MaD a Natzalet 15.000.-
- ☐ MaD amb romànica ... 17.000.-
- ☐ MaD amb Infant 9.000.-
- ☐ Sant Josep 11.500.-
- ☐ Sant Francesc 11.400.-

EN MARFILINA:

- ☐ MaD de Montserrat 11.000.-
- ☐ Sta. Anna i MaD 5.400.-
- ☐ Díptic Jesús i Maria 6.400.-

nom i cognoms

adreça

població

codi postal

telèfon

Demano les imatges assenyalades al marge, per un valor de + 510.- * = ... Pts.
* (són les despeses d'embalatge i framesa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament.

Signatura:

..... de de 1993

Anatrella sosté que la situació depressiva de la societat reflecteix la manca d'un ideal. «Si les nostres societats són depressives és perquè han perdut la confiança en elles mateixes; ja no saben perquè l'home ha de viure, estimar, treballar, procrear i morir. Ens trobem en un compromís perquè no tenim ja el sentit d'un destí comú que no solament es redueixi a conrear el propi desenvolupament personal». «En negar-nos a buscar un ideal diferent de nosaltres mateixos, ens tanquem en un atzucac. La utilització de la fórmula adolescent del poeta, 'Canviar la vida', prefigura bé el refús de la realitat que condueix a la impotència». «En fer-nos cada vegada més individualistes, en desvaloritzar els aspectes simbòlics com la moral i la religió que s'ocupen del sentit de la vida, en creure que cada persona pot ser suficient per ella mateixa i fabricar-se la seva pròpia llei i els seus valors, hem retrocedit. Vivim com si hi hagués veritats i valors universals. D'aquesta manera, ja no hi ha comunicació possible en la societat».

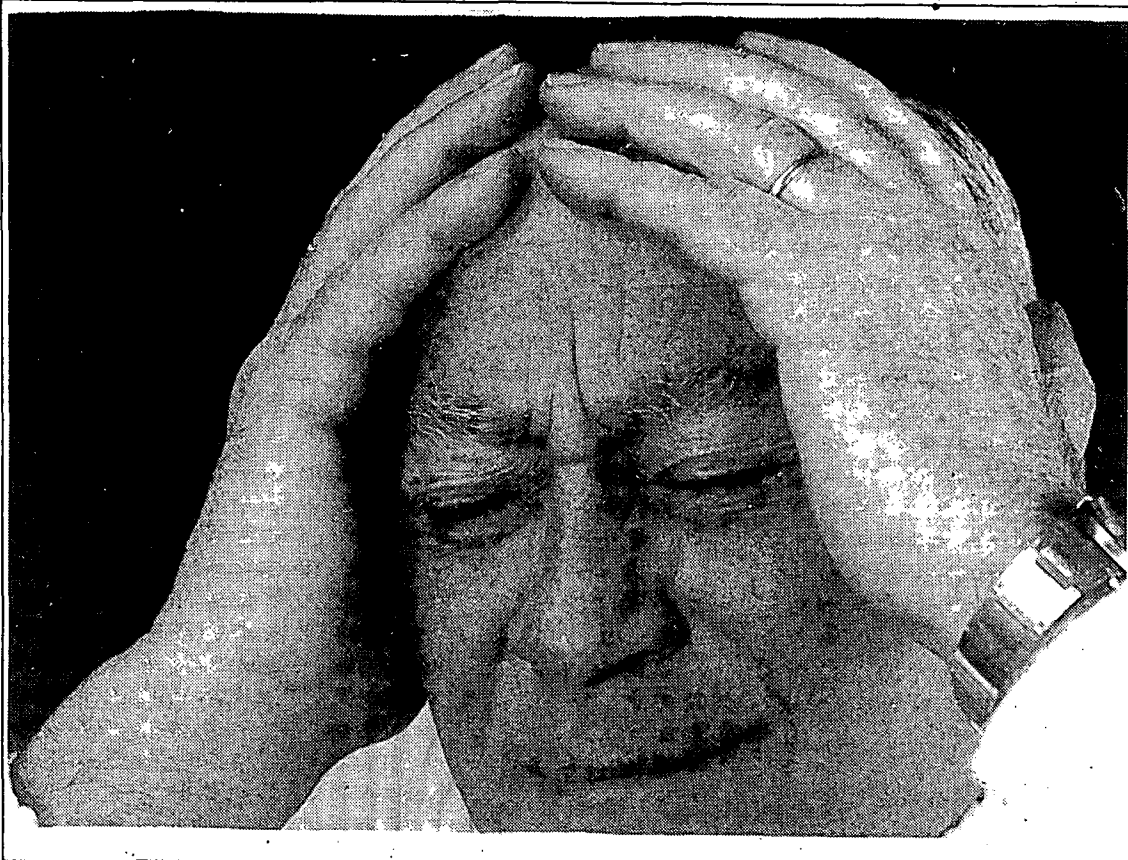
El risc de la deshumanització

Si actualment es parla més de moral és perquè procurem evitar el risc de la deshumanització. «La moral és l'art d'escollir actituds o comportaments, a la llum de referències que ens superen i que no depenen de nosaltres. Confrontar la nostra experiència amb les realitats morals afavoreix el desenvolupament de la nostra interioritat i ajuda escollir el comportament més convenient».

¿Com sortir de la crisi actual?

Per Anatrella es tracta de redescobrir el sentit d'un ideal. Alguns volen fer-nos creure que ens hem alliberat ja d'una moral del deure, i que en nom dels drets individuals hem entrat en una societat postmoralista. Ens vaticinen el fi de la religió, en concret del cristianisme. ¿Com si fos tan fàcil de desfer-nos dels valors que han nascut gràcies al cristianisme i que són la font de la nostra civilització? La nostra laïcitat es basa en una contradicció. La religió cristiana ha desenvolupat una reflexió de l'home a partir

La societat actual està afectada d'una manca d'esperança i molts dels seus mals tenen orígens espirituals. És la tesi que, a propòsit de França, exposa el psicoanalista Tony Anatrella en el seu llibre *Non à la société dépressive*, que s'acaba de publicar. (Ed. Flammarion). Anatrella explica la seva postura en unes declaracions a *Paris Match*, de la qual en prenem algunes respostes.

Les nostres societats són depressives per la manca d'un ideal. Moltes persones es troben en un compromís del qual no saben com sortir-se'n.

La societat depressiva

d'una imatge de Déu. L'home ha pogut prendre consciència d'ell mateix amb relació a la transcendència. Ara sembla com si volguéssim oblidar aquesta dimensió. Però sense aquest Déu que és el símbol del sentit de l'altre, ¿és possible encara pensar l'ésser i la moral?

La pèrdua de la dimensió religiosa

Anatrella considera una pèrdua que en l'ensenyança s'hagi abandonat tota

referència religiosa. «Des del punt de vista antropològic, es comprova que la dimensió religiosa forma part de l'estructura de l'home. Un corrent de pensament ens anuncia en els anys 60 la mort de Déu. Els homes i societats —sobretot a Europa occidental, perquè en d'altres llocs no és així— s'han habituat a viure sense Déu, però celebren les festes religioses i donen suport a un sistema de valors presos del cristianisme. Davant aquest refús hem assistit al retorn de l'esoterisme (...) Allò que és

paranormal (transmissió del pensament, prediccions, horòscops) i les creences més irracionals han substituït una vida religiosa deixada en erial (...) A manca d'una concepció coherent del món, els joves i també els adults, seran receptius a la primera creença que es presenti, sobretot quan agrada a la imaginació. Per això la formació religiosa és indispensable a l'infant; la necessita per afrontar amb raó les creences i, en particular, per comprendre la manera en què els homes han descobert al Déu del qual ens parla la Bíblia, i com, a partir d'aquesta experiència, han realitzat veritats construint un patrimoni espiritual».

Les arrels de la nostra societat

Anatrella reivindica la dimensió social de la religió. El judeo-cristianisme «és el fonament de les nostres societats. Tots els nostres valors han sortit d'aquí, encara que la majoria hagin adquirit la seva autonomia. Si s'obliden aquestes arrels, es corre el risc de desvitalitzar-los i que perdin el seu sentit. ¿Com continuar justificant-los i valorant-los sense saber d'on vénen? En la majoria de les societats, i en particular en la nostra, la religió ha estat un factor d'integració social. Tan absurd és voler fer-ne una qüestió privada com obligar els individus a acceptar una determinada concepció religiosa. Si les Esglésies reivindiquen amb raó el caràcter intrínsecament social de la seva missió, això no vol dir que pretinguin limitar les llibertats. No s'ha de confondre això amb les sectes i amb les tendències integristes, que han estat gairebé un factor d'alienació mòrbida i

no d'humanització i progrés, com és el cas de les tradicions jueva i cristiana.

«És confús parlar de "revenja de Déu" o de les "polítiques de Déu" que s'abatrien avui sobre el món, sense discernir que el que està en joc és el lloc de la religió en la nostra societat i la salvaguarda de l'esperit. Això no és una regressió, com ens vol fer creure una lucubració sociològica que no sap tenir present la dimensió religiosa».

● T.A.

Tanda d'exercicis espirituals

En complet recés, mixte (per a senyores i homes), organitzada per la Lliga Interparroquial de Terrassa, oberta a tothom, a celebrar en el Monestir de Montserrat, del 24 (dilluns) al 28 (divendres) de l'actual mes de maig.

La dirigirà el pare JAUME ANGLÈS, jesuïta.

Per a informació i inscripcions: Sr. Julià, c/ Sant Francesc, 42 - 08221 Terrassa: Telèfons 780 02 10 i 783 03 77, o Sr. Baltà, Telèf. 788 06 45.

Pensa-hi! No desaproveitis aquesta crida de Déu! Vine-hi!

Dos metges objectors presten el servei social prevenint la Sida

Dos metges catalans que són objectors de consciència compleixen la prestació social substitutòria (PSS) al servei militar realitzant una campanya de prevenció de la SIDA a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els metges Lluís Delgado i Emili Iràculis informaren durant la seva intervenció en una taula rodona organitzada pel Centre Cristià d'Universitaris de Catalunya, que el programa que desenvolupen a la universitat com a PSS es basa «en la informació per a la prevenció i per a la solidaritat, encara que pretenem canviar d'actituds».

El programa dels dos metges, que compten amb la col·laboració de dos objectors més de consciència, consta de dues parts. La primera es fa en la mateixa universitat amb una enquesta als estudiants sobre el coneixement de la malaltia i una exposició itinerant, a més a més de conferències, projecció de pel·lícules i taules rodones.

La segona part del programa consisteix en oferir xerrades i organitzar tallers sobre la SIDA en els instituts de secundària de Catalunya.

● F.J.

Segons Johan Stevens, president de l'Associació de Metges Catòlics d'Holanda

«Les cures pal·liatives i el suport familiar, la millor alternativa a l'eutanàsia»

Els Metges Cristians de Catalunya publiquen un manifest contra l'eutanàsia

Des de fa quatre mesos, Holanda és l'únic país europeu que disposa d'una normativa provisional que legalitza l'eutanàsia. El doctor Johan Stevens, president de l'Associació de Metges Catòlics d'Holanda ha estat uns dies a Catalunya, per informar sobre la realitat que es viu en aquell país. Per aquest metge, que desenvolupa la seva tasca professional a la ciutat d'Arnhem, les cures pal·liatives i el suport de la família, són les millors alternatives a l'eutanàsia activa.

Coincidint amb la visita del doctor Johan Stevens a Catalunya, els Metges Cristians de Catalunya han fet públic un manifest on rebutgen l'eutanàsia activa.

Aquesta associació es va crear fa vuit anys, però prové de les antigues germanies de metges catòlics de Sant Cosme i Sant Damià. Amb uns dos-cents afiliats a tot Catalunya, el seu objectiu és formar els metges segons l'esperit de l'Evangelí.

—Dr. Stevens, *quina és la situació actual que es viu a Holanda després de la legalització de l'eutanàsia?*

—En realitat, l'eutanàsia no és legal a Holanda. Es considera que continua essent una acció punible, però si el metge ho practica segons les condicions que es demanen, no serà processat. La llei que ha estat aprovada pel Parlament holandès a principis d'any i que ha de passar per la Cambra baixa, estableix que l'eutanàsia es podrà aplicar si es donen dos factors: patiments insuportables i que ho demani el pacient. Primer hem de definir la paraula eutanàsia que només s'entén com una acció dirigida a acabar amb la vida d'una persona que ho ha sol·licitat voluntàriament. A partir d'aquí cal reunir una sèrie de requisits perquè no sigui una acció punible: el malalt ho ha de demanar de forma constant i lliu-

rement, el patiment ha de ser intolerable i intractable o sigui que no es pot donar la millora del pacient. L'eutanàsia només pot ser executada pel metge segons la tècnica habitual i la decisió de dur-ho a terme es farà després de consultar un altre especialista que no ha tractat el malalt.

—*Quina és la seva actitud sobre aquest tema?*

—En principi estic en contra de l'eutanàsia, però sóc conscient que hi ha situacions en què el malalt pateix terriblement. Els metges sabem que hi ha casos excepcionals: dolor insuportable, cap possibilitat de tractament, sense el suport de la família.

—*Ens pot explicar algun d'aquests casos que vostè hagi viscut?*

—Vaig tractar una pacient que tenia un càncer a la cara, un tumor de la mida d'una pilota que li deformava la galta. Aquella dona

era inacceptable per la societat, sentia un dolor insuportable perquè és un càncer molt difícil de tractar, però ella mai no va demanar l'eutanàsia perquè tenia una filla que l'estimava moltíssim.

—*Imagini que estigués sola i li ho demanés. Què faria?*

—Jo sé que el metge sempre ha de protegir la vida, però si ella m'ho implorés i jo fos l'únic que pogués fer-ho, penso que dubtaria. Espero que mai no em trobi amb aquest dilema perquè realment no puc predir el que faria. Segons la declaració del Vaticà respecte l'eutanàsia, aquesta no ha de ser sol·licitada ni practicada, però en casos d'extrem patiment, la culpabilitat del metge es pot reduir a zero, encara que mai no justifica la legalitat.

—*Per què està en contra de l'eutanàsia?*

—Crec en el valor de la persona humana i que la vida és un do de

Déu, però jo no puc imposar aquesta creença a d'altres persones. A Holanda, només el 33 per cent de la població és catòlica. D'uns 250 hospitals que hi ha al país, només sis rebutgen l'avortament. No es coneixen les xifres dels centres que practiquen l'eutanàsia.

—*Quines conseqüències tindria la legalització de l'eutanàsia?*

—La persona sempre tracta d'imposar les seves condicions. Si actualment una d'elles és que el dolor sigui horriblement insuportable, aviat passaria a ser poc suportable. La legalització crearia confusió, la societat a poc a poc seria més permissiva, es diluiria el que és una cosa tolerada, permesa i cada vegada es tractaria pitjor els malalts terminals.

—*Actualment la tècnica ha progressat molt i hi ha casos on el malalt no s'acaba de morir mai. És lícit allargar la vida sigui com sigui?*

—No, la vida no s'ha de perllongar quan no hi ha curació possible. Una de les raons per les quals moltes vegades es demana l'eutanàsia, és pels tractaments mèdics continuats. La nostra associació lluita contra l'obstinació terapèutica. El més important és fer la vida suportable, procurar que sigui de la millor qualitat possible. A un malalt terminal se li ha de donar el tractament més adequat, no solament físic i emocional sinó també religiós.

—*Quin paper juga la família del malalt?*

—El que més necessita un malalt terminal és el suport de la família. Sentir-se estimat, compartir records, plorar i riure junts. Moltes vegades el malalt ha de ser tractat en un centre hospitalari, però sempre els parents i amics li han de fer costat. Tampoc no hem d'oblidar la importància de

l'assistència espiritual que és capaç de refer la vida trencada d'un moribund perquè el patiment — aparentment tan inútil — s'omple de significat.

—*Quin tractament ha de rebre un malalt comatós?*

—Primer s'ha de comprovar si el coma és irreversible. Si l'electroencefalograma dona continuament zero, llavors s'ha de suprimir la medicació, la respiració artificial, les transfusions, les sondes... Només se li ha d'administrar aquelles coses ordinàries i habituals per qualsevol ésser humà: el menjar, la beguda, rentar-lo. Ara bé, l'eutanàsia no es podrà aplicar a cap malalt que no pugui donar el seu consentiment: un dement, un comatós, un nen sense perspectives de vida. En aquests casos, a efectes morals i legals, es consideraria un homicidi.

—*Com és per vostè una mort digna?*

—Jo sempre dic que la vida acompanya fins a la mort. S'ha de tractar que el pacient visqui en el seu context social, que el seu testament estigui a punt, que no tingui dolors, una bona assistència mèdica, les cures pal·liatives i sobretot que el malalt pugui morir a casa seva amb la família al voltant.

—*Aquesta és la millor forma de lluitar contra l'eutanàsia?*

—L'experiència ens diu que el malalt terminal no la demana si se li garanteix que no es perllongarà el seu patiment d'una forma innecessària i que es tractarà d'alleugerir-lo. Hem de ser conscients que tota petició d'eutanàsia significa que s'ha esfonsat la capacitat de resistència del pacient i per tant ha fallat la medicina i l'atenció humana.

■ Glòria Carrizosa

Manifest de metges cristians de Catalunya contra l'eutanàsia

D'un temps ençà s'està produint al nostre país un corrent d'opinió a favor de la llicitud de l'anomenada EUTANÀSIA ACTIVA o sigui la possibilitat de què un metge posi fi a la vida d'un malalt si aquest ho demana degudament. I com sigui que moltes vegades el malalt està en estat de coma o sense possibilitat de manifestar el seu desig, volen també que en aquests casos valgui un document signat abans pel propi malalt disposant que se li apliqui una injecció mortal si arribés el cas.

METGES CRISTIANS DE CATALUNYA s'adreça als metges catalans fixant clarament la seva posició.

1.— Defensem i voldríem fomentar l'assistència als malalts terminals per tal d'estalviar-los sofriments, encara que aquestes mesures comportessin un escurçament de la vida.

2.— Som contraris a tota acció terapèutica buscant allargar la vida inútilment quan s'ha perdut tota esperança.

3.— Entenem que tota eutanàsia activa no és altra cosa que un suïcidi amb la col·laboració d'un tercer que, en aquest cas, és el metge.

4.— La llei no castiga el suïcida perquè aquest acte s'interpreta com el resultat d'un trastorn mental causat per les causes més variades, o dit d'una altra manera, no és una lliure decisió. I són

certs tres fets:

a) Que pràcticament tots els suïcides fracassats se'n penedeixen després.

b) Ningú pot assegurar que un malalt en estat crític estarà d'acord amb una decisió presa en estat de benestar.

c) Els malalts que demanen la mort canvien de parer en rebre un bon tractament pal·latiu.

5.— Som conscients de les greus dificultats d'un subnormal profund o un comatós plantegen als seus familiars. D'aprovar-se una llei despenalitzadora d'aquest tipus, la temptació d'acabar aquella situació d'una manera expeditiva seria molt gran. Perquè es practiquen avortaments — que vénen a ser una mena d'eutanàsia — per motius menys poderosos.

En el brogit de l'any 1976, quan la problemàtica política a les escoles era un tema molt candent, un grup de mestres va anunciar en el Full Dominical de la diòcesi de Barcelona una convocatòria, dirigida als educadors, amb la finalitat de compartir les seves experiències professionals a la llum de la fe. A partir d'aquest fet es va veure la necessitat de trobar-se periòdicament i de manera espontània va néixer el Moviment Cristià de Mestres (MCM), actualment Moviment Cristià de Mestres i Professors.

No és l'únic en tota la diòcesi, està obert a col·laborar amb els altres

organismes que també aglutinen els professionals de l'ensenyament, com l'Associació Catòlica de Mestres, el SIESC o l'Escola Cristiana, per citar-ne alguns, i coopera amb la Delegació d'Ensenyament i la Delegació de l'Apostolat seglar de la diòcesi barcelonina.

Enguany celebra el seu XV aniversari i per parlar-ne hem convidat una de les persones fundadores del moviment, Montserrat Sardà, mestra al col·legi públic "Arquitecte Jujol" de Sant Joan Despí, i Mercè Lajara, que s'hi ha incorporat recentment, professora de biologia a l'IES "Joaquim Mir" de Vilanova i la Geltrú.

El Moviment Cristià de Mestres celebra el seu XV aniversari

Un suport als educadors en la seva actitud cristiana

—Per començar, quina és la inquietud que va empenyer un grup de mestres que havíeu estudiat juntes a reunir-vos?

—Nosaltres buscàvem un espai on poguéssim compartir de tu a tu l'activitat quotidiana dels mestres, —explica Montserrat Sardà— un àmbit des del qual rebéssim i oferíssim suport a l'actitud interior cristiana de cadascú de nosaltres, quan transmetem uns coneixements i una formació, ja que pensàvem que els centres públics, més que no pas els privats, no atorgaven aquest suport tan necessari. I a partir d'aquest punt, vam començar a reunir-nos periòdicament, a tractar temes des d'una visió cristiana i a sustentar unes bases de diàleg i reflexió molt enriquidores.

—En canvi jo, —intervé Mercè Lajara— em vaig plantejar de quina forma tractava els temes de biologia des d'una visió cristiana... Penso en temes com ara "l'ànima humana" o "l'origen de la vida" per exemple... Vivíem, visc, la problemàtica de trobar-me molt sola en el centre on treballa, en el qual no puc compartir amb els meus companys aquestes inquietuds que explicava la Montserrat. I en conèixer el Moviment Cristià de Mestres,

obert també als professors, vaig pensar que podia ser molt positiu i enriquidor de participar-hi.

El Moviment Cristià de Mestres és una organització que pretén compartir la vivència cristiana i pedagògica respecte dels infants i dels adolescents. A partir de les trobades, es programen també convivències trimestrals de dos dies i reunions setmanals d'aprofundiment sobre la tasca dels mestres i professors cristians.

En més d'una ocasió han participat en encontres i activitats d'altres grups com les Trobades "Pasqua-83" i "Pasqua-85" i en les dues convocatòries del "Congreso de Profesores Cristianos" a Madrid.

Amb la preocupació que diversos educadors no podien anar a les trobades i, en canvi, compartien els objectius del moviment, va començar-se a publicar el butlletí, que porta l'extracte de les xerrades formatives i el resum del treball realitzat pels grups. El butlletí s'envia a 315 persones.

El MCM és una organització que serveix als mestres i professors per créixer com a educadors, descobrir camins que apropin els alumnes a Déu, enriquir-se com a pedagogs, estudiar la pro-

blemàtica pròpia, cercar respostes a nous reptes, intercanviar experiències i il·luminar la seva tasca des de la fe.

I aquest moviment no és un grup tancat, exclusivament per fer amics, incompatible amb altres moviments, de mal entesa tertúlia escolar i tampoc no té com a única finalitat el creixement en la fe.

—¿El fet d'ampliar el moviment als professors està relacionat amb l'aplicació de la Reforma a l'ensenyament?

—Efectivament és així, —afirma la Mercè— com que la Reforma esborra els límits en alguns cursos entre professors i mestres, es va considerar que el Moviment podia reflectir aquest nou tipus de relació i fa un any es van incorporar els professors. I aquest col·lectiu, afirmo amb coneixement de causa, sent la necessitat de compartir des de la fe la nostra experiència docent amb altres companys. Sovint la nostra tasca, i això és el mateix per als mestres, no deixa de ser l'esforç individual com a educadors cristians per tal de transmetre la nostra vivència de fe. D'altra banda, davant d'una societat que evoluciona tan ràpidament en la tècnica, la filosofia, la ciència i l'art, cal cercar noves respostes als nous problemes que repercuten en la vida. Com a professors responsables de la formació de joves i adolescents no podem restar al marge d'aquesta situació. Aquest any, la nostra col·laboració dins del moviment queda centrada en les trobades trimestrals i en el butlletí setmanal.

Les trobades trimestrals tracten dos aspectes: el pedagògic i el formatiu. Són un lloc adequat per estudiar temes d'actualitat que demanen respostes des de la fe. Els temes tractats tenen una implicació molt directa en les diverses àrees que els mestres i els professors imparteixen. Temes com la intel·ligència i els ordinadors, l'evolució de l'home i la llibertat humana, la parapsicologia i els

Aquestes mestres comparteixen les seves experiències professionals a la llum de la fe

horòscops han esdevingut l'eix d'una sèrie de conferències que Mn. Francesc Nicolau ha fet al llarg d'aquest curs. Aquestes xerrades també han estat obertes als estudiants universitaris.

El butlletí d'igual manera s'adscriu a la dinàmica del moviment. Dóna informacions adreçades a tothom, però especialment a aquells que tracten amb alumnes més grans.

—¿La Reforma de l'ensenyament us amoina?

—Respon la Montserrat: Els mestres de la pública estem nerviosos... molts no sabem com queda el mapa escolar, sentim una certa angonya. En el moviment hem procurat de reflexionar sobre les seves línies generals i crec que això ens ha servit per implicar-nos més i per fer un canvi de visió: ara podem veure tot allò que té de positiu la Reforma. Convé no deixar-se anar pel pessimisme, sinó engrescar-se per allò que es realitza.

—¿Teniu problemes pel fet de tenir una manera cristiana d'enfocar la formació?

—La majoria de persones que vénen al moviment, —diu la Montserrat— i que pertanyen a totes les edats, encara que majoritàriament provenen de centres públics, no troben impediments en la forma que exerceixen la seva tasca individualment; però quan es tracta de prendre postures comunes, aleshores es troben i ens trobem —explicita amb

èmfasi— amb una certa incomprensió, acompanyada de bastant depressió, perquè responguem com fan els altres companys.

Per aquest i altres motius, ajuda molt immersir-te en un àmbit de gent que sent i pensa com tu. Ja sabem que rebem molt a través de la parròquia o de la comunitat que freqüentem. No obstant, l'accent que s'imprimeix en un moviment cristià específic per als mestres i per als professors, és peculiar i afecta directament a la nostra professió. En el fons, en cada trobada, persones que vénen amb el cor abatut a vegades s'adonen que el seu problema no els afecta solament a ells, sinó també a altres, juntament amb els quals sempre poden trobar millors solucions. Les trobades ens permeten recomençar amb il·lusió i confiança.

El dissabte 15 i el diumenge 16 de maig a la Casa de la Sagrada Família a Rubí es realitza un encontre del Moviment Cristià de Mestres i Professors sobre el tema: la llibertat i les capacitats de la ment. Els ponents seran monsenyor Carles Soler, bisbe auxiliar de Barcelona i antic consiliari del MCM, i mossèn Francesc Nicolau, especialista en unir ciència i fe. Per a més informació es pot trucar a la Montserrat al telèfon: 453.44.99, i a la Mercè al número: 379.15.20.

■ Nuria Oriol palarea

LOCALS ADIENTS PER A JORNADES DE REFLEXIÓ I PREGÀRIA

SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE NÚRIA Vall de Núria - Pirineu Ripollès

Estan a disposició de sacerdots, comunitats religioses, parròquies, grups, etc.

Per informació: Tots els caps de setmana al telèf.: (972) 73 03 39

Col·labora: Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Núria - "Amics de Núria". - c/. Bon Pastor, 9 - 08021 Barcelona

Catalunya i Ontàrio estrenen els seus lligams culturals

Una delegació cultural del govern de la província canadense d'Ontàrio ha visitat Catalunya per tal d'incrementar els lligams entre ambdues cultures. La visita, coordinada pel COPEC (Consorci Català de Promoció Exterior de la Cultura), ha permès que els deu components de l'expedició hagin pogut conèixer de ben a prop diverses entitats culturals catalanes. Entre d'altres la delegació cultural d'Ontàrio s'ha entrevistat amb els responsables de diversos museus, Institut del Teatre, Centre Dramàtic de la Generalitat, Grec, Teatre Lliure, Comediants, l'Espai de Dansa i Música de la Generalitat, Fundació Antoni Tàpies, BDC, etc.

L'estada del grup canadenc d'Ontàrio cal emmarcar-la en un programa de contactes entre Ontàrio i els Quatre Motors d'Europa (Baden-Württemberg, Llobardia, Rònia-Alps i Catalunya). Una de les fites d'aquesta relació serà la conferència internacional sobre cultura i alta tecnologia que se celebrarà el maig de l'any vinent a Toronto. El tema essencial de la conferència tractarà sobre les noves tecnologies, tant des del punt de vista creatiu com des de la gestió cultural. La delegació catalana estarà formada per set persones relacionades amb el tema de la conferència.

Ontàrio és una de les dotze províncies i territoris que formen el Canadà. Té una superfície de poc més d'un milió de quilòmetres quadrats i una població de gairebé deu milions de persones, una tercera part de les quals viu a Toronto, la seva capital.

Ha visitat el nostre país el Choeur Saint Michel, de la ciutat de Friburg, a Suïssa, i val a dir que les seves audicions ens han deixat un regust excel·lent; però anem a pams i procurem detallar una mica els diferents aspectes que han configurat aquesta bona impressió.

D'entrada, caldria parlar de la juvenesa dels membres del cor, amb una mitjana d'edat que possiblement no arriba als vint anys. A aquesta dada hi hem d'afegir el fet que aquests joves no tenen en la música la seva activitat preferent, tot i que treballen amb una il·lusió innegable per tal de no renunciar mai al repte que suposa la constant superació. Una il·lusió que es posa de manifest en la seva mateixa manera d'interpretar: els joves cantaires fan tot l'efecte de passar-ho d'allò més bé durant els concerts, sense perdre la concentració, però tampoc la tranquil·litat.

A aquesta qualitat no és pas aliè, ben segur, el treball del seu director, André Ducret, músic expert que sap obtenir del cor les millors capacitats que són exigibles a un conjunt vocal: afinació acurada, seguretat, sentit del ritme i ductilitat per expressar la gamma de registres que cada obra reclama. Cal tenir en compte; encara, que el repertori del cor no s'ajusta a cap especialització, sinó que es mou en un eclecticisme que abraça des de cant gregorià fins a *black spiritual*, passant per madrigals, polifonia religiosa del Barroc, música contemporània i cançons populars de dife-

rents països (valgui com a exemple la delicada versió que el cor va oferir en els seus concerts a Catalunya de *El noi de la mare*). Aquest ampli ventall obliga els cantaires a treballar en llengües ben diverses. És clar que els suïssos tenen la virtut —entre moltes altres— de concebre la diversitat lingüística com una riquesa i no pas com un entrebanc.

Cal assenyalar igualment el fet que, d'entre la mateixa cinquantena de components de la formació, surten els diferents solistes —alguns d'ells amb un timbre i una expressivitat ben remarcables—, així com l'acompanyament instrumental d'algunes obres, a base de diferents instruments de metall i

percussió. Un treball, doncs, ambiciós, tan enriquidor per als intèrprets com atractiu per a l'auditori.

A casa nostra, felicitment, l'oferta cultural hi és abundosa, variada i de bon nivell. Tanmateix, de vegades això comporta que certes activitats no avalades per les institucions públiques o bé per alguna poderosa fundació no arribin a atènyer tot el ressò de què són mereixedores. Sigui com sigui, el pas per Catalunya del Choeur Saint Michel, de Friburg, ens ha produït, als qui hem tingut la sort d'escoltar-lo, l'efecte tonificant d'una alenada d'aire net. Un aire que ens ha arribat directament de les muntanyes de Suïssa.

■ Miquel-Lluís Muntané

El Cant Coral

Una alenada d'aire net

El Choeur Saint Michel, de Friburg, ha actuat a Catalunya

Una captivadora hipòtesi sobre la Verge Maria

Molt aviat arribarà a les llibreries un magnífic llibre que tots els devots de la Verge Maria haurien de llegir. No puc resistir la temptació de recomanar-lo perquè estic segur que, acabada la lectura, molts dels seus lectors sentiran el desig, gairebé la necessitat, d'aprofundir en el tema i ampliar-ne els coneixements, sobre aquesta apassionant qüestió.

Es tracta de l'obra "Sofia-Maria. Una visión integral de la Creación", original del sacerdot alemany Thomas Schipflinger, que ha estat magistralment traduïda al castellà pel pare Basili M. Girbau, directament de l'alemany: *Sophia-Maria. Eine gauzzeitliche Vision der Schöpfung*. El llibre encara no és imprès, però he tingut ocasió de llegir-ne les proves en un joc de galeries, i he quedat tan impressionat i satisfet de la lectura que no puc aguantar-me les ganes d'escampar la bona notícia a fi que els interessats ja puguin fer les comandes a la llibreria, i no es quedin sense el seu exemplar.

He de confessar que dues o tres vegades, abans d'arribar a la meitat del llibre, vaig estar temptat d'abandonar-ne la lectura per una mica de sensació de trobar-lo reiteratiu en excés. És a dir, més que reiteratiu, potser hauria de dir-ne prolix. Però no podia ni deixar-lo ni saltar-me'n cap mot, ja que el trobava interessant de debò i valia la pena d'assabentar-me de detalls i més detalls. En arribar cap a la darrera part de l'obra, però, donava gràcies a Déu d'haver continuat i la lectura esdevenia apassionada, àvida de més detalls i d'arribar al final. L'apoteosi final, l'esclat sorprenent de l'exposició de la tesi del llibre, sorprenent però amb aparença plenament versemblant, proporciona una immensa alegria al lector que descobreix una raonable explicació dels misteris de la Immaculada Concepció, de l'Anunciació, de l'Assumpció i, fins i tot, albira una possible i raonada interpretació del misteri de la Santíssima Trinitat. Arribat aquí hom comprèn que l'obra no podia abreuçar-se, que les més de dues-centes pàgines anteriors eren imprescindibles, eren una base totalment necessària per a arribar a l'esplendorós final.

Algú potser podrà argüir que només són hipòtesis, teories, elucubracions. D'acord... fins a cert punt. Perquè, tot i concedir que no es tracta d'unes proves o fets indiscutibles, entenc que és una teoria fruit d'un exhaustiu estudi de textos bíblics coincidents amb altres textos antiquíssims de respectables religions, com són el budisme, el confucianisme i d'altres remotes religions. El que em sembla indiscutible (i per això confio que el llibre serà un estímul per a més de quatre eminents teòlegs) és que assenyala un camí que caldrà seguir fins arribar a dissipar recels i hesitacions, dins el possible en aquest tema, i que cal escometre'l amb tota la prudència, però també amb tota la il·lusió. També em sembla indiscutible que tant aquest llibre com els que segurament s'aniran publicant d'aquest tema faran augmentar considerablement el nombre de devots de la Mare de Déu.

■ Antoni Munné i Tomàs

Es presenta a Sabadell fins al 25 de maig

Exposició de llibres il·lustrats per Henri Matisse

Fins al 25 de maig es presenta a la Fundació de la Caixa de Sabadell una mostra excepcional d'alta bibliofília: els llibres il·lustrats pel pintor francès Henri Matisse (1869-1954) pintor, escultor, gravador i il·lustrador excepcional. Així els autors Ronsard, Mallarmé, Baudelaire, confonen amb Matisse les seves sensibilitats. També hi són altres autors com James Joyce, Marianne Alcaforado, André Rouveyre, Charles d'Orleans, John-Antoine Nau. Àlbums i llibres entre els autors els quals destaquen André Gide, Jean Giraudoux, Jules Romains. Un llibre sobre la Capella del Roser de les dominiques de Vence, i finalment, revistes i catàlegs, cartells i monografies.

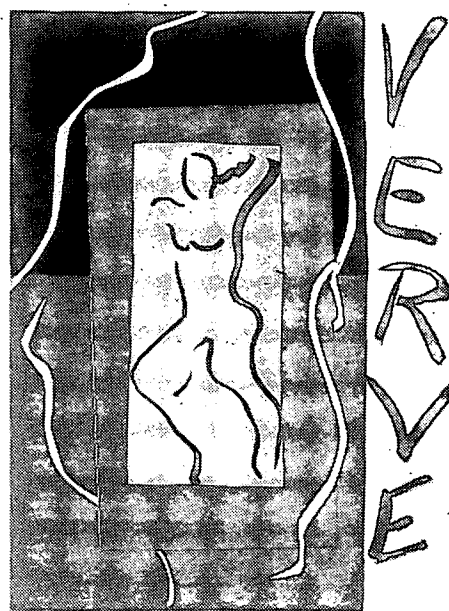
Matisse va néixer a Cateau-Cambrésis, el 31 de desembre del 1869, i va començar a pintar l'any 1890 durant la llarga convalescència d'una operació d'intestí. Abandona els

estudis de dret que havia començat, i s'inscriu a l'acadèmia d'art Julian. Viaja a Londres, i després descobreix Còrcega i Tolosa. A París estudia escultura i coneix Picasso.

Matisse comença a fer litografies i gravats sobre fusta. Continua viatjant, i visita Rússia, Marroc, Espanya, Alemanya. Exposa en diversos d'aquests països, i també als Estats Units d'Amèrica. Pinta «Les Odalisques» i els decorats per a un ballet de Stravinsky. Als Estats Units pinta un gran mural. Il·lustra poesies dels grans escriptors i exposa amb Picasso a Londres. Mor el 3 de novembre de 1954 a Niça, i el seu cos reposa en el cementiri de Cimiez. Matisse és considerat com un dels més importants artistes del segle XX.

Aquesta exposició de Sabadell és una de les més interessants que s'han fet a Catalunya sobre l'art del llibre. Fou inaugurada el 22 d'abril propassat amb motiu del Dia del Llibre d'enguany, i cal agrair la col·laboració de l'Alliance Française, el Museu Matisse, de Niça, i l'Institut Cultural francès de Saragossa.

■ Ferran Camps

EXPOSICIO
MATISSE: L'ART DEL LLIBRE

FUNDACIÓ
Caixa de Sabadell

CINEMA

L'oli de la vida

Director: George Miller. **Intèrprets:** Nick Nolte, Susan Sarandon, Peter Ustinov.

Lorenzo's Oil s'afegeix a la llarga llista de pel·lícules recents basades en casos reals de persones que lluiten contra malalties terribles. L'èxit d'aquesta nova entrega confirma que al públic li agraden aquestes històries, en les quals abunden els valors humans.

El guió de Nick Enright i del propi director —que han aconseguit la candidatura a l'Oscar— es basa en la història de Lorenzo Odone (Zack O'Malley), un nen nord-americà de cinc anys al qual van diagnosticar en 1984 una malaltia genètica, incurable i degenerativa, coneguda amb les sigles ALD. Era una malaltia desconeguda, sense tractament eficaç, que acabava amb la vida dels malalts als dos anys dels primers símptomes. Fins a la mort, els afectats sofrien atacs de nervis, paràlisi progressiva, ceguesa, sordesa, mudesa, coma...

Malgrat aquestes ombrívoles expectatives, els pares de Lorenzo, Augusto (Nick Nolte) i Michaela (Susan Sarandon), van iniciar una lluita intrèpida contra rellotge, la prudència científica dels metges i l'apatia d'uns altres pares en la mateixa situació. Gràcies als seus esforços, es descobriria al poc temps una primera medicina, no definitiva però vàlida, coneguda des de llavors amb el nom de *Lorenzo's Oil*.

Com sol passar en les pel·lícules d'aquest tipus, gran part del guió es dedica a explicar la malaltia. Això fa que tingui una gran càrrega didàctica i científica, el qual representa un last per al desenvolupament narratiu. Conscient

d'això, l'australià George Miller —que a més a més de director de cinema és metge— ha recorregut a una posada en escena molt espectacular, pròpia del gènere d'acció, en el qual es va donar a conèixer amb la sèrie *Mad Max*.

Així, la pel·lícula és una successió de difícils preses subjectives i àgils moviments de càmera, magníficament subratllat per una fotografia preciosa de John Seale, uns efectes de so esglaïadors i una vibrant banda sonora, en què abunden temes clàssics instrumentals i polifònics. Aquesta resolució estètica resulta a vegades efectista; però no enterboleix la claredat narrativa, ajuda a mantenir l'atenció en les seqüències de transició i, sobretot, ressalta els paisatges més dramàtics.

L'altra gran basa de la pel·lícula són els seus actors. Miller s'ha adonat que sense uns bons intèrprets la càrrega emotiva de la història podria escapar-se-li de les mans. I ha recorregut a dos excel·lents actors per encarnar els pares del nen, que són els autèntics protagonistes. Tan Nick Nolte com Susan Sarandon estan magistrals.

Capítol a part mereix el tractament de fons que Miller ha donat a la història. Tota la pel·lícula és un cant commovedor a l'amor dels pares vers el seu fill malalt. Lluitant contra si mateixos i contra la deshumanització dels qui consideren inútil la vida del seu fill, els pares de Lorenzo decideixen jugar-se el seu *status* social i fins i tot la pròpia salut per salvar-lo. Hi ha també una anàlisi precisa de les grandeses i misèries de la professió mèdica. Però, sobretot, la pel·lícula se centra en la inaudita ànsia de viure del nen.

■ Jerónimo José Martín

LA SARDANA I LA DANSA

Memorial «Josep M. Bernat»

Ens apropem a la data en què es complirà el primer any de la mort del compositor Josep Maria Bernat i Colomina i comencen a ser palpables les repercussions d'una pèrdua prematura i dolorosa. Seria difícil, ara, particularitzar quin aspecte de la seva persona ha influït més en el seu record, si el seu caràcter o la seva música. Els amics que va conrear en la seva vida li volen correspondre perpetuant la seva memòria amb aquell do que es generalitza més obertament: l'art dels sons i, particularment en ell, els sons que pot produir la cobla, l'orquestra catalana.

Ja és un fet la celebració del Primer Memorial Josep M. Bernat, que se celebrarà la nit del 5 de juny, al Palau de la Música Catalana de Barcelona. Hi intervindran cinc cobles, les que ell havia dirigit i assessorat: les dues de Bellpuig (Tres Turons i Juvenil), la Sabadell i la Mediterrània, aquesta en versió doble, una la plantilla actual, i l'altra una conjunció d'ex-components, tots ells amics de Josep Maria Bernat, i que capriciosament varem veure i sentir reunits en una audició al Portal de l'Àngel de Barcelona. La vetllada, que forçosament ens haurà de conduir al record penós, presenta un programa de sardanes i obres originals seves, amb l'estrena de la seva sardana pòstuma «Transparències», i la presentació a Barcelona de la seva darrera obra per a cobla, «Un dia a La Noguera» (la comarca nadiua dels seus pares), que es va estrenar a Banyoles l'octubre de l'any passat. També s'hi estrenarà una sardana de Jordi Molina: «Sentor de balada», on l'autor evoca precisament una sardana de Bernat, «La balada dels cingles», i s'hi interpreta «Camí de nit» de Josep Maria Serracant, i «La darrera florida» de Lluís Lloansí.

En el curs del concert es podrà adquirir el primer compacte disc dels cinc que es pensa editar amb el recull de les obres i sardanes de Josep Maria Bernat. S'ha fet molta feina i ben feta. S'honora merescudament un músic català.

■ Josep Ventura

IV Premi Joan Maragall

BASES:

1. La Fundació Joan Maragall, atenta a promoure la reflexió entorn dels valors humans i cristians, convoca el IV Premi Joan Maragall per a una obra d'investigació o assaig sobre el tema **ÈTICA, Humanisme i cristianisme**.

2. Les obres hauran de ser originals, inèdites, en llengua catalana i no premiades en altres concursos.

3. Els originals s'hauran de presentar per quintuplicat, mecanografiats a doble espai i relligats. Al primer full hi constarà clarament el nom de l'autor o el pseudònim amb què concursi.

4. Quan s'opti per concursar amb pseudònim, caldrà adjuntar als originals un sobre en què consti, a l'exterior, el títol del treball i el pseudònim i, a l'interior, les dades de l'autor.

5. Els treballs hauran de tenir un mínim de 125 pàgines.

6. Els cinc exemplars hauran de ser lliurats a les oficines de la Fundació Joan Maragall (carrer de Rivadeneira, 3 baixos. 08002 Barcelona). L'admissió dels originals quedarà closa el dia 11 de novembre del 1993 a les 7 de la tarda.

7. El Jurat estarà compost per: Josep M. Tubau (President), Josep M. Ainaud, Norbert Bilbeny, Llorenç Gomis, Josep M. Vía.

8. La dotació del Premi serà de

1.000.000 de pessetes.

9. El Jurat emetrà el veredictat durant la celebració de la Festa Literària de la Nit de Santa Llúcia.

10. La Fundació Joan Maragall tindrà una opció preferent durant un termini màxim de dos mesos per a gestionar l'edició de l'obra guanyadora. La Fundació Joan Maragall es reserva igualment el mateix termini d'opció preferent en relació amb la resta d'obres presentades.

11. Els originals de les obres no premiades podran ser retirats de les oficines de la Fundació Joan Maragall a partir de dos mesos després de la publicació del veredictat del Jurat i durant els tres mesos següents, transcorreguts els quals hom no respondrà de llur conservació.

12. El Jurat procedirà a l'adjudicació del Premi pel procediment de votacions i eliminacions successives.

13. L'import del Premi és en concepte de drets d'autor de la primera edició catalana. L'eventual publicació en altres llengües no podrà fer-se fins passats nou mesos de la publicació en català.

14. L'entitat organitzadora es reserva el dret de modificar la composició del Jurat en cas de malaltia, absència o altre motiu d'impediment d'algun dels seus membres.

15. La presentació d'originals pressuposa l'acceptació d'aquestes bases i dels drets i les obligacions que es deriven.

Crònica televisiva

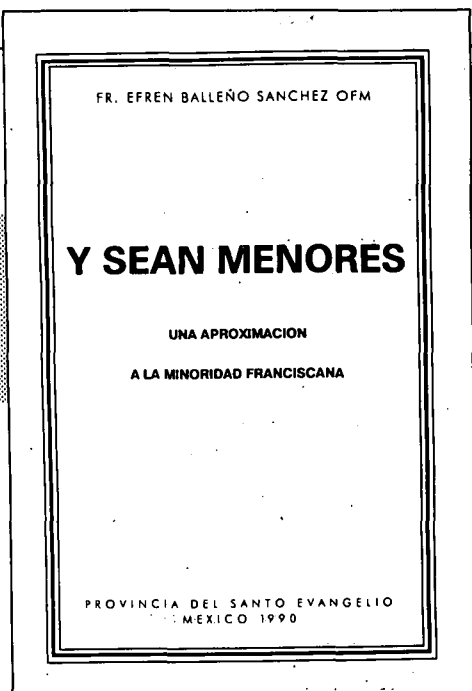
La cultura del divertiment

L'espai de debat «Polèmic», emès per TV3, està aixecant força polseguera amb els temes que es tracten. Fa unes setmanes l'eix argumental del programa fou el següent: «Veure la televisió és més divertit que llegir un llibre?». Opinions a favor, opinions en contra. De gent qualificada, d'erudits, i de gent del carrer, del públic. Un cop més, esclatà la polèmica entorn la (presumpta) supremacia de la cultura àudio-visual enfront la cultura dels llibres. Tot això conduït per dos moderadors de reconeguda professionalitat, Antoni Bassas i Sílvia Còppulo. L'estructura d'aquest tipus d'espai és molt similar a la d'altres programes que van triomfar no fa gaire temps a la televisió autonòmica catalana com «La vida en un xip», presentat i dirigit per Joaquim Maria Puyal.

Al llarg de les gairebé tres hores de durada del debat, els televidents pogueren extreure algunes conclusions. Ambdues formes culturals no són eliminatòries sinó que poden ser molt bé complementàries. La televisió —majorment avui dia, amb el gran nombre de canals que hi ha— fou considerada més entretinguda, per una majoria d'individus, pel seu caràcter intrínsec. Els defensors dels llibres manifestaren que la lectura és una font de coneixements i d'esplai. Fins i tot un cec remarcà que llegir podia ser una «experiència sensual». Són dos mons, potser contraposats en molts aspectes, però igualment vàlids per a la distracció, entreteniment, sapiència i aprenentatge de les persones.

Cal treure la mala imatge que el llibre és avorrit. Un nen pot divertir-se de la mateixa manera amb un còmic de «Batman», un llibre de contes de «La venta focs», els dibuixos animats de la «tele» o un documental d'animals del continent africà. A casa nostra encara es llegeix poc mentre que la televisió és un dels passatemps predilectes de la col·lectivitat. Recentment s'ha posat en marxa una campanya institucional per fomentar la lectura —l'anomenada, irònicament, «campanya del mico». L'escriptura és tan antiga com l'ésser humà (els primers gravats sorgeixen a començaments del paleolític superior). La televisió pertany al segle XX, l'època de la imatge i de l'electrònica. Un electrodomèstic enfront d'uns signes escrits. Una convivència bàsica per a la evolució de la comunicació.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

Fr. Efrén Balleño
Sánchez. Y SEAN
MENORES.
México, 1990

Com viure la pobresa evangèlica

Durant molts segles a Catalunya els franciscans eren coneguts pels «menorets», pels «framenors». És una nota característica —per no dir la primera— de Francesc d'Assís i els seus primers companys. El sant es considerava el més petit de la nova fraternitat i volia que els seus deixebles fossin igual, menorets.

Per entendre aquest capteniment cal conèixer el context social de l'època, la qual es dividia en nobles, els qui guerrejaven; els camperols, que treballaven la terra; i els burgesos, que eren comerciants, artesans i petits propietaris. Francesc i els seus seguidors encarnen una nova classe: els menors, els pobres econòmicament, és a dir, els mancats de títols i gaudides bèl·liques.

L'autor del llibre que presentem, Efrén Balleño Sánchez, franciscà, fa un esquema ampli del tema: com és vista aquesta minoritat en els escrits de sant Francesc, en els seus primers biògrafs, en els papes i pels autors i historiadors més significatius. Acaba el seu treball amb unes conclusions determinants, entre les quals llegim aquesta: «Tot i que cap esdeveniment és repetible en el temps i l'espai, la minoritat franciscana, que té base en l'evangeli, pot produir fruits esponsorosos en l'Església i en el món, sempre, però, que els «framenors» siguin creatius i agosarats».

El superior provincial, fra Robert Durán, opina en el pròleg que el llibre és interessant no solament pels qui viuen el carisma franciscà sinó per tots els amics de sant Francesc d'Assís.

L'estil de Balleño és equilibrat, amb fonamentació històrica i apassionant. Desitgem la difusió del seu treball.

■ Francesc Gamissans

Espanyols en la Segona Guerra Mundial

«Los españoles de Stalin» és un nou llibre del periodista i escriptor Daniel Arasa que investiga la participació dels espanyols a la Segona Guerra Mundial. En aquest llibre hi apareixen dades inèdites sobre com van viure i com van morir molts dels 3.000 nens i joves que van ser portats durant la Guerra Civil Espanyola a l'antiga Unió Soviètica, els joves aviadors de l'Exèrcit Republicà que foren sorpresos pel final de la guerra espanyola quan s'instruïen a la URSS, mariners, dirigents comunistes exiliats —entre ells José Díaz i Dolores Ibárruri «Pasionaria», i desertors de la «División Azul». Aquests «Espanyols de Stalin» totalitzen uns 5.000.

Daniel Arasa és Redactor en Cap d'Europa Press de Catalunya. El llibre ha estat elaborat en gran part en base a investigació pròpia i testimonis personals realitzats en un centenar d'entrevistes dels que van viure a l'URSS en aquesta època. El llibre és el primer editat per Vorágine Distribuciones-Ediciones.

El llibre no solament suposa una aportació de dades històriques inèdites, sinó que és un treball de sistematització de l'actuació

Daniel Arasa. LOS ESPAÑOLES DE
STALIN. Edicions Vorágine

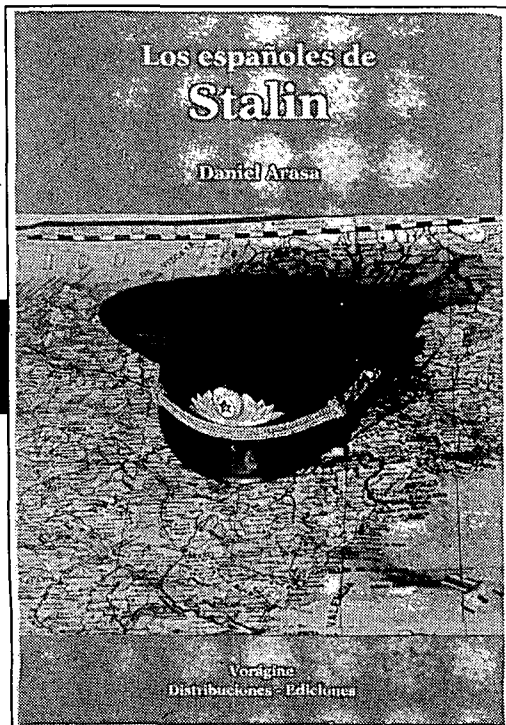
dels espanyols que van lluitar i treballar en el règim de Stalin. Així, se explica l'actuació dels guerrillers espanyols contra els alemanys i s'exposen les causes per les quals en uns períodes se'ls envia a unes zones i en altres se'ls desplaça, o les causes per les quals en uns casos van tenir molt d'èxit causant moltes baixes als alemanys i en altres va resultar una matança d'espanyols.

També s'expliquen aspectes de la Segona Guerra a la URSS que, sense ser nous, són molt poc coneguts a Occident.

Dedicatòria frustrada a Gorbachov

El llibre estava escrit des de feia alguns anys, i l'autor el dedicava a Gorbachov, la qual cosa es detalla en l'anomenada «Dedicatòria frustrada a Gorbachov». Es publica ara en complir-se el 40è aniversari de la mort de Stalin.

Arasa afirma en la seva presentació, que ell no és ni ha estat mai marxista, perquè la seva vida s'inspira en principis cristians, però «ara que el comunisme no està de moda» recorda que «alguns dels seus valors eren positius», i «la societat hedonista actual ha oblidat conceptes com el de solidaritat, tan important en el comunisme encara que no s'apliqués correctament».

● C.C.

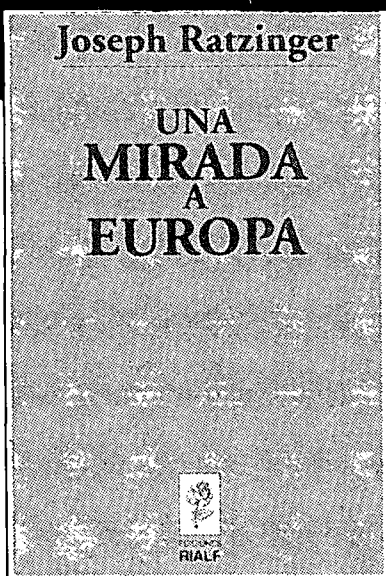
Joseph Ratzinger. UNA MIRADA
A EUROPA. Ed. Rialp

El substrat religiós d'Europa

Els problemes morals de la nostra època, el paper de la religió davant la crisi de la pau i la justícia, les responsabilitats del cristianisme davant la societat i el món, així com una certera i actual visió de quins són els principals trets culturals de nostra època i de quina manera la fe cristiana ha d'enfrontar-s'hi, són alguns dels temes que es tracten en aquest llibre.

El cardenal Ratzinger analitza en aquest llibre la situació europea des de la perspectiva de la fe. La caiguda del comunisme, la situació política del món, els avenços de la ciència i les qüestions que planteja el progrés, els problemes ètics que susciten les noves maneres de vida i també la convivència de diferents cultures, com l'Islam i els països del Tercer Món, que van adquirint un protagonisme creixent, serveixen de pretext a les reflexions d'aquest excepcional pensador, que ofereix una visió àmplia del paper de la fe en el món contemporani. La seva lectura és amena y no requereix una preparació especial.

● C.C.

Un testimoni jove

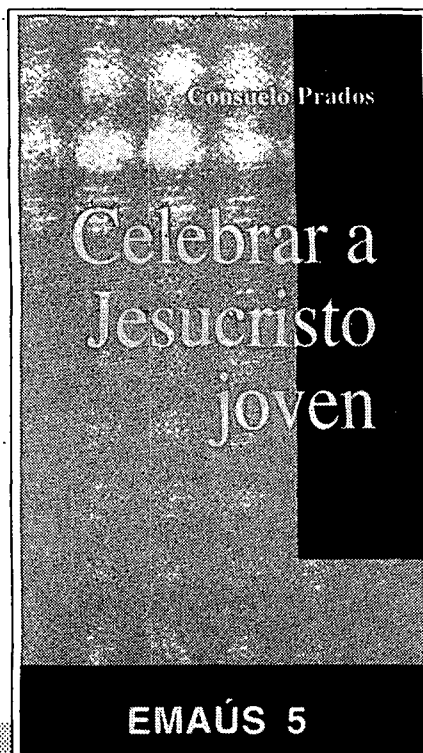
Des de l'experiència de la JOC-JOBAC —i d'una parròquia de barri dels companys i amics— una jove cristiana aporta el seu testimoni sobre com viure la fe a través dels temps litúrgics.

Tot començant per la Pasqua, anunci i celebració d'una vida alliberada. Seguint per l'Advent com a espera d'un temps de justícia per a tothom. I la tendresa —la tendresa de Déu— del nadal. O l'estil d'home lliure que vol treballar en nosaltres la Quaresma. Acabant pel sentit de la creu en el que ens introdueix la Setmana Santa.

És un testimoni jove, però que no es dirigeix només al col·lectiu jove. És una aportació de reflexió cristiana oberta a tothom.

● C.C.

Consuelo Prados.
CELEBRAR JESUCRIST JOVE.
Ed. Centre de Pastoral Litúrgica

VARIS

NOVA RESIDÈNCIA 3a. edat, amb jardí, terrasses, hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar. Ref. Tel. 450 39 30

LLOGO bonica habitació a Sra. seria. T. 457 53 63 nlt.

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA "Il·luminare" a Sarrià, cures i atencions mèdiques, alimentació adequada, calefacció, ascensor, poques places. Tel. 202 04 50

S'OFEREIX Sra. 44 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75

ES VEN piano creuat de part. a part. Preu a convenir. Interessats truqueu al tel. 315 47 40 de 22 a 23 h.

LLOGO 2 habitacions a 2 Sres. Truqueu al tel. 420 73 88 de 14 a 17 h.

SRA. 42 anys s'ofereix tenir cura nens, malalts, ancians, només tardes. Tel. 383 84 79. Truqueu a partir 20 hores

SRA. responsable s'ofereix per a tenir cura persona gran i residència 3a. edat, referències. Tel. 311 66 63

S'OFEREIX Sr. cuite de 54 anys per dur comptabilitat o administració a particulars. Do de gent per encarregat de comerç. També acompanyaria Sr. gran. Ref. i exp. Tel. 212 54 75 Sr. Alfonso de 14 a 17 h. o de 21 a 24 h.

LLOGO 2 habitacions amb dret a cuina. Tel. 422 96 94. Truqueu de 14 a 16 h. i de 20 a 22 h.

VENC O LLOGO torre a Calella de Dalt, juliol i agost, preu econòmic. Tel. 340 80 21 tardes

M'OFEREIXO per a qualsevol treball a les tardes, amb referències. Tel. 423 61 89

VIGILI i controlli el seu pes seguint una dieta baixa en calories. Truqueu al 972 - 51 07 79

XICOT 28 a. s'ofereix per a qualsevol mena de treball o 3a. edat amb permís de conduir i ref. tel. 232 71 80

OPORTUNITAT guanyl de 5.000 a 10.000 ptes. dia (972) 51 07 79

SENYORA s'ofereix tenir cura de malalts. Tardes o nits. Tel. 456 36 10.

LLOGO habitació. Truqueu al tel. 456 36 10. Tardes o nits.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2º. 08007 Barcelona.

NOM
ADREÇA.....
POBLACIÓ..... TEL
PREU LÍNEA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244. 2º. 08007 Barcelona

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medicines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

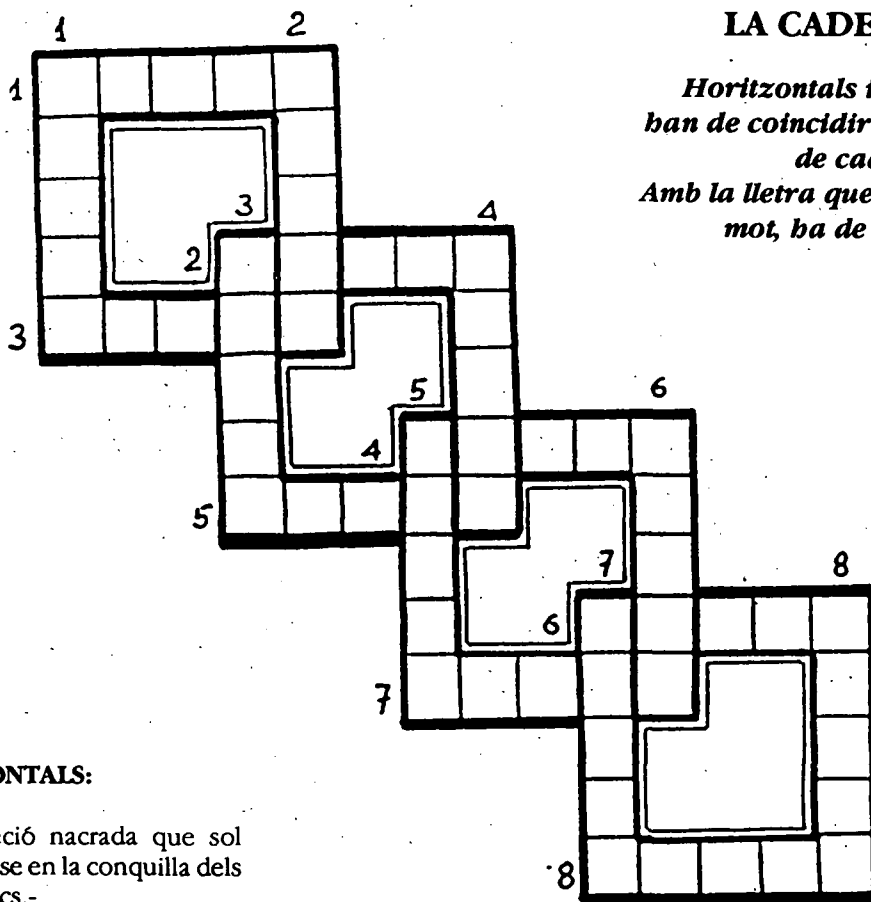
Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r la
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

Justícia i Pau
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84

ENCREUATS

per Rosa Colléll

LA CADENA

Horitzontals i verticals, han de coincidir les lletres de cada cruïlla. Amb la lletra que acaba un mot, ha de començar l'altre.-

HORITZONTALS:

- 1- Concreció nacrada que sol formar-se en la conquilla dels mol·luscs.-
- 2- Arbre del Líban.-
- 3- Es posa al final d'una suma.-
- 4- Valent, coratjós.-
- 5- Os de la cama.-
- 6- Contorn, vol, perímetre d'una cosa.-
- 7- Rampinya, furta.-
- 8- Estar assegut.-

VERTICALS:

- 1- Un bon element en el bas-

- quetbol.-
- 2- Rel.-
 - 3- Home que té muller.-
 - 4- De gran qualitat.-
 - 5- Líquid vital.-
 - 6- Art de pescar especial pels rius.-
 - 7- Valor, energia.-
 - 8- Volcà de Tenerife.-

Solució

Horitzontals: 1- Perla - 2- Cedre - 3- Total - 4- Arditi - 5- Tibia - 6- Àmbit - 7- Alana - 8- Seure.

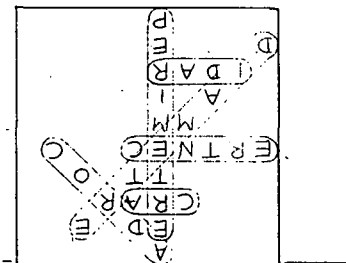
Verticals: 1- Pivot - 2- Arrel - 3- Casat - 4- Extra - 5- Aigua - 6- Tema - 7- Anims - 8- Telde.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

ELS NENS HO SABEN. TOTS 6 ESTAN RELACIONATS AMB LA CIRCUMFERÈNCIA

DISCAOLSI
RIMIOEDTERC
OCSCRARTLE
LTAATTIOAC
ERTNECORCO
CEOMMIRTME
EAASIULLAS
SIDARSTSIE
DMILES RURO
COSAPIEROE

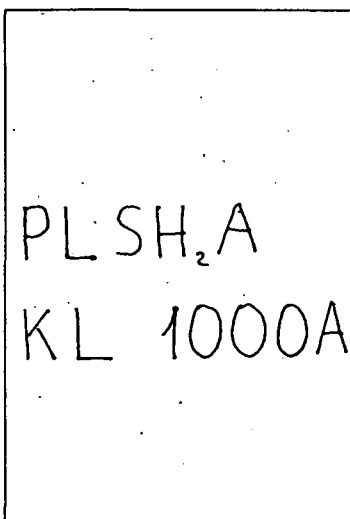

Arc - Radi - Corda - Diàmetre - Perímetre - Centre.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿QUÈ HI TROBES EN AQUESTES VALLS?

Solució al 711

sobre TOT, NO, cantis
sobretot no cantis

FILATÈLIA

per Enric Graupera

FRANCISCO XAVIER DE LUNA, jesuïta

Segell de Panamà de l'any 1949 que commemora el bicentenari de la Universitat de San Francisco Xavier. Luna, va néixer a Arequipa (Perú) el 1780 i morí a Lima el 1855. El 1800 acabà el Dret i s'instal·là a Lima. A la independència del Perú, entra a la vida política i fou diputat quatre vegades. El general Santa Cruz el nomenà protector de la Confederació Peruana-boliviana i degà de l'Església metropolitana. El 1837 és nomenat bisbe d'Alalá, el 1845 va pujar a la seu arquebisbal de Lima i el 1850 el papa Gregori XVI el va fer el seu prelat domèstic.

ESCACS

per Jaume Mora

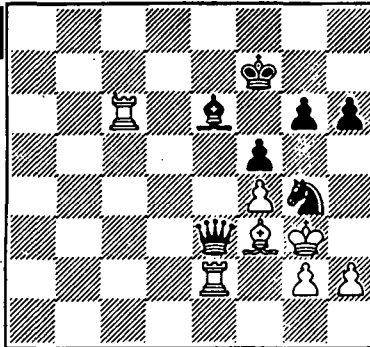
DIAGRAMA 481

Negres juguen i guanyen

¿No us se n'hi van els dits?

Solució al diagrama 480

1 AxPT+ RxA, 2 D3R+ R1C, 3 TxP+ RxT, 4 T1C+ R2A, 5 D6C+ R3D, 6 P5A+ 1-0

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca. Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable. Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Crida a la santedat

Va néixer a inicis del segle XI. Isidre era fill d'una família humil de llauradors. Li va tocar viure en temps dels moros, quan la fe estava exposada sempre a ser atacada. Malgrat tot, els pares d'Isidre eren uns grans cristians i el van educar en la pràctica de la fe cristiana.

Els seus pares no es van poder permetre el luxe de donar-li estudis, per això va haver d'ajudar el pare en la feina del camp.

A aquella pobresa, s'hi va afegir la mort dels pares, i es va haver de buscar treball.

Anys després, a Úbeda, va conèixer la Maria, una noia creient i molt treballadora. En poc temps es van casar, i, d'aquell matrimoni, en sortí un fill.

Tot al llarg de la seva vida, Isidre acomplí allò que els monjos havien sintetitzat en la frase «ora et labora» (prega i treballa).

Com veieu, aquest no és pas un sant que vagi obrar grans miracles i prodigis. Senzillament, la santedat d'Isidre radica en allò a què tots els cristians —tu i jo també— estem cridats: fer les coses de cada dia extraordinàriament ben fetes i viure els esdeveniments ordinaris de la forma més plena.

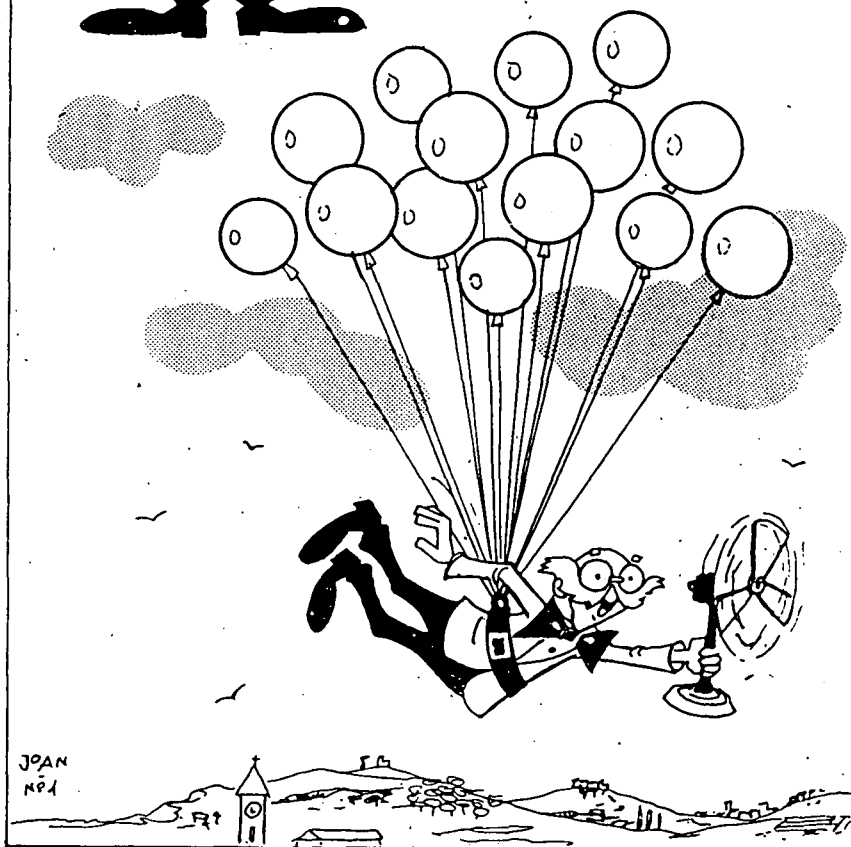
Victor

ELS INVENTS DEL DR. SABERUT

EL MULTIGLOBUS
AERO-MÒBIL,

RÀPID, ECOLÒGIC
I ECONÒMIC

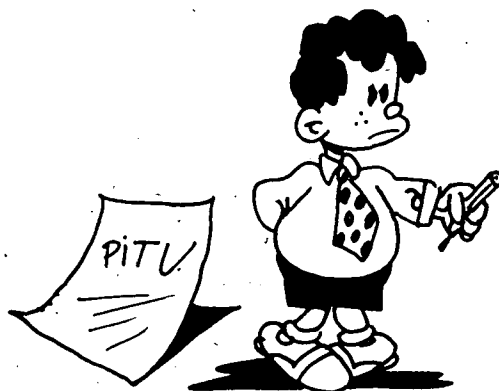

EN PITU CALSAPEU

EN PITU ES VOL EMPESCAR UNA SIGNATURA SÈRIOSA COM LES DE LES PERSONES GRANS.

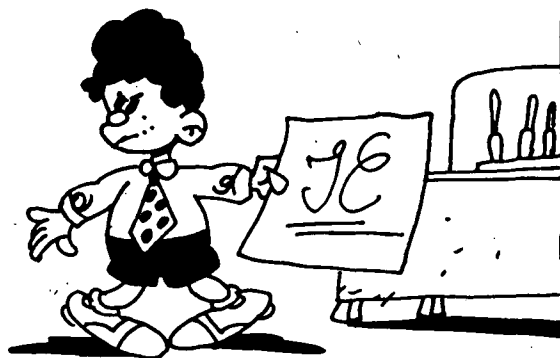
PERQUÈ DIXÓ DE SIGNAR "PITU" FA NEN PETIT

SIGNAR DIXÍ ES POC ORIGINAL

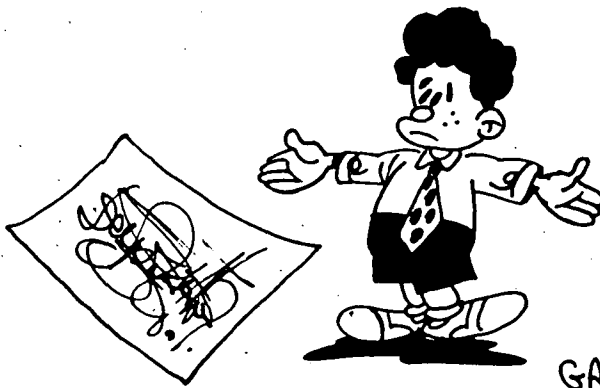
I D'AQUESTA MANERA ES POC IMAGINATIU.

AH...! AQUESTA SIGNATURA SÍ QUE LI AGRADA

PERÒ ES TAN ENREVESSADA QUE JA NI RECORDA COM L'HA FETA...!

GALI

Busquem l'evangelí de diumenge: Evangeli segons sant Joan, capítol 14, versets del 15 al 21 (Jo 14:15-21).

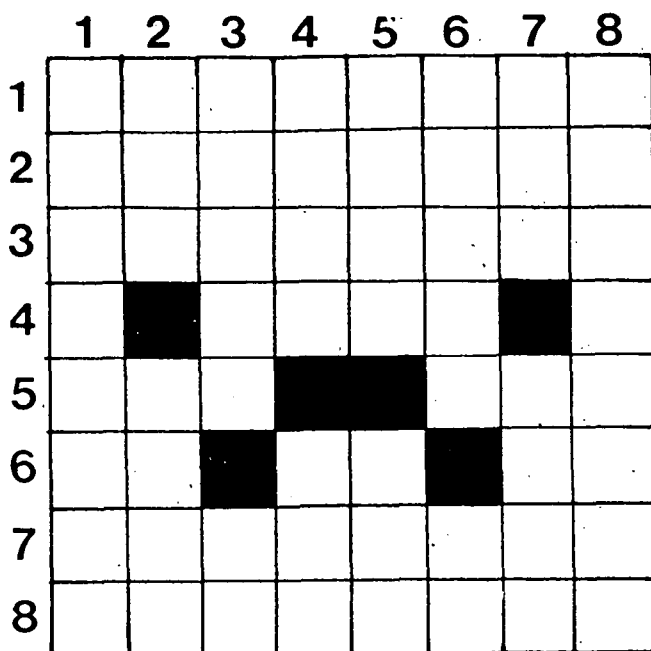
Reflexionem: 1. Tal com ens diu avui Jesús, guardar els seus manaments —mantenir-se fidel al seu missatge i al seu exemple— és demostrar-li clarament que se l'estima. I ell mateix promet als qui l'estimen i guarden els seus manaments la presència permanent de l'Esperit Sant, que els farà sempre més de protector, tant per a la fidelitat com per a la reconciliació.

2. És clar que, de fet, l'estimació a Jesús i la guarda dels seus manaments no són sinó senyals de l'acció de l'Esperit Sant, de la seva presència i, per tant, de la vida nova que rebem, que ens omple cada vegada més i que actua i es transmet en aquest món a través nostre.

3. Això el que exigeix de nosaltres és estar-hi ben disposats, ser conscients de l'estimació del Pare i créixer en el coneixement de Jesús i en la identificació amb ell. Així és com tenim garantida la presència i l'acció de l'Esperit Sant. I fins en el cas que arribéssim a fallar, no podem quedar pas en l'orfenesa. L'Esperit Sant és el nostre defensor.

■ El catequista

Mots Encreuats

Horizontals:

1- Ostentós, sumptuós. 2- Pròpia de la casa. 3- A.r. Sovint cobreix l'olla o la cassola. 4- Natural d'una nació del nord d'Europa dividida entre diversos estats. 5- Ni tu ni jo. A.r. llarg o curt serveix per a ensumar. 6- Nota musical. A.r. gos. A.r. símbol del sodi. 7- Idear, inventar. 8- Castellanisme corrent per cambrera.

Verticals:

1- Membre de certes corporacions científiques o literàries. 2- A.r. peix molt bo per ferne sopes. Capital d'un país sud-americà. 3- A.r. pedra plana. A.r. cinc fulls de paper. 4- El tricicle en té tres. Capítol turc. 5- A.r. la companya del pic. A.r. a aquest si un camell pogués passar pel forat d'una agulla li seria més fàcil entrar al cel. 6- A.r. que ja ha fet l'àpat de la nit. A.r. article personal. 7- La mar en té moltes, més altes quan bufa el vent. El contrari de tornar. 8- Afinarà, donarà brillantor (en castellà).

Solució
Horizontals: 1- Aparatos. 2- Casolana. 3- arrodapat. 4- Lapó. 5- Ell. 6- Mil. 7- Imaginar. 8- Camarera.
Verticals: 1- Acadèmic. 2- par. Lima. 3- asoll. 4- Roda. Agà. 5- alip. 6- topes. 7- Ond. And. 8- Sotínd.

Les nostres coses:

Els llinatges catalans

Tots nosaltres tenim un *nom de fonts* que ens han donat en batejar-nos, generalment el d'un sant. Sovint un nom determinat per tradició familiar o triat segons les seves preferències pels pares o padrins. Però també portem dos noms més, els *cognoms*, que són els corresponents als llinatges dels nostres pares...

Antigament les persones només portaven un nom, però la confusió a què donava lloc la repetició dels més populars va fer —sembla que al segle X— que s'establís el costum d'afegir al nom d'una persona un apel·latiu que la distingís de les altres que es deien igual. Aquests segons noms o *cognoms*, complementaris del nom de baptisme, eren sovint renoms que s'aplicaven remarcant alguna peculiaritat física: Joan Ros, Josep Petit, Pere Garrell, o qualitats i defectes morals: Amorós, Bofill, Alegre, Malvei; i àdhuc noms d'animals per la seva semblança amb l'individu en qüestió: Bou, Colom, Llop.

Molt sovint, també, als cognoms es formaven pel simple afegit del nom del pare: així Joan Salvador, per Joan fill de Salvador.

Molts d'altres eren noms de professió o de càrrec: Sagristà, Escrivà, Carreter.

També n'hi havia que indicaven el lloc de procedència o habitatge, noms de pobles, comarques i països i els gentilicis derivats d'aquests noms: Així Girona, Castella, Ripoll, però també Gironès, Castellà i Ripollès i Alemany, Francès, Anglès, etc.

Troblem molt sovint noms d'accidents geogràfics: Riera, Rosa, Serra, Pujol; genèrics de poblacions: Vila, Vilar; o bé d'edificis i les seves dependències: Cases, Casanova, Torres, Castells.

Un altre grup és el dels noms d'arbres o plantes i de grups de vegetació: Oms, Pi, Noguera, Ginesta, Oliva i Bosc, Selva, Garriga.

Doncs bé, tots aquests segons noms i d'altres amb diferents orígens arribà un moment que començaren a fer-se hereditaris, de manera que en Joan Fuster ja no era necessàriament fuster sinó fill, o potser nét, de fuster. I en Jaume Roig ja no era pèl-roig sinó ben bru.

I tot això que era només un costum portat pel desig d'identificar les persones i els seus orígens familiars, no es va generalitzar fins el segle XVI, quan es féu obligatori registrar el cognom en els documents oficials (registres de baptisme, testaments, contractes, etc).

Per això avui tots tenim els nostres cognoms familiars, el nostre *llinatge*. I, com veieu, tots aquests cognoms tenen el seu significat.

El d'alguns costa d'esbrinar —(paraules en desús, origen incert, etc.). Per altra banda, molt sovint estan mal escrits (mal ortografiats) sembla que per culpa, sobretot, de l'analfabetisme de la major part de la gent d'aleshores i de la ignorància del català per part dels funcionaris forasters. Això portava, per exemple, a la supressió de l'erra muda de final de paraula: Salvadó per Salvador o Ferré per Ferrer. O a l'acabament dels plurals en *as* en comptes de en *es*: Corominas per Coromines. I en alguns casos donava lloc a vertaderes adulteracions que arriben a fer el cognom irrecognoscible, com per exemple Bagué per Veguer.

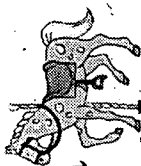
Com veieu els cognoms catalans són molt diversos. Però a través d'ells poden arribar a conèixer els nostres orígens i a estudiar la vida dels nostres pobles: És a dir: saber d'on venim i qui som.

BABAR

i els seus amics de Festa Major

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

A l'atracció del costat, la vella senyora

va dalt d'un

-Segui bé -li diu Babar-, però vagi amb

compte, no relisqui de la

-Vine amb nosaltres, Celest, és més divertit!

Celest puja al i Zefir fa

de cotxer. Quan els cavallets comencen a

voltar, Zefir fa petar fort el

-És com si me n'anés de viatge

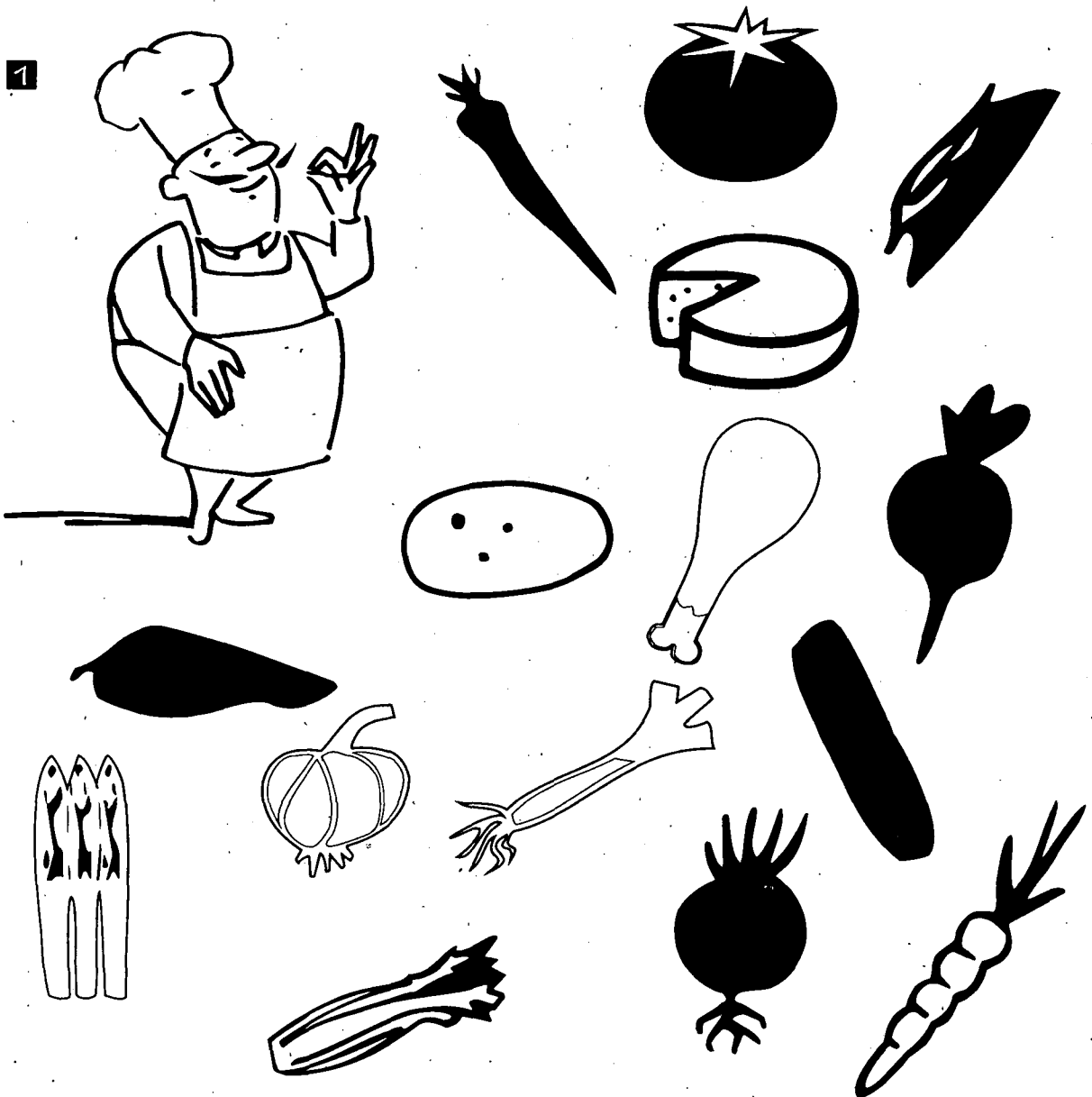
-diu Celest, obrint una

Pobre Babar! No ha tingut temps de pujar.

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

MISCE L. Là nIA

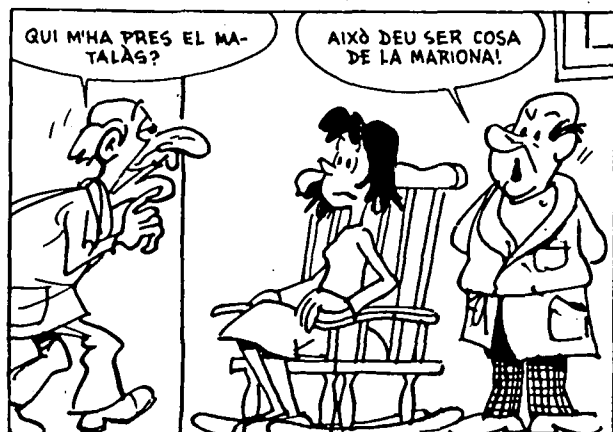

Sabies quin d'aquests aliments és d'origen animal?

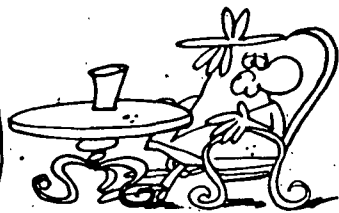
SOLUCIONS

El formatge

LA MARIONA

Cafarí LORENÇ

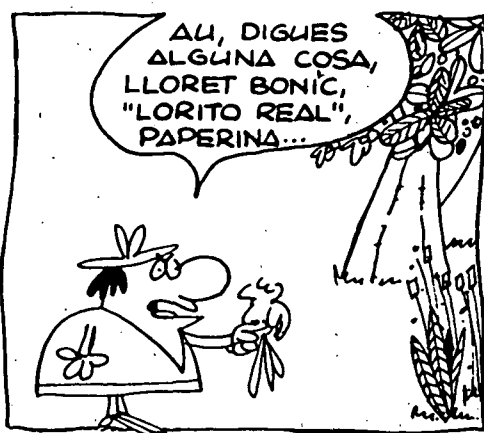
MIREU
QUÈ M'HE
TROBAT...
UN LLORO!

ARA LI
ENSENARÉ
DE PARLAR.

AU, DIGUES
ALGUNA COSA,
LLORET BONIC,
"LORITO REAL",
PAPERINA...

VOLS
FER EL FAVOR
DE DIR "LORITO",
"LORITO", "LO-
RITO REAL"?

ETS MÉS
ASE QUE
LLORO!

HO
DEIXARÉ
CÓRRER.
ÉS IMPOS-
SIBLE...

ME'N VAIG A DOR-
MIR. NO EM PUC
ESTAR DRET

AAAH!
QUINA SON
QUE EM VE!...

"LORITO",
"LORITO REAL",
GRRR...

PAPERINA,
LLORET BUFÓ,
GRRR... "LORITO",
"LORITO" GRRR.

